

LETO XXIV. Štev. 133
IZDAJA IN TISK
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN ŠINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 . MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOROBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK . OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1952 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z "BORBO"

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE

Obnavljanje statuta ljublanske univerze

Svet je sprejel še vrsto uredb, odlokov in odločb

Ljubljana, 7. junij - Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je imel včeraj redno sejo, ki jo je vodil predsednik izvršnega sveta tovariš Boris Kraigher.

Izvršni svet je najprej razpravil o statusu univerze v Ljubljani ter o statutih pravne in ekonomske fakultete. Izvršni svet se je s statuti, ki so jih predložili Univerzitetni svet in fakultetna sveta hkrati tudi Ljudski skupščini v potrditev, v načelu sprejel. Izvršni svet je nadalje sprejel osnutek zakona, s katerim naj bi se dopolnil zakon o univerzi v Ljubljani. Dopolnilo se nanaša na 50. člen omenjenega zakona, ki pravi, da študentu, ki ne diplomira do konca zadnjega semestra status studenta. Omejen osnutek pa predlaga, da bi se lahko izjemoma s statutom fakultete določilo, da preneha študentu, ki ne diplomira do konca zadnjega semestra, status študenta pozneje, vendar najpozneje šest mesecev po preteku zadnjega semestra.

NOVO OKRAJNO SODIŠČE V AJDOVŠČINI

V vrsti predlaganih uredb, odlokov in odločb, ki so bile na dnevnem redu in o katerih je med drugim sprejel uredbo o orno gospodarstvu LRS in uredbo o organizaciji in delu Uprave za gospodarstvo LRS.

S sprejetjem odloka o ustanovitvi novega okrajnega sodišča v Ajdovščini, ki bo obsegalo območje pravne in Višnjeve in Vitre, bo ustrezno željam in potrebam tamkajšnjega prebivalstva in bo razbremenjevalo okrajno sodišče v Novi Gorici.

Sprejet je bil tudi odlok o stopnjah dohodnine od kmetijstva za tekoče leto. Le-te bodo ostale iste kakor lani, se pravi, da bodo za obračunavanje dohodnine od kme-

Prispevek k stabilnosti v svetu

Kairo, 7. jun. (Tanjug.) Ugledni časnik "Akbar Elion" piše v današnji številki o bližnjem obisku predsednika Naserja v Jugoslaviji in pravi, da bo ta obisk pomemben sestavni del politike, nasprotujoče vključevanju v bloke. Ta politika, poudarja časnik, ne le zelo koristi deželam, ki jo uveljavljajo, marveč tudi neposredno prispeva k stabilnosti na svetu. Časnik zaključuje, da je prav to vzrok, da se na svetu tako zanimajo za ta Naserjev obisk.

Novi etiopski veleposlanik

Beograd, 7. jun. (Tanjug.) Novi etiopski veleposlanik v Jugoslaviji Amha Abera je danes priletel v Beograd. Na zemskem letališču sta ga sprejela šef protokola državnega ministva Kundurica in odpravnik poslov etiopskega veleposlanništva.

Miljković v Atenah

Atene, 7. jun. (Tanjug.) V Atenah je danes prisel novi jugoslovanski veleposlanik v Grčiji Mita Miljković. Na železniški postaji so ga sprejeli šef protokola državnega ministva Kundurica in predstavniki grško-jugoslovanske lige in člani veleposlanništva.

Odgovor prihodni teden

Washington, 7. jun. (Reuter.) Hagerly je izjavil, da bo predsednik Eisenhower sredi prihodnjega tedna odgovoril na zadnje pismo predsednika sovjetske vlade Hruščeva, ki predlaga sestransko strokovnjakov, na katerem bi razpravljali o kontroli poskusov. Predsednik Eisenhower je bil prej predlagal, naj bi konferenca strokovnjakov začela 24. junija v Zenevi. Hruščev se je s predlogom strinjal.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

"Jugomontaža": "Ljubljana" 69:59 (39:25)

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 8. junija 1958
Menjšajo oblačno. Temperature ponoči med 8 in 14. V Primorju okoli 17. Najvišje dnevne okoli 25 stopinj Celzija.
Slabotne frontalne mognite so do konca kraja. Nad srednjo Evropo pa se začnejo področje visokega zračnega pritiska.

ške tarifne komisije so bili imenovani predstavniki iz nekaterih republikanskih zbornic in strokovnih organizacij, Republiškega sveta Zveze sindikatov in nekaterih republikanskih upravnih organov. Za predsednika komisije je bil imenovan član izvršnega sveta tovariš Janko Rudolf.

Izvršni svet je na osnovi odloka o določitvi števila zastopnikov družbene skupnosti v organih republikanskih gospodarskih zbornic imenoval določeno število zastopnikov Izvršnega sveta za občni zbor in v upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo, kakor tudi trgovinske, gostinske in obrtne zbornice LRS, ter določil družbene in druge organizacije, zainteresirane na delu zbornic, ki bodo prav tako imenoval svoje zastopnike v omenjene zbornice.

IZ UREDBE O USTANOVITVI REPUBLISKE TARIFNE KOMISIJE

Sprejeta je bila tudi uredba o ustanovitvi republikanske tarifne komisije ter o načinu ustanavljanja in delu okrajnih in občinskih tarifnih komisij. Tarifna komisija ima nalogo - kakor je rečeno med drugim v uredbi - da v skladu s smernicami, ki so postavljene z veznimi in republikanskimi zakoni ter z veznim in republikanskim družbenim planom, skrbi, da se pri določanju osebnih dohodkov v gospodarstvu uporabljajo splošna merila, osnovne in metode, ki jih določa zvezna tarifna komisija in druga splošna merila, osnovne in metode; nadalje skrbi, da se pri uporabljanju teh osnov in meril varujejo ustrezna sorazmerja ter predlaga ukrepe, s katerimi se zagotovi, da bodo tarifni in drugi pravilniki v osnovah za ugotavljanje osebnih dohodkov v gospodarstvu izdelani v skladu s temi osnovami in merili. V republik-

sknu predsednika Naserja v Jugoslaviji in pravi, da bo ta obisk pomemben sestavni del politike, nasprotujoče vključevanju v bloke. Ta politika, poudarja časnik, ne le zelo koristi deželam, ki jo uveljavljajo, marveč tudi neposredno prispeva k stabilnosti na svetu. Časnik zaključuje, da je prav to vzrok, da se na svetu tako zanimajo za ta Naserjev obisk.

DANES ZACETEK SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Kompletna reprezentanca na startu

Drevo bo proti škotski nastopilo zmagovito moštvo iz Beograda z Milutinovićem na čelu

Vesteras, 7. jun. (Tanjug.) V prvi tekmi za naslov svetovnega nogometnega prvaka se bosta jutri ob 19. uri bo jugoslovanskem času na stadionu »Arosvalen« sodniku Wysslungu iz Švice predstavili Jugoslavija in Škotska v naslednjih postavah:

Jugoslavija: Beara-Sijaković, Prković-Krstić, Zebec, Bošković-Petaković, Veselinović, Milutinović, Sekularac, Rajkov.

Škotska: Younger-Caldow, Hewie-Turnbull, Evans, Cowie, Leggat, Murray, Mudie, Collins, Imlach.

Stranska sodnika bosta Macko (CSR) in Orlandini (Italija).

Zvezni kapetan Aleksander Tirnanić je uvrstil v reprezentanco Milutinovića in Sijakovića po posvetovanju z zdravniki in ostalimi strokovnjaki, ki so v Vesterasu. Predvidevajo, da bosta oba lahko jutri igrala brez posebnih težav. Sicer pa bodo drevo Sijakovića še enkrat preizkusili in dokončno ugotovili, če je sposoben jutri nastopiti. Upi naše reprezentance na uspeh v igri s Škoti so nekoliko

porasli, s tem da bosta igrala tudi Milutinović in Sijaković. Z njima bo jutri prišlo na stadion najboljšo moštvo, ki ga je bilo trenutno moč sestaviti. Če se bodo pričakovanja izpolnila, ni razloga, da bi bili v jugoslovanskem taboru pesimistično razpoloženi glede na končni rezultat prvega nastopa v II. kvalifikacijski skupini.

Vsekakor pa bo minus za našo reprezentanco sodelovanje poskodovanih igralcev v moštvo, vendar to ne bi smelo biti odločilno, ker so ostali nogometaši v formi. Tako sodijo tudi v novinarskih krogih in pravijo, da je Jugoslavija še vedno favorit za vstop v četrtfinale, oziroma da bo naša reprezentanca osvojila eno izmed prvih dveh mest v svoji skupini.

Vodstvo škotske reprezentance ni dalo pred tekmo nobenih izjav.

Druge tekme v naši skupini bo med Francozi in Paragvajci. Francozi sodijo, da se bodo skupaj z Jugoslavijo uvrstili v nadaljnje tekmovanje. Računajo, da bodo imeli s Paragvajem te-

V naših trgovinah ima potrošnik vedno pestrejšo izbiro. Vse pa še ni tako, kot bi želeli. Preskrba je marsikdaj še prešibka, posebno težavo pa pomenijo prostori in slaba tehnična oprema trgovin, brez česar si ne moremo misliti sodobnega trgovanja, prav tako pa ostajajo ob takem stanju malo-prodajne trgovske mreže neizrabljene zmogljivosti modernih objektov, ki smo jih že postavili. Nedvomno čaka naše komunne nemalo dela, precej pa bodo lahko storili tudi potrošniški sveti. Posebno skrb pa velja posvetiti tudi hitri postrežbi s predpakiranim blagom. Tudi to je povezano z mnogimi težavami, ki pa jih je moč z nekaj dobre volje in dobre organizacijo odpraviti. Berite o tem sestavek na četrti strani: Šestdeset dinarjev za vsako minuto čakanja.

TRENJA MED NOVIM PREMIEROM IN ODBOROM »NARODNE REŠITVE«

De Gaulle odgovoren za Alžirijo

General Salan vladni delegat - Prihodnji mesec v Alžiriji občinske volitve - Le Troquer zahteva pojasnila glede smernic ustavne reforme - »Monde« spet zaplenjen

Pariz, 7. jun. (Tanjug.) - Pod predsedstvom generala De Gaulle so člani odbora »narodne rešitve« danes potrdili odlok predsednika vlade, po katerem bo vladni delegat Alžirije vrhovni poveljnik francoskih čet v Severni Afriki general Salan. Vsi poslji iz resora ministrstva za Alžirijo pa pridejo v pristojnost predsednika vlade.

Današnja izredna seja vlade je bila posvečena izključno problemu Alžirije in revizije ustave. Ministri so sklenili, da bodo prihodnji mesec v Alžiriji občinske volitve, objavili pa niso nobenih podrobnosti glede načina teh krajevnih volitev na ozemlju zunaj kontrole francoskih oblasti. Pospešitev priprav za občinske volitve tolmadžijo z željo večine ministrstev, da bi uredili razmere v Alžiriji, kjer je odbor »narodne rešitve« razpustil malone vse občinske svete.

Kar tiče reforme ustave, je vlada naročila ministrom Molletu, Houhouet Boignyju in Debreyju, naj pripravijo osnutek nove ustave že pred koncem julija, referendum pa bo najbrž 5. oktobra. Vlada ni objavila nobenih podrobnosti o temeljnih smernicah reforme ustave, kar je vzbudilo v parlamentarnih krogih splošno zaskrbljenost. Zato je zahteval predsednik skupščine Le Troquer sestanek s predsednikom vlade.

Le Troquer namerava baje zahtevati od De Gaulle zagotovilo, da z revizijo ustave ne bodo posegali v sedanj parlamentarni režim.

Po seji vlade je minister za informacije sporočil novinarjem, da je De Gaulle poročal članom vlade o svojih vtisih z obiska v Alžiriji. De Gaulle je vztrajal zlasti na »izrednem pomenu globoke gibanja, ki je zajelo Alžirijo, kakor tudi na vlogi, ki jo je imela pri tem vojska, ko je usmerila energijo množic na obnovo republike in njenih ustanov«. Posebej sta poročala o obisku v Alžiriji ministra iz De Gaullova spremstva Max Lejeune in Louis Jacquinet, ki se zaradi akcije ekstremistov dvakrat nista mogla udeležiti zborovanj, na katerih je govoril predsednik vlade. De Gaulle je baje »na mestu uredil te neljube incidente«.

Uredništvo uglednega pariškega dnevnika »Monde« je sinoči odločno protestiralo proti trojni cenzuri časopisnih poročil v Alžiriji in proti vsakdanjim zaplembam mnogih pariških časnikov v tej severnoafriški deželi. Alžirski »odbor rešitve« je brez dovoljenja prepovedal prodajati francoske časnike. »Monde« piše, da izvemši tri dni med De Gaullovim obiskom v Alžiriji praktično noben liberalni ali levičarski časnik iz Pariza ondi ni bil dovoljen. »Mon-

de« je bil sinoči takoj po De Gaullovi vrnitvi v Pariz v Alžiriji znova zaplenjen.

Glede cenzure »Monde« poudarja, da morajo novinarji v Alžiriji svoja poročila »predložiti vojaškemu poveljstvu, komisiji za tisk in propagando odbora rešitve« in direktno varnostne službe, preden jih pošljejo svojim uredništvom. Alžirske radijske postaje pa so še zmerom pod neposredno kontrolo odbora rešitve«.

Dva voditelja alžirskega »odbora rešitve« sta prispela danes v Pariz, da pripravita vse potrebno za ustanovitev politične organizacije, ki bi »mobilizirala francosko javnost v akciji enotnosti za podpiranje predsednika vlade De Gaulle«. Alžirski »odbor rešitve«, ki je vodil prevrat v Alžiriji, je že pred dvema tednoma v Alžiriji ustanovil politično organizacijo, katere glavna naloga

je »zbirati množice v boju za ohranitev francoske Alžirije«.

Sodeč po poročilih pariškega tiska so nastala včeraj trenja med civilnimi in vojaškimi voditelji »odbora narodne rešitve«, in sicer po sprejemu, ki so ga včeraj predložili De Gaulle v Oranu. Na zahtevo odbora, naj »z metlo očistijo Francijo parlamentarnega sistema političnih strank«, je predsednik vlade De Gaulle opozoril na to, da »odbor rešitve ne morejo priti na mesto rednih organov oblasti«. »Zbirajte Francoze«, jim je rekel De Gaulle, »zahtevajte od njih, da me brez pridržka podpirajo, nikar pa me ne skušajte prisiliti v karkoli, kajti pod pritiskom ne privolim v nobeno stvar.« De Gaulle je na tem sestanku odklonil zahtevo, naj bi imenoval Jacquesa Soustella za guvernerja Alžirije, izjavil pa je, da bo dobil Soustella drug »visok položaj«.

PRITISK OSVOBODILNE VOJSKE SE NADALJUJE

Alžirski komandosi napadli

eno izmed najbolj utrjenih francoskih postojank v Vzhodni Alžiriji

Pariz, 7. jun. (Tanjug.) Alžirski komandosi so sinoči napadli francoske garnizije v mestu Bonu na vzhodu Alžirije. Mesto leži na sredozemski obali in je eno najbolj utrjenih francoskih oporišč v Alžiriji. Alžirci so že v začetku strli odpor zaščitne čete. Vojaško poveljstvo je takoj poslalo v boj blindirana vozila in tanke. Streljanje po ulicah je trajalo skoraj celo uro, nakar so se Alžirci brez izgub umaknili.

Ogorčni boji in pritisk osvobodilne vojske na francoske položaje se nepretrgoma nadaljujejo že več dni na vzhodnih področjih Alžirije. Tik preden so Alžirci vdrli v Bon, je v neposredni bližini mesta začela v zasedo alžirskih borcev neka francoska vojaška kolona. Kako se je ta spopad končal, francosko poveljstvo ne poroča. Več manjših spopadov je bilo tudi na zahodnih področjih med Oranom in Colombe Becharom.

Glavni štab generala Salana je objavil podatke o operacijah v Alžiriji aprila in maja meseca. Francosko poveljstvo trdi, da je padlo v tem času nad 7000 Alžirccev, medtem ko o lastnih izgubah ne poroča. V aprilu in maju je bilo na alžirskih bojiščih kakih 300 večjih spopadov.

Murville gre v Bonn

Washington, 7. jun. (Reuter.) Kot poročajo washingtonski krogi, bo francoski zunanji minister Couve de Murville v ponedeljek odpotoval v Bonn, kjer bo imel razgovore s kanclerjem Adenauerjem. Kanclerja bo seznanil s stališčem De Gaullove vlade do evropskih mednarodnih vprašanj. Razgovorov se bo udeležil tudi zunanji minister Brentano, ki se zdaj mudi v Washingtonu in spremlja predsednika zvezne republike Heussa.

PREDSESTANKOM PREDSTAVNIKOV AZIJSKO-AFRISKIH DEZEL

Alžirija vnovič

na dnevnem redu Generalne skupščine OZN?

New York, 7. jun. (Reuter.) Po učeni krogi pravijo, da se bodo v sredo sestali predstavniki skupine azijsko-afriških dežel in razpravljali o predložitvi zahteve, da bi alžirsko vprašanje vključili v dnevni red bližnjega zasedanja Generalne skupščine OZN.

Generalna skupščina OZN naj

bi začela zasedati 16. septembra. Delegacije običajno prej predložijo posamezna vprašanja z zahtevo, da jih vključijo v začasni dnevni red Generalne skupščine. Na zadnjem zasedanju skupščine so sprejeli resolucijo, ki izraža upanje, da bo Francija uredila alžirsko vprašanje s pogajanjem.

NAŠ PREGLED

Nevarne zamude

Mistika lorenškega križa naj dohitel tak razvoj in ga z mističnim križem obrzda!

Pred mesecem dni je Mao C Tungovo glasilo sprožilo plaz renegacije raznolike poti v socializmu, nadblokovske ravni družbenega razvoja. Vrnitev v leto 1948 je ob tretji obletnici beograjske deklaracije potrdil Hruščev na partijskem kongresu v Sofiji na ideološki ravni. V zadnjem pismu Eisenhowerju jo je prav on z izločitvijo naše dežele (a tudi Kitajske) iz pogajanj o razorožitvi in ublažitvi mednarodne napetosti presadil tudi na politično raven. In Gromiko jo je z enostransko odgovorjo meddržavnih obveznosti razširil še na gospodarsko. Ni dvoma, da je prav to najbolj tragično znamenje sedanjega splošnega zastoja. Ne samo zaradi udarca, ki naj bi bil zadan našemu družbenemu razvoju in naši deželi, marveč zaradi zavestnega, hotenega podrejanja dejanskega socialističnega razvoja posameznih dežel in gibanj hegemoniji ene dežele na čelu mehansko uniformiranega tabora. Napad na našo deželo ne pomeni samo negacije bilateralnih obveznosti iz beograjske in moskovske deklaracije, potrjenih še celo po »inkriminirani« madžarski epizodi z bukovskim sporazumom. (Ta negacija je glasen opomin vsem lahkovernim.) Ta napad pomeni tudi negacijo spoznanj samega dvajsetega kongresa sovjetske partije in poznejših kongresov in plenumov ostalih. A mar ne tičijo vzroki tega koraka nazaj v njih lastnem zgrešenem spoznavanju njihove lastne prakse, v njih lastnem neuravnovesenem in nesozmernem gospodarskem razvoju? V prepadni razliki med raketnim osvajanjem vesolja v eni in faraonsko težakim krotejenjem stihije zemeljskih elementarnih sil v drugi?

Ob takim zamujanju razvoja se je v libanonskem primeru ustavil — vsaj za hip — celo Varnostni svet OZN. Ustavilo se je tudi ameriško šesto brodogoj, ko naj bi bilo reševalo prestiž Eisenhauerjeve doktrine po računih maronitskega monopola na gospodarske rezerve in politično oblast, ki jo temu molče odreka celo sama libanonska vojska. Upor, ki ruva korenine arabske zaostaloosti in kulturne izolacije, na svojih lastnih tleh, ki se odreka sleherni blokovski opredelitvi na račun kakršnihkoli tujih interesov, ni upor, je osvobodilni boj. Nacionalna neodvisnost je tudi v arabskih pogojih razvojni element družbenega napredka. In če uspe, naj mar že zgolj taktično preračunana abstinenca Zahoda postane negacija vzhodne politike o francoski integraciji Alžirije — pritiska in sile? a. g.

Na konferenci v Tangerju je Severna Afrika legalizirala štiriletno borbno Alžirceve za neodvisnost. Izločila je alžirsko vprašanje iz območja francoskih notranjih zadev in ga internacionalizirala. S skupščino severnoafriških dežel in z napovedjo alžirske vlade je določila razvojno smer magrebske federacije. Z Molletovimi in Gaillardovimi načrti o vključitvi Alžirije v Francijo, z obetom političnega in gospodarskega izenačenja vseh desetih milijonov »afriških Francozov« je De Gaulle zaostal za razvojem. A na široko je odprl vrata v Francijo padalskim »odborom rešitev«, ki jim je celo Pflimlin razglasil, da je »gibanje rešitev«, ki je dananj let tičalo v ilegali, zdaj prekoračilo Rubikon, in iz generalove »sejforične omame«, ki je ta masivec ožigal za zločinskih »prebudi«l parizsko borzo, ki je razvednotila francoske devize. General pa je izbral lorenški križ nekdanje veličine namesto sodobnih realnih simbolov Republikanske fronte. Ali bo čez tri mesece — ob referendumu o asanaciji republike in o francoski integraciji Alžirije —

Partizani - tehniki!

Obveščamo vse člane bivše Centralne tehnike, grafičnega sindikata, ostale borce in njihove znance, da bo na Dan borca, v petek, 4. julija 1958 v Kočevski Reki velika partizanska slavnost, ki jo prireja krajevni odbor Zveze borcev Kočevska Reka. Ker pripravljamo poseben vlak s popustom (od Kočevja do Kočevske Reke bodo vozili avtobusi), vabimo vse, ki bi se radi udeležili te prireditve, da se takoj prijavijo, osebno ali pismeno, v založbi »BOREC«, Titova 15. Zdrži mo letošnjo proslavo »Dneva borca« z zanimivim izletom v Kočevsko Reko, kjer se bomo srečali s starimi znanci!

(Od našega dopisnika) Bonn, junija

Vprašaj, ki od konca vojne visi nad razdeljeno Nemčijo, je dobil v njeni zavladi državi obliko dveh enačb. Nasproti Nemčiji, da bi se ji mogla Vzhodna prejk ali slej priključiti, stoji enačba opozicije, ki so jo socialni demokrati na svojem nedavnem kongresu formulirali približno tako: s postopnimi in etapnimi stiki med boljšanjim vzhodu na svetu, da bi olajšali končno združitev. Vendar pa je uspeh njih taborov prisoja enačbi drugega, enak politika — oddaljuje upanje na združitev, njega zabujanja vzhodnega bloka odločilne argumente za svojo tezo, da drugačna politika nasproti Vzhodu za zdaj tako ali tako ni možna. Praznino med tema dvema enačbama so ve ideje raznih zanesenjakov, ki so sicer življenju tudi na stvarno politično življenje sodobne Zahodne Nemčije. Gre za nove »meslje« nemške enotnosti.

MALOEVROPSKI SEPARATIZEM Mnogo hrupa je povzročil nedavno »program« zahodnonemškega publicista Paula Wengerja, ki ga je pojasnil na neke demokratskem zborovanju. In ker Wenger tudi urednik klerikalnega časopisa »Rheinischer Merkur«, o katerem trdijo, da ga Adenauer najraje bere, so sprožene ideje nekako prisojali tudi vladi v Bonn. Po tem programu naj bi se odpovedali dosedanjim zahtevi po združitvi obeh arhivov.

BRITANSKI PREDSEDNIK VLADE PRISPEL V ZDA

»ZASEBEN OBISK«

Na dnevnem redu razgovorov med Eisenhowerjem in Macmillanom bo, razen »standardnih tem«: odnosi s SZ, državniška konferenca, osrednja točka francoska politika po prihodu De Gaulle — Macmillan bi rad iz Washingtona prišel v Pariz

London, 7. jun. Macmillanovo potovanje v ZDA pravzaprav ne pomeni uradnega obiska. Povabljen je bil, da mu bodo na dveh univerzah podelili naslov častnega doktorja, medtem ko naj bi bili razgovori z Eisenhowerjem, čeprav bo bisk v glavnem posvečen prav njim, bolj nekaka zasebna stvar. Morebiti je vztrajanje pri tem, da bodi obisk neuraden, nekakšen zaslon, za katerim bodo razgovori lahko potekali brez obveznega zaključnega komunikeja o »soglasju v glediščih« in »velikem napredku, ki ga pomenijo ti razgovori«. Sodi jo, da bosta Eisenhower in Macmillan govorila predvsem o odnosih s SZ in državniški konferenci, nadalje o položaju v Franciji in Severni Afriki, potem pa o Blžnjem vzhodu. Daljnem vzhodu in ostalih standardnih britansko-ameriških temah, kot so koordinacija obrambne politike in atlantska »medsebojna odvisnost« itd.

Največ zaskrbljenosti v britanski javnosti vzbujajo togi odnosi Zahoda s Sovjetsko zvezo. Menijo, da bosta oba predsednika na razgovorih govorila tudi o pomankanju pozitivne pobude v vprašanih razorožitve, ločevanja sil v srednji Evropi ter na področju gospodarske pomoči nerazvitim deželam. Uspeh Macmillanovih prizadevanj bi bilo potemtakem moč presojati po ameriškem odgovoru na najnovejšo sovjetsko ponudbo za razširitev trgovinskih stikov. Čeprav tu mnogi dvomijo v iskrenost sovjetskega predloga, pa menijo, da je treba nanj vsakakor pozitivno odgovoriti.

Nedvomno bodo v ospredju razgovorov nedavni dogodki v Franciji in položaj, ki je nastal s prihodom De Gaulle na krmilo. Za zahodne politične stratege je velika neznanka predvsem De Gaullovo stališče do sedanjih atlantsko-evropskih organizacij in francoskih obveznosti do njih. Razen tega bodo razmotrili tudi De Gaullov odnos do Sovjetske zveze. De Gaullov odhod v Moskvo (o katerem toliko ugibajo) bi lahko na primer spodbudil Macmillana, da bi tudi on sprejel sovjetsko povabilo, ki še vedno velja. Razen tega bi lahko imel velik vpliv tudi na ameriško zunanjo politiko.

V pariškem znanjem ministru so danes potrdili, da ni Mac-

Sklepna faza

Kairo, 7. jun. (AFP) V Parizu so se danes nadaljevali razgovori med predstavniki egiptovske vlade in bivše susedske družbe. Na teh pogajanjih naj bi sestavili osnutek dokončnega sporazuma o oskodbni delničarjem bivše susedske družbe. Načelni sporazum o tem so dosegli na aprilskih pogajanjih v Rimu.

Incident

Tel Aviv, 7. jun. (Reuter) — Predstavnik izraelske vojske je danes izjavil, da so izraelski oddelki prestregli skupino oboževnih ljudi, ki so potovali iz Sirije v Libanon in so šli preko izraelskega ozemlja. Pri tem je prišlo do streljanja. Eden izmed Sircev je bil ubit, trinajst pa je bilo ranjenih.

millan zavzema za »nujen sestanek« z De Gaulleom. V osebni poslanici De Gaulle je Macmillan izrazil pripravljenost, da odpotuje iz ZDA naravnost v Pariz. Pobude za sestanek pa v Parizu niso sprejeli z navdušenjem. Zadržanost uradnih predstavnikov kaže na prizadevanja zunanjega ministra Couva De Mulvilla, da bi vsaj za nekaj časa preložil ta sestanek, ker bi se rad De Gaulle najprej

Harold Macmillan

lotil urejanja domačih problemov, zlasti alžirskega.

Francosko-britanski odnosi so se ohladili že pred nekaj meseci zaradi britansko-ameriške posestvalne akcije Murphysja in Beelleya, katerih poročila in priporočila za prenehanje alžirske vojne so povzročila padec Gaillardove vlade 15. aprila, čemur so sledili kriza vlade, prevrat v Alžiru in prihod De Gaulle na oblast. Razen tega imata Francija in Velika

Britanija še vedno neuraden spor v zvezi s »skupnim trgovin« dežel male Evrope in britanskim načrtom o širšem »področju svobodne trgovine«. Britanski krogi v Parizu poudarjajo »nujno potrebo«, da bi čimprej uredili odnose in obnovili tradicionalno sodelovanje med obema deželama.

Spopad v Omanu

Kairo, 7. jun. (Reuter). Predstavnik Omanskega sultanata Said Mohamed El Harti je danes v Kairu izjavil, da je prišlo na področju Tamufa v severnem delu Omano do spopada med britanskimi vojniki in uporniki, v katerem je bilo ubitih 10 britanskih vojakov, 20 pa je bilo hudo ranjenih.

Nemoč Arabske lige

zaradi veta libanonske vlade, ki je zavrnila kompromisno resolucijo

Kairo, 7. jun. (Radio Kairo). Svet Arabske lige je včeraj zasedal v Bengaziji in razpravljal o pritožbi Libanona proti Združenim arabskim republikam, ki jo libanonska vlada predložila Varnostnemu svetu. Sprejel je kompromisno resolucijo, ki pa je libanonska vlada ni sprejela in zato na zasedanju niso sprejeli nobenega sklepa. Spričo nespravljivega stališča libanonske vlade, ki vztraja pri tem, da mora Varnostni svet proučiti njeno pritožbo, je vladni predstavnik v Kairu izjavil, da »libanonskega vprašanja ni moč urediti ne v Svetu Arabske lige ne v Varnostnem svetu, marveč ga mora urediti Libanon same, ker gre za

notranji problem. Vladi »Gumhurija« pa pravi, da hoče libanonska vlada »spremeniti notranji problem v mednarodni«.

Kompromisna resolucija o poravnavi spora med Libanomom in Združenimi arabskimi republikami določa, da morajo vse članice Lige ustaviti sleherno dejavnost, ki bi škodovala dobrim odnosom med arabskimi deželami, da mora Libanon umakniti svojo pritožbo proti ZAR, vse članice Lige pa da bodo poslale libanonskemu prebivalstvu poziv, naj se ne upira oblasti in naj notranji spor uredi na podlagi ustave. Svet Lige naj bi poslal v Libanon misijo z nalogo, da pomiri duhove in pripomore k obnovitvi reda.

PRI LIBANONSKIH UPORNIKIH

Pogum je najnevarnejši sovražnik

(OD NASEGA DOPISNIKA)

Beirut, 7. jun. — Rad bi vam podrobneje opisal tisto, kar imenujemo v Libanonu politika, križa, upor. Rad bi vam prikazal človeško sliko libanonske drame. O tem bi vedeli največ povedati mrtvi, kajti živi lahko govore tudi nerisnic. In vendar menim, da sem se približal jedru stvari. Stojim ob postelji nekega ranjenca, cigar imena ne bom nikoli vedel, ker mi na zadevno vprašanje ni mogel odgovoriti. Tudi dr. Dahla ne pozna.

Bil sem med uporniki, vojniki, zbranimi v kleti, ko so mi sporočili, da me kliče dr. Dahla. Našel sem ga v njegovi improvizirani bolnišnici. Takoj sem ga vzljubil.

»Glejte, roko moram odrezati,« mi je rekel. Stopila sva k postelji, na kateri je ležal moč ogromnega prsnega koša, v beli, z njojem prepojeni jopici. Bil je bled. Na svojo zatečeno desnico v mavčnem oklepu se sploh ni ozrl. Krogla mu jo je prestrelila pred

nekaj dnevi pri Bejkanu. Na levi in desni strani so ležali drugi ranjenci. Toda njihov pogled je bil drugačen. Nekateri so tiho molili, moč z velikim prsnim košem pa je gledal samo dr. Dahlo. »Ali se bojiš?« ga je vprašal zdravnik.

»Ne.«
»Saj se tudi ni treba.«
Potem je zdravnik pripravil vse potrebno za operacijo. Dr. Dahla ni vojak. Prve dni upora je zapustil kliniko v Bejrutu in prišel med Džumblatove upornike. Vojak tudi ni bil, ko je sodeloval v palestinski vojni. Tudi tam je operiral, rezal roke in noge arabskim vojakom, ki so hoteli razbiti komaj ustanovljeno izraelsko državo. Reševal je, kjer je bilo le moč rešiti človeka. Tam je bil tudi ob koncu vojne. S svojimi ranjenci je ostal 40 dni skrit na izraelskem ozemlju.

Bolničar je privedel ranjenca. Vojak je legel na operacijsko mizo in njegove ustnice so jele nekaj šepetati. Kaj? Slišal sem Alahovo ime. In vprašal sem se, ali se bo ta hip ustrašil, ali bo zastokal, ali bo preklel politiko, krizo in upor? Nad nami sede v sobah ljudje in razpravljajo o politiki. Tu v bližini dele vojakom hrano, nogavice in strelivo. Temu pa bodo zdaj odrezali roko. Kako to, da se nikogar ne tiče tisto, kar se dogaja tu? Kako da nihče ne pride, da bi mu pomagal?

Nikogar ni. Radovedneži se prikazujejo pod oknom in spet odhajajo, kakor da to, kar se dogaja vpriči njih, ni zanimivo. Vprašal sem, ali bo vojaku hudo vsaj v trenutku, ko mu bo zdravnik odrezal roko. Saj se bo za vedno poslovil od svoje desnice. Če so ga zapeljali, podkupili, tedaj bo v tem trenutku to izpričal vsaj s solzo, s kletvico. Zdravnik si sploh ne prizadeva, da bi mu prikrl, kaj ga čaka. Oba molčita. Vojak je prepuščeno samemu sebi, svoji volji, svoji zavesti. Bolničar je legel vojaku na nogo. Zdravnik mu je zasadil injekcijsko iglo v veno. »Vrčevati moramo, za anestezijo nimamo dovolj sredstev.« Vojak je bil še pri zavesti, ko se je zalesketal nož. Slišal sem bolesten stok. V belo platno zavita roka je ostala v beli skledi. Ves razburjen sem planil iz sobe in odhitel v bolniško sobo nad nami.

»Zdravnik je odrezal vojaku roko!«

Nihče se zaradi tega ni razburjal. Pozabil sem bil, da ni nič posebnega, da vojakom odrežejo roke. To ni nič novega, nič nepričakovanega. »Vsi mi, ki smo se uprli in zgrabili za orožje, lahko izgubimo tudi življenje,« mi je rekel neki oficir. »V takšni vojni ostane vsak navezan le nase.«
Kmalu je prišel za menoj dr. Dahla, vendar nasmejan, s sledovi krvi na srajci. Odprl je omaro in olupil dve banani. »Kako se počuti operirani vojak?« sem ga vprašal. »Zelo dobro, saj se že smeje. Lahko ga obiščete.«
»Rad bi zabeležil njegovo ime. Vidim, da je pogumen mož,« sem dejal. »Njegovega imena ne poznam,« je rekel zdravnik. »Sicer pa jo ni važno.«
Obiskal sem vojaka. Ni se smejal. Tudi govoril ni. Pač pa mi je nekako povedal, da je zdaj, ko ima eno roko, prav tako človek, kakor je bil prej, ko je imel obe. Če se bo večina upornikov zmerom tako zanašala na hrabrost in zavest vsakega posameznika, tedaj so svojemu sovražniku smrtno nevarni nasprotniki. Zivko Milič

Milan Bajec

Evropske federacije in »nemški aduti«

ali ekstremistične bloadne na temo združitev

nemških držav, namesto tega pa naj bi delali za ustanovitev treh »evropskih federacij«. V prvi bi bilo šest dežel sedanje »male Evrope«, v drugi Vzhodna Nemčija, bivša Vzhodna Prusija, Poljska in Češko-slovaška, v tretji, »podonavski«, pa Avstrija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Albanija in Jugoslavija. O slednji je Wenger zelo rezerviran, ker »predvideva« velike težave v zvezi z njeno vključitvijo v »federacijo«. Če bi bilo v vsaki izmed teh »federacij« nemško govoreče prebivalstvo, ki mu prisoja avtor pomembno gospodarsko in politično vlogo, bi prišle njegove narodnostne težnje do izraza »prek splošnih nemških kulturnih konferenc«.

Vsem tem bi lahko videli tudi neresno modrovanje brezposelnega človeka. Vendar pa je hrup, ki je nastal v zvezi s Barnik s svojo nedavno izdano knjigo »Nemški aduti«. To knjigo so ugodno sprejeli tudi na nekaterih avtoritativnih mestih. Baje je celo minister za obrambo Strauss sporočil avtorju, da jo je prebral »z največjim zanimanjem«. Pustimo ob strani Barnikove »mislj« o tem, da je tretja svetovna vojna, in sicer proti Sovjetski zvezi, neizogibna in da bo njeno breme prevzela sama Zahodna Nemčija ob dobrohotni nevtalnosti Zahoda. Bolj zanimivi so njegovi nasveti zahodnonemški vladi o tem, kakšno politiko naj uveljavlja proti bodočemu nasprotniku, dokler ne pride do spopada.

»SKRAJNO PROTİKOMUNISTIČNA«

To se pa ni zgodilo. Dolgoletni »tabu« nemškega vprašanja, ki je bil v tem, da kar naprej zahtevajo samo njegovo obravnavanje, odklanjajo pa realistično ureditev, se je zadnje čase na srečo že dostikrat okušil. Prvi znaki takšnega pozitivnega gibanja so v odkritih predlogih o stikih med obema državama in v tem, da gre do zdaj molče prek takšnih nedavno še »velizdajalskih« zahtev, pa tudi v nesmiselnih načrtih o »evropskih federacijah«. Krušitev tega »tabu« pa je spravila zdaj na površje tudi zelo nevarne ideje nekaterih novih »ideologov«, samozvanih ali naročenih, to ni važno.

Eden izmed njih je publicist Johannes Barnik s svojo nedavno izdano knjigo »Nemški aduti«. To knjigo so ugodno sprejeli tudi na nekaterih avtoritativnih mestih. Baje je celo minister za obrambo Strauss sporočil avtorju, da jo je prebral »z največjim zanimanjem«. Pustimo ob strani Barnikove »mislj« o tem, da je tretja svetovna vojna, in sicer proti Sovjetski zvezi, neizogibna in da bo njeno breme prevzela sama Zahodna Nemčija ob dobrohotni nevtalnosti Zahoda. Bolj zanimivi so njegovi nasveti zahodnonemški vladi o tem, kakšno politiko naj uveljavlja proti bodočemu nasprotniku, dokler ne pride do spopada.

OBROBNE SKICE IZ POPOTNE BELEZNICE

KORAK, LE PREKRATEK

Neapelj, konec maja
Dvomim, če bom imel še kdaj priložnost slišati tolikšno skalo originalnih variacij na temeljno misel: »kruh, vino in domovina«. Refreni tega osnovnega motiva se sicer niso dosti medsebojno razlikovali, vendar pa so bile stilistične, ljudsko sočne figure temperamentnega govornika domala neizčrpne. Po kategoričnih zagotovilih, »da ne bi smelo biti niti posvetne niti duhovne birokracije, ki bi poštemu Italijanu kratila vsakdanji kos kruha in vsakdanjo čašo vina«, bi se utegnile zdeti, da gre za kakoga »socialnega anarhista«. Tem večje je bilo moje presenečenje (stal sem namreč za tribuno), ko je s falzetiranim glasom zaključil, da je nujna za praktično uresničenje prej omenjene zahteve »avtoritativna oblast na čelu z reprezentativnim monarhom«. Sicer pa je tehnični menager tega zborovanja, ki je predzadnji večer volilne kampanje privabilo na trg ob ribarnici okoli sto poslušalcev, zaključil shod s pozivom, da vsi volijo tega in tega, ki je šesti po vrstnem redu kandidatov na kandidacijski listi Laurove monarhistične stranke.

Laurov propagandni štab ni izgubljal časa z izdelovanjem podrobnih tez volilnega programa, marveč je preprosto »prepuštil« iznajdljivosti posameznih kandidatov, da v skladu s trenutnimi okoliščinami očrtujejo program stranke. Bolj natančen pa je bil glede zunanjega videza. »Panem et circenses«, na tej psihološki premisi je bil zgrajen ves pompozni, na prejšnje stoletje spominjajoči dekor volilnega prepričavanja: idealistična nostalgčna retorika in novosti: mlade deklice, ki so po krajšem posebnem tečaju z očarljivim nasmeškom delile volilne pozive, »klasični« zavitki špagetov in sodobnejša metoda: razdeljevanje cenenih patentnih svinčnikov, ur, ki grede nekaj dni, denarnic itd. Volilni statistiko menijo, da je »komandanta« Laura veljala sleherna ura volilne propagande okoli milijon lir. Bolj obveščeni še pristavljajo, da pa to nikakor ne pomeni milijon iz njegovega žepa, čeprav velja za Onassisim in še nekim Gr-

Laurova »volilna povorka«

bi sicer z razpletanjem te zgodbe lahko zašli v pisanje volilno-folklorne kozerije. Volilni rezultati so prepričljivo potrdili (samo v Neaplju je izgubil Lauro okoli 100 tisoč glasov), da je bila propagandna računica, ki je temeljila na primitivnosti in lascivnosti volivcev, popolnoma zgrešena! Katastrofa v Neaplju in dejstvo, da je Lauru samemu izpodnesel senatorski stolček demokristjanski tekmeč Gava v okrožju, kjer so vsi računali z »komandantovo« zmago, med drugimi ilustrirata, do kod je segel proces splošnega političnega dozorevanja med prebivalstvom, izmed katerega se četrtina ne zna podpisati, druga pa komaj z napakami in kjer se je »politika« zaključevala z »ljudskimi festami« in kasnejšo razdelitvijo v ozkem krogu pomembnih, seveda predvsem donosnih mest. Samaritansko-demaškoški paternalizem, opremljen s preživelihi rekviziti fevdalno-klerikalne mitologije, je očitno izgubil tla pod nogami.

Priložnostni obiskovalec ima kljub mnogim minusom eno pred-

nost: ker ni obremenjen z vsakdanjimi skrbmi življenja v tej sredi, hitreje opazi napredek, pa tudi kontraste, sorazmerno hitreje si lahko zaokroži sliko o splošnih razmerah. Se nekaj: tako ne-

posredno srečanje s stvarnostjo utegne pogostokrat hitreje izklesati splošno podobo, kot pa bi si jo pridobil z brskanjem po številnih člankih, ki obravnavajo iz najrazličnejših vidikov razvoja v Mezzogiornu. Teško bi bilo namreč tudi v »evropski primerjavi« najti bogatejšo literaturo raznih vrst kot o tem, za brezposelnostjo, najbolj bolečim vprašanju sodobne Italije, sodobne, zapisal sem netočno! Prvi posebni (specialni zakon) za Basilicato (Jug namreč sestavljajo naslednje pokrajine: Abruzzi, Molise, Basilicata, Calabria ter otoka Sicilija in Sardinija) so sprejeli že pred dobrimi petdesetimi leti (31. marca 1904). Torej, tradicija državnega poseganja je dokaj dolga. Z leti se je ta intervencija poglabljala in je prešla od vzpodbujanja privatnega kapitala do širokopoteznih neposrednih državnih intervencij, zlasti v nekaterih gospodarskih panogah. Za predhodno razčiščenje pojmov: Jug ni v primerjavi s splošnimi italijanskimi razmerami zaostal le gmotno (dohodek na prebivalca na Severu znaša 315.000 lir, medtem ko na Jugu doseže komaj 117.000), marveč tudi duhovno, kar ni moč izraziti zgolj v odstotkih pismenosti. Kljub temu — mimogrede eden izmed številnih paradoksov — je v južnih mestih in mestecih občutna »superprodukcija« inteligence, tako imenovanega intelektualnega proletariata, kakor ga tu imenujejo in ki si prizadeva, kolikor seveda nima »vplivnih stricov«, zvečine s strankarskim aktivizmom utreti pot do donosne državne ali privatne službe. Nemara ni nikjer v tolikšni meri kot tu zakoreninjena mentaliteta, da pomeni uradniški položaj tudi visoko stopnjo na lestevici vsakdanje blaginje. Simptomatični izraz revščine, pa tudi pogostokrat korupcije. Kar se tiče lastniško-zemljiških odnosov — se vedno vladajo antične razmere na mnogih izmed teh področij, raznotero šarlatanstvo (od strokovnega do religioznega, saj se prav na Jugu prikaže več kot 90% »jokajočih mardon«); vse to je pač vtisnilo svoj pečat tem pokrajinam. Naj dostavim, da pravi utrip vsakdanjega južnega življenja ni moč zaznati v Neaplju ali Messini, tudi ne popolnoma v neapeljskih in

palermskih predmestjih, marveč predvsem v tistih malih »klošmerliih«, stran od mondanskih turističnih središč in avtomobilskih cest.

Značilno za prerez volilne bilance je dejstvo, da so prav tod najbolj napredovale levo usmerjene stranke. Brezposelni in pol zaposleni (ki zaslužijo dnevno od 300 do 500 lir, medtem ko kilogram kruha stane 150 lir) ne verjamejo več bajkam »o princu na belem konju«, ki jih bo na mah rešil vseh nadlog in jim predvsem zagotovil trikrat na dan obrok hrane in zgradil streho nad glavo (preko 370.000 italijanskih družin, zvečine na Jugu, še vedno živi v barakah in kamnitih spijlah). Skratka, naveličali so se vegetiranja iz dneva v dan. Socialna plat »južnega vprašanja« je najbolj žgoča, pa tudi najbolj vidna, vendar pa je le eden, čeprav izmed najbolj bolečih vidikov, splošne gospodarsko politične problematike tega področja, kjer so proizvodne sile (tudi v kmetijstvu) v primerjavi z industrijsko razvitim Severom, še v povojih.

Pred podrobnejšim ogledom tega mozaičnega spleta raznoterih elementov je nujno zabeležiti, da je bilo splošno v zadnjih desetih letih storjeno za Jug mnogo več, kot prej v 50 letih. Samo Banka za Jug je investirala v zadnjih desetih letih okoli 1200 milijard lir v javna dela: od malega novega mesta petnadstropnih stanovanjskih blokov in kanalizacije v Neaplju do zadnjega vodnjaka v Abruzzih, ki so ga zgradili, da ne bi bilo treba vaščanom hoditi pol ure daleč po vodu, ki je v tem »afriškem podnebnju« prav tako dobra kakor kruh. Ceste, sole, bolnišnice in še marsikaj bi lahko uvrstili med pokazatelje napredka zadnjih deset let. Statistični jezik je pač tu prepričljivejši kot strankarsko pobarvane razprave posameznih strokovnjakov.

Toda: leta 1951 je bilo v južnih pokrajinah 690.000 brezposel-

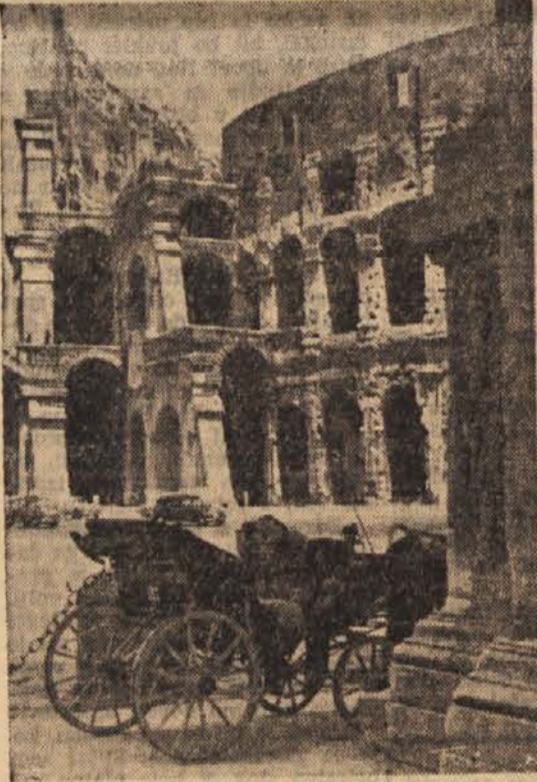

Neapeljski »neorealizem«

tev za Italijo ustanovitev novih delovnih mest. Temu osnovnemu cilju so bili prilagojeni vsi proporcij njegovega desetletnega načrta. Toda prav v tej nevrvalgični točki je, kakor je videti, napredek v Mezzogiornu zatajil. Se tako širokopotezna javna dela, kakor je na pr. graditev čudovite avtomobilske »ceste sonca« od Milana do Palermo in drugega tira od Neaplja do Reggioja, so le začasna rešitev. Ko je posel opravljen, se spet pomnožijo vrste pred uradom za posredovanje dela. Kolikor ne bi prišlo do pravočasnih učinkovitih protiukrepev,

nem računano upoštevamo normalni odliv odvisne delovne sile v severne predele in v tujino. »Turistična industrija« je sicer v zadnjih letih mogočno napredovala, vendar pa je nasproti temu kljub mnogim olajšavam in znatni državni pomoči, zraslo na Jugu le malo novih proizvodnih industrijskih podjetij.

Kako razvozlati ta voz — tu so mnenja najbolj deljena. Nesomno privatna pobuda ni polnožilna zrelostnega izpita in je pad moč le v neposredno državno intervencijo, tako menijo tudi mnogogledni meščanski ekonomisti,

Pred rimskim kolosejem čakajo na novo turistično sezono

Zorni kot ob obali: moderni del Neaplja

nih, lani pa skoraj milijon, oziroma dobrih 300.000 več. Načrt pokojnega šefa gospodarskih resorov v skoraj vseh De Gasperijevih vladah — Vanonija, je zgrajen na stališču, da je edina reši-

bi te »temne pege« kaj lahko zamenile sicer splošno svetlejšo perspektivo Juga. Izhod je pač v tem, da je nujno treba ustanoviti vsaj pol milijona novih delovnih mest, če v tem verjetnost-

z osredotočenjem vseh sredstev predvsem pa s sistematičnim načrtovanjem najti izhod. Velika hiba dosedanjih ukrepov je bila namreč tudi v tem, da so pogostokrat začeli delati, preden so do podrobnosti izdelali in pretehtali načrte.

Se nekaj: 10 milijard investicij na Jugu pomeni polovico manj kot ista vsota na Severu, kjer je do splošni gospodarski stroj že do podrobnosti dognan in ga ne duše taki absurdni kontrasti, kakor so fevdalno-latifundistični zemljiški odnosi na Jugu. V zadnjih letih pa so ne glede na to tudi v tem paritetnem razmerju investicije na Jugu nazadovale. Posledično je, da se je že tako velik prepad med evropskim Severom in levantskim Jugom še drastičneje poglabil. Mimo občasnih škandalov in preprirov, kdo ima pravzaprav večje koristi od »južnih investicij«, ali tisti, ki so jim namenjeni ali pa severna podjetja, ki zvečine opravljajo glavna javna dela, je jasno, da bo pri sedanjih količinah in tempu investicij Jug še nadalje zaostajal in da bi bilo tako praktično v neskončnost odloženo zlitje med severnim in južnim delom države v sorazmerno uravnoveženo, organsko celoto. Preprečenje te možnosti pa nerjta zgolj pravičnejše razdelitve sredstev, marveč razen tega spodbudno uveljavitev tistih gospodarsko-socialnih reform, ki so drugod že pridobile desetletij.

Kdaj bo Jug prestopil Rubikon svoje dedne neenakopravnosti? Odgovor je sicer tvegan, vendar je moč zapisati, da takrat, ko pogumnega koraka predvsem ne bo hromilo polovičarstvo. J. Jeri

(Od našega dopisnika)

Pariz, junija

PISMO IZ FRANCIJE

A ZDAJ?

Vse je kazalo na konec Weimarske republike: tu je bil tudi katoličan Brüning v osebni katoličana Pfilmlina; republikanci so igrali dramo, podobno komediji, socialisti so odklanjali enotno fronto s komunisti; Coty je kakor Hindenburg pozval diktatorja, naj mu izroči oblast. Manjkalo pa je še marsikaj, da bi lahko primera držala: diktator je sprejel Cotyjevo ponudbo, oblast pa je prevzel od skupščine; francoski Brüning je vstopil v De Gaullovo vlado skupaj s socialistom Molletom, vtem ko je drugi del socialistov pripravljen »po potrebi« sprejeti enotno fronto s komunisti; le teh niso obdoližili, da so uprizorili požig Bourbonse palače, Thoreza pa De Gaulle ni poslal na lillski proces, kakor Hitler Dimitrova na leipziški, marveč ga je poslal na posvetovanje. Naposled nihče ni vzkliknil običajne fraze: »Republika je umrla, naj živi diktator!«. Republika je namreč živa, diktator pa ni diktator, ali vsaj ne takšen, kakor so vsi drugi diktatorji. Morda pa sploh ni diktator.

Nekaj je skupnega za položaj, v katerem se je znašla leta 1933 Weimarska in 25 let pozneje četrta republika: želja Nemcev oziroma Francozov, da se nekaj spremeni. V Nemčiji je prišla do izraza nemški način: s pohodom rjavih srajc. Njihovi sosedje onkraj Rena so jo izrazili na svoj poseben način: z ravnodušnostjo nasproti bolni republiki, ki že tako dolgo umira, s prezirno nasproti režimu, ki ni mogel urediti nobenega izmed velikih francoskih problemov in z določenim strahom glede jutrišnjega dneva.

Mistiki Nemci so klicali plaskarja-korporala brez minulosti. Prepričanega, da ga je previdnost izbrala, da postane voditelj nemškega naroda. Kartezijanci-Francozi so se obrnili na moza, ki ima za seboj silovno minulo, generala, poglavarja »Svobodne Francije«, ki je nekdo že zavrnil misel, da bi vladal proti volji skupščine, nedavno pa je vprašal 1200 novinarjev: »Ali sem podoben človeku, ki bo v 67. letu postal diktator?«

Nemški in italijanski diktatorji so zahtevali diktaturo v imenu izoblikovane ideologije in določene morale ter jo uresničili s korakanjem na čelu svojih napadalnih odredov. De Gaulle nima ne svoje ideološkega naroda. Kartezijanci-Francozi so se obrnili na moza, ki ima za seboj silovno minulo, generala, poglavarja »Svobodne Francije«, ki je nekdo že zavrnil misel, da bi vladal proti volji skupščine, nedavno pa je vprašal 1200 novinarjev: »Ali sem podoben človeku, ki bo v 67. letu postal diktator?« Nemški in italijanski diktatorji so zahtevali diktaturo v imenu izoblikovane ideologije in določene morale ter jo uresničili s korakanjem na čelu svojih napadalnih odredov. De Gaulle nima ne svoje ideološkega naroda. Kartezijanci-Francozi so se obrnili na moza, ki ima za seboj silovno minulo, generala, poglavarja »Svobodne Francije«, ki je nekdo že zavrnil misel, da bi vladal proti volji skupščine, nedavno pa je vprašal 1200 novinarjev: »Ali sem podoben človeku, ki bo v 67. letu postal diktator?«

Ce se bo De Gaulle posrečilo najti v stavek, izgovorjen na sestanku z novinarji

roku, ki si ga je določil v skupščini, izhod iz sedanjega položaja, mu bo mnogo laže, pravljaja. Usodno bi utegnili biti samo to, če bi De Gaulle po izgubljeni bitki z republiko priznal poraza. Tedaj bi utegnul kdo drug poiskati nov izhod iz sedanjega položaja. V sedanjem trenutku ima De Gaulle na alžirskem torišču dve možnosti, ali bolje rečeno dve skrajnosti: francosko in skrajno alžirsko zapustila. Za alžirsko upornike pa ne pride v poštev možnost, mnogo. Vsi so iskali izhoda iz kočljivega položaja, ne da bi upoštevali alžirsko stvarstvo. Ce pa so jo že skušali upoštevati, stično točko, na kateri bi se neodvisna Alžirija povezala s francosko celino. Vse je Delbecquov in Massujev. De Gaulle stoji med dvema ekipama — staro »republikansko« ekipo bo De Gaulle iskal to možnost. S skrajno alžirsko ekipo pa ne. Med njimi je predstavil Massujev prijatelj Soustelle, Mendès-Franceom? Na katero Francijo se bo naslonil, da uredi vprašanje, ki ni samo francosko?

Med vojno, leta 1943, je De Gaulle v deklaraciji orisal bodočnost francosko-afriške skupnosti kot federacije svobodnih narodov. Afriški narodi zdaj pričakujejo, da bo svojo obljubo izpolnil. Narodnosvobodna fronta Alžirije pričakuje nekaj bolj konkretnega, kakor je priznanje, da so uporniki hrabri in da so vsi »Francozi« enakopravni. Kam gre Francija, ni nikoli omogočila, da bi svoj stavek iz težko odgovoriti v trenutku, ko vsak njegov treba izbirati ukrepe in ljudi.

v Parizu ali na trgu v Alžiru vsebuje prav toliko dvomnosti, kolikor jih je v Ptičjih prerokbah. Vsaka njegova nova beseda in ukrep pa odkrivata trden namen, da ne obljubi nič dokončnega, kar bi utegnilo biti jutri ovira za ukrepe, ki jih šele pri-

pravljaja. Usodno bi utegnili biti samo to, če bi De Gaulle po izgubljeni bitki z republiko priznal poraza. Tedaj bi utegnul kdo drug poiskati nov izhod iz sedanjega položaja. V sedanjem trenutku ima De Gaulle na alžirskem torišču dve možnosti, ali bolje rečeno dve skrajnosti: francosko in skrajno alžirsko zapustila. Za alžirsko upornike pa ne pride v poštev možnost, mnogo. Vsi so iskali izhoda iz kočljivega položaja, ne da bi upoštevali alžirsko stvarstvo. Ce pa so jo že skušali upoštevati, stično točko, na kateri bi se neodvisna Alžirija povezala s francosko celino. Vse je Delbecquov in Massujev. De Gaulle stoji med dvema ekipama — staro »republikansko« ekipo bo De Gaulle iskal to možnost. S skrajno alžirsko ekipo pa ne. Med njimi je predstavil Massujev prijatelj Soustelle, Mendès-Franceom? Na katero Francijo se bo naslonil, da uredi vprašanje, ki ni samo francosko?

All bo samo pod njihovim in pod vplivom Soustella, »svojega prijatelja, ki ga čakajo visoke funkcije.« iskal izhoda iz alžirske zagate? Ali ga bo dosegel glas tistih, ki so izrekli priznanje njegovi mišlosti in se umaknili, da naslednji sebi v bede nad usodo republike-mačehe, ki jim Alžiriji« enakopravni. Kam gre Francija, ni nikoli omogočila, da bi svoj stavek iz težko odgovoriti v trenutku, ko vsak njegov treba izbirati ukrepe in ljudi.

Bogdan Pešič

Šestdeset dinarjev za minuto čakanja

- Prispevek potrošnika za sodobno trgovino s predpakiranim blagom je občutno prevelik —
- Predpakirano blago ne bi smelo biti vir dodatnega zaslužka trgovine

KOLIKO NAS STANE «SODOBNOST»

pa je pokazala primerjava obeh računov.

Prvič smo plačali 1567 dinarjev, drugič pa 1261 dinarjev. Preprosta računarska operacija, ki smo se je naučili še v osnovni šoli, je torej pokazala, da smo plačali 306 dinarjev več za predpakirano blago. In ne le to: na mizi smo imeli tudi pol litra manj »bisa«, ker ga tovarna pošilja na trg v polilitrskih steklenicah po 190 dinarjev in odprtega — kilogram po 180 dinarjev (!).

V PETIH MINUTAH 306 DINARJEV

takšna je bila poučna bilanca zastarelega in sodobnega nakupa. Vsako minuto čakanja smo zaslužili 60 dinarjev. Ni treba reči, da nam je nudila zadostno osnovo za razmišljanje...

Prav bi, kajpak, bilo, če ne bi razmišljali le ml. Visoke razlike v cenah kažejo, da tak način trgovanja s predpakiranim blagom ne bomo kmalu uveljavili. Opozarja pa nas tudi, da embalaža v nekaterih primerih brzokone ni ekonomsko popolnoma upravičena.

Ali je res mogoče, da stane pripravljena vrečica za riž (brillato) 25 dinarjev, kartonski ovitek za špagete 9 dinarjev, steklenica za »bise« (ki je povrh vsega — za reklamo sicer zelo domiselno — tovarna niti ne vzame nazaj) pa kar 100 dinarjev. Tudi razlika v ceni jedilnega olja v steklenicah, ki jih je moč zamenjati, je v primeri s ceno odprtega jedilnega olja prehuda, saj znaša kar 28 dinarjev. Nemogoče se je torej znebiti vtisa, da nekatere tovarne poskušajo zaslužiti tudi s »sodobnim« načinom trgovanja.

ZELIMO SODOBNO TRGOVINO — VENDAR...

naj ta trgovina ne bo predraga. Razumljivo je, da bo vsak po-

trošnik rad odrl dinar ali dva več za okusnejšo embalažo ter hitrejšo in kulturnejšo postrežbo. Toda ta obulub sodobni trgovini ne sme biti pretiran. Naš potrošnik bo zato gotovo hvaležen naši industriji, zlasti pa trgovini na debelo, skladiščem in maloprodajni mreži, ki bo s polkvalificirano delovno silo pripravljala predpakirano blago v različnih za-

trošnika ustreznih količinah, ne da bi s tem kakorkoli obremenjevala njegov žep.

Nekaj takih sicer še redkih primerov — sladkor in testenine v polivilnih vrečkah različnih velikosti, ki so jih naši potrošniki z veseljem pozdravili, naj služi za zgled ostalim. S pripravo predpakiranega blaga bo pač naš potrošnik hitreje in lepše postre-

žen, razbremenjeno pa bo tudi kvalificirano osebje v naših trgovinah, ki ga, kot znano, tako primanjkuje, da že pomeni resen problem. SI.

Z A B E L E Ž E N O

Tudi prek lastnega plota

Pobuda industrije, da si ustanovi in krepki svojo trgovinsko mrežo, je vsekakor zdrava. Vprašanje pa je, koliko je z njo zadovoljen potrošnik, glede na izbiro, ki mu jo specializirana industrijska prodajalna nudi in monopolističen značaj, ki ga kaj kmalu lahko dobi taka prodajalna v manjšem kraju. Prav gotovo bi bil v takem primeru vesel konkurenčne industrijske prodajalne. Vendar rentabilnosti račun, ki bo tudi v prihodnje osnovno pravilo za odpiranje industrijskih maloprodajnih poslovalnic, marsikdaj ni tak, da bi stregel takšnim potrošniškim željam.

V sklepih nedavnega posvetovanja Stalne konference mest, najdemo med drugim »recept«, naj tudi temu odpomore. Posamezna industrijska podjetja iste stroke, naj bi v resnični težnji za zadovoljitev potrošnika, odpirale v zdravem konkurenčnem boju skupne poslovalnice; prav tako naj bi s svojim deležem sodelovale pri ustanavljanju velikih trgovskih hiš, ki bi imela v njih svoj prodajni prostor. Na tak način bi imel potrošnik zagotovljeno večjo izbiro, konkurenčni boj pa bi nedvomno vplival na raven cen.

Omenjena sugestija je seveda obojena na smrt, kolikor ne bo spodbudila industrija posameznih strok k sodelovanju in kolikor ne bi pripravila ustreznih predpisov, ki bi tako sodelovanje tudi omogočali. Zlasti pa je pri tem važna pobuda komun.

Za sodelovanje industrij doleženih strok govori nadalje tudi vedno večja najemina za poslovne prostore, zlasti, ker je treba računati za uveljavljanjem ekonomskih najemnin. Več podjetij bi si ob večjem prometu boljše zložene industrijske prodajalne breme lažje razdelilo. Samo sodelovanje pa ne bi zadoščalo. Vrsta primerov namreč kaže, da tudi še tako uspešno sodelovanje ne bi občutno prispevalo k znižanju cen, dokler bodo najemnine za poslovne prostore stalno rasle. Medtem ko se v privatnih zgradbah najemina skoraj ni spremenila, je v stavbah, ki so družbena lastnina ali z njimi upravlja stanovaljska skupnost, narasla za 200 do 400%. Privatniki zato skušajo lokale prodati in spričo vrzeli v zakonskih predpisih jim to ponekod sijajno uspeva. Tako se je zgodilo, da je moralo neko podjetje kupiti celo stanovanjsko hišo, da bi ohranilo industrijsko prdajalno; neko drugo industrijsko podjetje pa je moralo za lokal v hiši, ki je bila ocenjena nad 14 milijonov, plačati nič manj kot polovico vrednosti cele stavbe.

Anomalije take vrste nedvomno vplivajo na višino cen, saj gre za velike izdatke. Odpraviti jih je mogoče z ustreznimi predpisi, z določitvijo ustreznih instrumentov pa bi bilo mogoče povečati sodelovanje industrije pri izgradnji poslovnih prostorov.

Gornjih nekaj paberkov iz diskusije na nedavnem zasedanju Stalne konference mest kaže, da v prizadevanju za določanje kar najnižjih cen ne zadoščajo le ustrezne kalkulacije v okviru podjetja, da je treba pogledati prek lastnega plota (tudi v interesu samega podjetja) odkrivati in poskušati odpravljati vzroke, ki vlijejo ceno in bremenijo potrošnika. Samo taka skrb lahko bistveno prispeva k našim naporom, da dobi naš potrošnik dober kup za mal denar. SI

● Hitra in kulturna postrežba v naših trgovinah... Kdo si je ne želi?! In kdo ni vesel priporočila nedavnega posvetovanja Stalne konference mest o naši trgovini, da naj bi za hitrejšo in sodobnejšo prodajo čimbolj uvajali predhodno pakirano blago. S takim načinom postrežbe, ko bi v naših prodajalnah postregli v nekaj minutah, bi bili vsi zadovoljni.

S STOPERICO V ROKI

mo si dovolili poučen nakup v ljubljanski trgovini »Mojea« v Nazorjevi ulici. Ustrežljivi prodajalec so nam postregli najprej s blagom, ki ga predpakira naša industrija.

Medtem ko se je kazalec naglo pomikal, je prodajalka postavljala na mizo zaželeno blago: steklenico olja — 90 dkg (308 dinarjev), 2 kg riža (550 din), 2 kg testenin (240 din), kozareček gorčice (50 din), tubo paradižnika (95 din), 100-gramski zavitek bonbonov (40 dinarjev), polilitrsko steklenico »bisa« (90 din) in zavitek pralnega praška (55 din).

Ko je vse stalo na mizi, smo pritisnili na stoperico. Kazalec je pokazal, da je vsa postrežba trajala 1 minuto in 10 sekund.

Prodajalka je tedaj potegnila blok in v 1 minuti 15 sekundah pripravila račun.

KOLIKO PREJ

lahko potrošniku postrežejo s predpakiranim blagom kot z blagom, ki ga morajo šele tehtati ali meriti, nam je pokazal drug poskus. Isto blago, enake kvalitete in količine nam je prodajalka namerila in stehala v šestih minutah in 6 sekundah. Za računanje je spet porabila 1 minuto in 15 sekund, tako da smo bili torej postreženi v 7 minutah in 21 sekundah.

● Zdaj je bil na vrsti naš račun: s predpakiranim blagom so nas postregli 4 minute in 56 sekund prej kot na stari, nesodobni način postrežbe.

V prvem tromesečju letošnjega leta je bilo na cestah Jugoslavije 1971 prometnih nesreč, na katerih je bilo laže in teže poškodovanih 1867 oseb. Od tega je bilo 906 smrtnih primerov oziroma težkih telesnih poškodb. Škoda gre v milijone. Kje tiče vzroki tolikim prometnim nesrečam? NEPREVIDNOST? NESREČNO NAKLJUČJE? VINJENOST?

Promet narašča kot hrumeči plaz. Ceste postajajo deroča reka hitrih vozil. Služba miličnikov postaja vse težja, zahtevnejša. Minulo nedeljo je naš reporter polnih 16 ur križaril s miličnikom Tonetom Gimpljem po glavni cesti med Kranjem in Ljubljano. S te poti vam posredujemo naslednjo reportažo.

Tiho brni črni BMW v sončno nedeljsko jutro. Konfini ob Celovčevem motorju. Ob robu ceste zgodnji nedeljski izletniki urno vrte pedala sredi ceste se vrtili sklenjena idila ljubezni na kolesu. On in ona se zdaj pa zdaj zaljubljeno primeta za roko. On ji prešerno pripoveduje, kdo ve o čem, ona pa se iznenada ozre.

»Joj, leteča! Kot bi ustrčili iz topa, zavozil fant pred njo.«

CRNA VOZNJA

Ravnica vrh medvoškega klanca. Kolesarji trumoma vozijo po vsej cesti. Toda brz, ko zapazijo bele čelade leteče milice, se kot bi trenili, zvrste v ravno vrsto.

Vrh klanca pripeljeta mlada motorista z rdečo lambretto. Kakšna sredi motorja in se prične smukati okrog njega.

»S tema dvema nekaj ni v redu,« ugotavlja Tone.

Onadva počepneta ob motor, kot da nekaj popravljata, pri tem pa s nana. Potem pazno ogledujeta proti nanj in se v loku odpeljeta nazaj.

S Tonetom ju ujameva še pred prvim ovinkom.

»Vozniško in prometno dovoljenje. Sprejmi izvešče iz žepa prometno knjižico, potem se prične vzemirnenj tipati po žepih.«

»Vozniško dovoljenje sem pozabil doma.«

»Imate pa smole.« Toda fant kaj hitro prizna, da nima vozniškega

ZIVLJENJE sredi drvečih koles

16 ur z »letečo milico«

bo po pravici povedala svoje podatke.

»Pišem se« za hip pomisli, potem pa urno reče »Terezija Humer.«

Stopim prek ceste, kjer jo čaka njena prijateljica.

»Kako se piše ta vaša tovaršica?«

»I. S.«

»Terezija Humer se pišem!« vztraja kolesarka.

»Poznate I. S.?« Zdrzne se in prebledi.

FINALE V POTISKANJU

Celovška cesta trepete v rožljajočem ropotanju majhnega Fiat topolina, ki pelje po cesti, kot bi za seboj stresal žebje. Zdelo se je kot da se bo vsak čas razsul.

»Kam pa vidva s to škatljo?«

»H kovaču se peljeva, da bomo privarili izpušno cev,« odgovori eden izmed dveh mladih voznikov, ki preplašeno sedita za volanom.

»Prometno dovoljenje imate?«

»Imava.« Oni za volanom pri-

zarjev, ki vihravo vozijo po sredini ceste. V hipu se zvrste drug za drugim. Ko se peljeva mimo njih, naju tako nedežno motre, kot bi že vse življenje vozili na skrajnem desnem robu ceste.

Opoldne promet skoraj docela zamre. V zgodnjih popoldanskih urah pa spet zaživi kot naraščajoča reka.

Stojiva pri Jeprcu, na odcepu ceste proti Skofji Loki.

»Zdravo, tovarši miličnik!«

»Pozdravljen Tone. Vročina kaj?« Mimo se vozijo kolesarji, motoristi, avtomobilisti... Skoraj vsak drugi pomaha miličniku Tonetu veselje in pozdrav. Ta ali oni se ustavi za kratek pozdrav.

»Enajsto leto sem že miličnik,« pripoveduje Tone. »Pozna me toliko ljudi, da še sam zdaleka ne vem za vse. Ljudje le spoznavajo, da nismo njihovi sovražniki.«

Po cesti proti Medvodam pridriži star poltovornjak.

»Glej, kako drvi. Zdaj boš pa videl, kakšne zavore ima.« Tone mu da znak, naj ustavi. V rožljajočem avtomobilu cvileče zapiskajo zavore. Zaustavi se kakih 50 m niže.

»Zavore pa imate, zavore,« reče šoferju Tone, ko pregleduje njegove dokumente.

»Ja, veste zaradi gum, zaradi gum nočem ostro zavirati,« se izgovarja on.

SLEPEČA NEVARNOST

Ko se dan srečuje z nočjo, na cesti zamre vrtinec življenja. Nepregledne vrste kolesarjev se vlečejo proti Ljubljani. Med njimi švigajo avtomobili, motorji, avtobusi...

Tone brez prestanka kar z motorja opozarja levo, in desno, zdaj kolesarje, ki se šestokrat zmetajo v letečo zapreko sredi ceste, zdaj motoriste in šoferje, ki si s preveliko hitrostjo utirajo pot skozi živo reko.

Nad cesto se tiho plazijo noč. Življenje na njej dobiva novo podobo. Utripajoči žarometi zamenjajo dan. »Vse prečestokrat vozniki ne zasentijo svojih luči in se najbrž niti ne zavedajo, da ustvarjajo s tem smrtno nevarnost,« razmišlja Tone.

Blizu Sentvida po cesti urno divja motorist kar brez luči.

»Pravkar mi je,« crknila, ampak prav zdajle no, rečem vam,« se pridruži motorist na vse pretege, toda izgovori nič ne pomagajo. Moral je plačati globo in jo peš ubrati proti mestu. Nekaj minut kasneje se že peljeva spet proti Medvodam. Nasproti pridriži osebni avto z močnimi žarometi. Tone takoj zasentil svoje luči. Ko švigne mimo, naju s pramenom močnih žarkov skoraj popolnoma zaslepi.

Tone na mestu zaobrne motor in s polno brzino zdrvi za njim. Še pred Mednom ga dohitiva in Tone ga s spretnim manevrom prisili k zaviranju.

Nisem vozil vzporedno. Samo prehiteval sem,« vneto trdi kolesar, potem ko je ves čas vozil ob svojem dekletu

»Zakaj ne zasenčite luči,« vzroji Tone.

»Sem mislil, da je kolesar,« se izmotava šofer.

»Kako kolesar, če sem vam jaz zasenčil luči.« Šofer skomigne z rameni.

»Ali veste, da s svojo občestnostjo povzročate smrtno nevarnost?« Iz avtomobila ni odgovora. Ko si Tone izpisuje njegove podatke, šofer poseže molekule, vendar njegove prošnje izzvene mimo Tonetovih ušes. T. F.

LAZ IMA KRATKE NOGE

Hrabro, kar po sredini ceste se druga ob drugu pripeljeta mladi kolesarji. Spremlja ju živahen klepet. Toda Tone zmoli njuno »letečo konferenco.«

»Sto dinarjev, zaradi vzporedne vožnje.«

»Nimam denarja s seboj.«

»Dajte mi osebno izkaznico, prosim.«

»Je tudi nimam. Pozabila sem jo doma.« Kolesarka sveto obljubi, da

Mlada šoferja sta bila brez šoferskega izpita. Morala sta zapustiti volan in od zadaj »upravljati« svoj avto

IZ PIRANA IN PORTOROŽA

Izdatna pomočnika za razvoj turizma

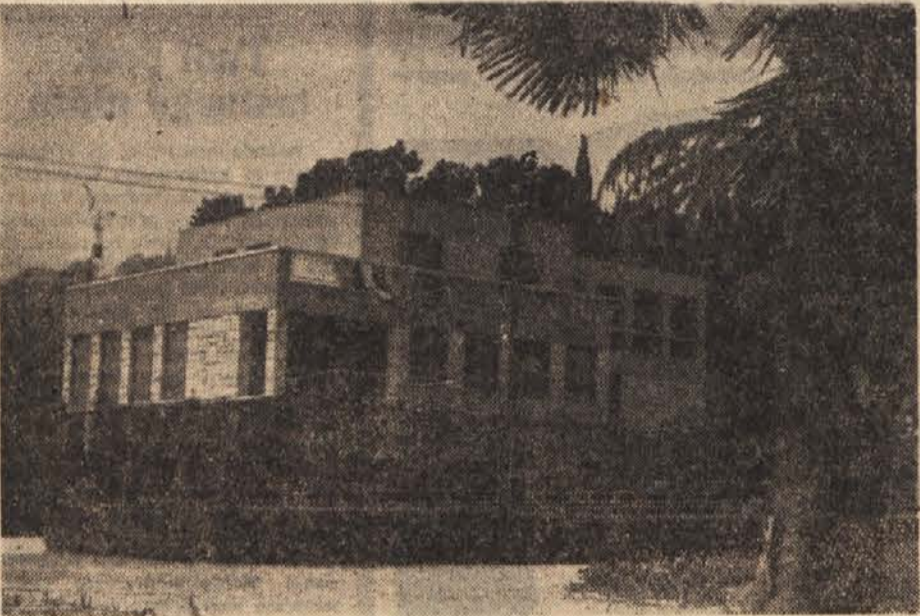
Med številnimi nalogami, ki jih opravlja Turistični društvi v Piranu in Portorožu, je treba vsekakor postaviti na prvo mesto — sistematično turistično vzgojo občanov. Za nagel in lep razvoj turizma niso namreč do-

pomogla nekatera predavanja. V še večji meri pa nekatero konkretno akcijo, ki vzbujajo v občanov se bolj neposredno zainteresiranost za razvoj turizma.

Za nadalje lepšo vnanjo podobo Portoroža in Pirana daje pi-

vseeno, kakšna sta oba turistična kraja in kakšni so pogoji za lep turistični razvoj. Urejenost okoliš, na vrtovih, cvetje na oknih in gredicah, urejene hiše in poslopja, pota, steze in sprehajališča, vse to so stvari, ki jih z ve-

ohranjene in restavrirane razne zgodovinske znamenitosti, ki jih je prepolno zlasti v Piranu, tem slikovitem zgodovinskem mestecu ob naši obali. Prav tako dragocene pa so pobjude, ki jih obe društvi dajeta tudi gostincem in drugim obratom, ki so tesneje povezani s turizmom. Nad vse koristno pa sodelujeta društvi tudi pri organizaciji najrazličnejših prireditev v turistični sezoni, med katerimi sta zlasti že tradicionalna »Portoroška noč« pa še »Turistični ples«, ki letos ne bo več sredi zime, ampak ob koncu turistične sezone. V sodelovanju z »Zavodom primorskih prireditev« iz Kopra bo v letošnji sezoni tudi precej kulturnih in umetniških nastopov, razen tega pa bosta obe Turistični društvi izdatneje pomagali tudi pri organizaciji vnanjih pogojev za svetovni mednarodni šahovski turnir, zavečajoč se, da bo ta znamenita prireditev donesla po vsem svetu dober glas in sloves Portoroža in Pirana. (2)

Portorož: Novo, sodobno urejeno poštno poslopje tik ob hotelu »Palace«. V njem bodo v začetku julija odprli tudi avtomatsko telefonsko centralo. Za razvoj turizma v Portorožu je novo poštno poslopje ena izmed najlepših letošnjih pridobitev

volj samo materialni pogoji, pač pa morda v celu odločilnejši meri sam človek, domačin. Njegov odnos do domačega kraja, ki je hkrati izrazit turistični kraj, kot sta Portorož in Piran, je v marsičem tista vnanje sicer nevidna osnova, brez katere si ni mogoče obetati turističnega razmaha. Obe društvi sta v zadnjem obdobju že mnogo storili, da bi pritegnili v svoje vrste čimveč občanov ter jih vzgojili v pravilnem turističnem duhu. Precej so k temu pri-

ranska komuna, ki je ob slovenski obali turistično najbolj razvito področje, izdatna proračunska sredstva. Svoji delež prispevajo kajpada tudi gostinska in turistična podjetja. Obe društvi pa si vneto prizadevata, da bi v najtesnejšem sodelovanju z občinskimi ljudskimi odbori čimbolj pritegnili tudi vse občane, tako da bi bil vsak občan po svoje turistični delavec in sodelavec. Skratka, da bi nikomur, ki je doma v Piranu in Portorožu, ne bilo

seljem zmere turistično pravilno in dobro vzgojen domačin. Se več: brez števila je tistih drobnih turističnih uslužbencev, ki si jih turist, letoviščen, človek na oddihu tako želi in potrebuje. Za vse te stvari ni moč imeti komunalnih podjetij, ker bi bilo to nesmiselno. Lahko pa jih prispevajo domačini sami, če imajo do turizma pravičen odnos in se zavedajo, da tudi tako krepijo svojo lastno komuno.

V tej smeri sta že lani, posebno pa letos, dali obe društvi mnogo pobude v akciji za oddajanje tujskih sob. Za letošnjo sezono so občani v Piranu prijavili že nad štiri sto tujskih sob. Ta akcija se tem uspešneje razvija, ker jo je občinski ljudski odbor preudarno podprl s primernimi krediti za ureditev in opremo tujskih sob, razen tega pa oddajanja tujskih sob ni obremenil s kakimi večjimi občinskimi dajatvami. S takšno neposredno zainteresiranostjo se občani v turistični sezoni z večjim razumevanjem in dobro voljo tudi nekoliko utesnjujejo, da bi tako celotni komuni pomagali na najcenejši način razširiti turistično zmogljivost. Posebna komisija Turističnega društva pomaga pri tem tako, da pregleduje prijavitelne tajske sobe ter daje občinskemu ljudskemu odboru svojo sodbo o uporabnosti sob in njihovi kategorizaciji.

Razen tega si obe društvi prizadevata, da bi bili kar najlepše

Industrija dobro izpolnila proizvodne naloge

V kopskem okraju je industrija v prvi tretjini letošnjega leta (januar-april) prav dobro izpolnila svoje proizvodne naloge. Od celotnega letnega proizvodnega načrta je že izpolnila 39%. V primerjavi s istim luskim obdobjem je dosegla 9% več. Dobro izpolnjevanje proizvodne naloge so med drugim vsekakor tudi posledica razmeroma boljše delovne organizacije in povečane delovne storilnosti izpolniteljev pa bi bila vedno več znanejša, če bi ne bilo izpremembe predpisov v izvozu ribljih konserv in če bi tovarna lesovinskih plošč v Ilirski Bistrici, ki je trenutno še v rekonstrukciji, delala s polno zmogljivostjo. (2)

TELESNA KULTURA

»Partizan« Tolmin — najboljši v goriškem okraju

Telesna vzgoja v Tolminu postaja vedno bolj pestra. Čeprav brez posebnih tradicij in ob zelo skromnih športnih objektih se ob razumevanju in sodelovanju občinskega ljudskega odbora, podjetij, šol, organizacij in JLA vsako leto bolj kažejo sadovi dela skromnih, toda prizadevnih športnih delavcev. Nosilec telesnozgodnjega dela je »Partizan« Tolmin. Posebno razgiban v športni dejavnosti je bil mesec maj. Titova štafeta je šla skozi Tolmin že 7. maja. Za njen sprejem, ki je bil letos najbolj veličasten, se je zbral domača vse prebivalstvo Tolmina.

ODOBKARSKI TURNIR Izvrstni Madžari

Beograd, 7. junija. — Sinoči se je v Beogradu začel mednarodni odbojkarški turnir državnih reprezentanc Komunije, Madžarske in Jugoslavije. V prvem srečanju je A reprezentanca Jugoslavije premagala B moštvo s 3:0 (15:7, 15:3, 15:1), v drugem pa je Madžarska presenetljivo premagala Romunijo s 3:0 (15:13, 16:14, 15:12).

Prva tekma je bila nezanimiva in jo je naše prvo moštvo gladko dobilo. Tembolj pa je bila zanimiva druga tekma, v kateri so nastopili stalni in preizkušeni reprezentanti. Tako je večina članov romunske reprezentance še stotič igrala vrhunskega dreva, najstarejši igralec, Roman, pa celo 170-krat. Igra je bila na visoki tehnični ravni. Romuni so igrali mirno, Madžari pa temperamentalno in nervozno, vendar so zaradi borbenosti uspehi odločili boj v svojo korist.

Ameriški atleti v Evropi

New York, 7. junija. — Atletska zveza ZDA je sporočila, da bo atletska reprezentanca ZDA gostovala v Evropi od konca julija do srednje avgusta. Ameriška reprezentanca bo 27. in 28. junija nastopila proti SZ v Moskvi, 1. in 2. avgusta v Varšavi proti Poljski, 4. in 5. avgusta v Budimpešti proti Madžarski, ter 8. in 9. avgusta v Atenah proti Grčiji.

Beljaški nogometaši v Ljubljani

Nogometni klub Slovan, katerega moštvo je na tretjem mestu ljubljanske primorske lige, je povabil nogometno moštvo iz Beljaka FC Seebach. Srečanje med obema moštvoma bo danes ob 10. uri na igrišču Slovana na Kodeljevem. Začetek predtekme ob 8. uri.

DESETEROBOJ IN DISK V SREDISCU ZANIMANJA

JOHNSON : KUZNJECOV

Pred dnevi je Kuznjecov sovjetski vestranski atlet tekorekó ob v začetku sezone presenetil svet z novim svetovnim rekordom v deseteroboju. Presenetil je bolj zaradi tega, ker so ga imeli Američani v posegu dolgih 22 let, kot pa zaradi kakšnih izrednih rezultatov v posameznih disciplinah. Leto je sicer izvrstni, predvsem pa izenačeni.

Dosedanji rekorder, ameriški črnc Rafe Johnson, ki je bil lani naš gost v Ljubljani, je bil odličan na 100 m (10,5), toda slab na 1500 m (8:01,5) (Kuznjecov 4:30,0), slab v disku 47,21 (Kuznjecov 47,50) v krogli 13,48 (Kuznjecov 14,49) v kopju 59,09 (Kuznjecov 66,10). Sedaj pa je Johnson izenačal odlični v metanju diska, saj je pred dnevi le tega zaludil 52,00 m. Torej skoraj 5 m dlje od svojega prejšnjega rezultata pa tudi od Kuznjecova. Razen tega je črn gigant vrget letos kroglo že 57,75 m, torej 3 m več kot lani in 2 m več kot Kuznjecov. Največji napredek pa je Johnson dosegel v metanju kopja, saj mu je le-to poletelo 70,72 da-

»V našem listu skoraj dnevno beremo o nenehnih nesrečah, ki jih povzročajo mopedisti,« nam piše v svojem dopisu naš bralec T. T. »Celovške bi v Ljubljani.« Pred dnevi sem zasledil, ko je bilo kar pet nesreč mopedistov v enem dnevu. Kot mi je znano, mopediste pritevajo med kolesarje, toda njihova vozila vozijo prav tako naglo kot motorji. Ali ne bi kazalo tudi za mopediste uvesti vozniške izpite? Tako bi bili le-ti pripriljeni, seznaniti se s prometni predpisi. S tem pa bi po mojem mnenju omilili nesreče, ki jih povzročajo mopedisti.

KAJ MENIJO NA PROMETNEM ODESKU?

Podobno menimo tudi mi. Mopedisti vse premalo poznajo prometne predpise, kar je često usodno. S svojimi mopedi drve tudi do 30 in več kilometrov na uro. S tako hitrostjo pa ob nepoznavanju prometnih znakov prenekatikrat povzročajo kritične situacije. Menimo, da bi vozniki izpiti za mopediste stajne nedvomno izboljšali.

Povprašali smo na Tajništva za notranje zadeve — na prometni odesk, kaj menijo o predlogu našega bralca T. T. »V Sloveniji je nad 4000 mopedov,« nam je odgovoril tovariš Vinkler. »Kot nam je po svetu jih tudi mi pritevamo med kolesarje, čeprav se od njih vedno močno razlikujejo. Kljub temu pa vozniki izpiti za mopediste ne bomo vpeljali. Vse češče pa čujemo o posebnih tečajih za mopediste, ki jih prirejajo razna avto-moto društva širom po Sloveniji. Na teh tečajih se vozniki mopedov spoznajo z motorizmom in pa s prometnimi znaki in predpisi. Avto-moto društvo »Edo Klemenčič« v Ljubljani je pred kratkim organiziralo tak tečaj in kot nam je znano, je bil zelo dobro obiskan, kar kaže, da tečaj vzbujajo med mopedisti precej zanimanja. Svetujemo tudi ostalim avto-moto društvom in pa društvom Ljudske teh-

niko, da pripravijo podobne tečaje za mopediste, saj bodo tako mnogo pripomogli k izboljšanju varnosti prometnega prometa. Kot je razvidno, se bodo uveljavili vozniki izpiti za mopediste, pač pa na prometnem odesku ubrali svojo pot, ki je najbrž še bolj potrebna. S prometnimi nastavitvami in predpisi, seznaniti se s prometni predpisi. S tem pa bi po mojem mnenju omilili nesreče, ki jih povzročajo mopedisti. Prepričani smo, da njihova akcija ne bo ostala brez odmeva. T. T.

Brezplačna letovanja za bivše partizane in otroke padlih borcev

Okrajni odbor Zveze borcev v Novi Gorici bo letos poslal okoli 30 bivših partizanov, ki niso socialno zavarovani, na brezplačno letovanje v razne slovenske turistične kraje. Prva skupina pojde v prihodnjih dneh. Letovanje bo trajalo 21 dni. Vse stroške bo plačal Okrajni odbor, ki je v ta namen doletel milijon

dinarjev. Ugodnosti bodo deležni predvsem tisti nekdanji bojevnik, ki so fizično izčrpani ter živijo v težavnih socialnih razmerah.

V razgovoru s našim dopisnikom je predsednik Okrajnega odbora zveze borcev tovariš Frane Škok posredoval številne podatke, ki pričajo o skrbi za bivše partizane ter njihove svojce. Tako so vsem partizanskim sirotam v goriškem okraju, ki obiskujejo srednje in višje šole, zagotovili študentske, okoli 300 otrok pa prejema tudi redni invalidski dodatek za svojimi starši. Mimo tega je Okrajni odbor prislan stalno mesečno podporo nekaterim partizanskim matam in prvoročnem, ki so živeli v slabih gmočnih razmerah. Okrajni ljudski odbor je Zvezi borcev za izpolnitev vseh teh dolžnosti in obveznosti doletel 8 milijonov dinarjev pomoči.

Letos bo organizacija poslala na brezplačno letovanje k morju blizu 400 partizanskih sirot. Na počitnicah bodo v skupinah po 21 dni, skupni strošek letovanj pa bo dosegel vsoto okoli 4 milijone dinarjev. M. D.

Ob 95-letnici upokojenca Jakoba

Sam, zamaknjen v svoje misli, je stopal po raztrgani poti na bregu Savinje. Le kdaj pa kdaj je njegovo zamaknjenost prekinil ropot bagra in tedaj se je ozrl proti plavajo poharvani pošasti, ki je rila v skaljavi vodi. Večkrat sem ga srečal ob Savinji. Vedno je sam — Jakob Seme iz Linhartove ulice. Počasi stopa v svoji pozni jeseni. Popolnoma sam.

Konec maja sem ga obiskal na njegovem »skromnem« domu. Naj mi oprostite, ker sem potikal na njegovo vrata prav tedaj, ko si je pripravil obed.

»Kako, ali sami gospodinjite?« sem začudeno vprašal 95 let starega Jakoba. No, potem ko sva na senčnatem balkonu sedela, je Jakob Seme povedal nekaj drobcev s svoje dolge življenjske poti. Jakob Seme je namreč najstarejši upokojenec v Celju — pokojino uživa že polnih 32 let.

95-letni Jakob Seme iz Celja

Zivljenjaka pot ga je vodila iz rojstnega kraja Police pri Gornjem naspred v Ljubljano, potem v Hercegovino, na Dunaj in potlej v Celje. Bil je kmetovalec, ko je pomagal svojemu očetu na posestvu, potem nekaj časa orošnik in spet 21 let služitelj na Dunaju, od leta 1919 do 1926 pa služitelj v Celju. »Ja, 39 let, 11 mesecev in 24 dni sem aktivno delal, da sem si priušil pokojnino,« je povedal Jakob. Res dober spomin. Zena Avgusta mu je umrla pred šestimi leti, bila je 89 let stara. Od takrat ni sam gospodinjil, ker je še pri močeh. Najhuje v njegovem življenju je bilo med drugo svetovno vojno. Nekoga pomladnega dne 1941 so tudi njega in ženo izselili na Hrvaško brez denarja, kruha, obleke... Ze tedaj je bil »starček blizu osemdesetih. Da je bilo kaj za pod zob, je hodil od kmeta do kmeta za pastirja, varuha otrok in celo v vinograde je kopal. Konec vojne sta se vrnila z ženo domov, gola in bosa v opustošen dom. Tu je ostal sedaj samo še Jakob. Tudi njegovih devet sestri in bratov ni več med živimi. Na rojstni kraj veda Jakob lepi spomini in zato vsako leto poleti odide za nekaj časa na Polico k nečakom Čez nekaj dni bo Jakob Seme slavil 95. rojstni dan. Ob visokem jubileju mu želimo predvsem še zdravje. F. K.

Novice iz goriškega okraja

● Nocoj bo v Novi Gorici že četrtič tradicionalna prireditev »Vešela Goriška«, ki jo vsako leto prireja Okrajni svet »Svoboda« in prosvetnih društev. Gre za revijo pevcev, recitatorjev in instrumentalistov, ki delajo v »Svoboda« in prosvetnih društvih. Prijavili so se člani »Svobode« iz Nove Gorice, Ajdovščine, Tolmina, Podbrda, Idrije ter nekaterih prosvetnih društev iz vsega goriškega okraja. Nastopali bodo posamezno ter v skupinah. Za najboljšo izvajalco je prireditelj razpisal tri denarne nagrade. Revijo bo vodil znani dirigent profesor Cene Matičič iz Ajdovščine, vsem ko bo izvajalce spremljala na klavirju prof. Anica Živec-Furlanova iz solikanske četrti.

● Gradbena podjetja v Ajdovščini, Novi Gorici, Idriji in drugod so pred zaključkom šolskega leta, podobno kakor lani, doletela ved ugodnosti za nove zidarske vaje. Zaradi težke narave dela bodo še naprej prejimali enake nagrade kakor nekvalificirani delavci ter bodo tako v gmočnem oziru povsem neodvisni. Lani so zaradi teh ugodnosti gradbena podjetja uspešno vključili v uk več vajecev, kakor prej tri leta skupaj. Sodiča, da bodo tudi letos dosegla podoben uspeh. S tem hočejo kolektivni v gradbeništvu zagotoviti dovolj strokovnega naraščaja za zidarje, vodovodne instalaterje, kleparje, kovače, tesarje, železokrivce in druge gradbene ter sodne poklice. Pred leti je bilo pomikanje strokovnega kadra v teh poklih tako poredke, da je že ogrozilo obstoj posameznih obrti.

● Včeraj se je povsod zaključila letošnja kvodajalska akcija, ki so jo tudi tokrat z uspehom pripravile organizacije Rdečega križa. Kri je oddalo okoli 2600 prostovoljcev iz 11 ob-

čin, v vipavski občini pa odvzema zaradi nesposobnosti tamošnje organizacije RK niso mogli organizirati. Kvodajalska akcija je tudi tokrat najbolj uspešna v Goriških Brdih.

● V goriškem okraju so v vseh volilnih enotah zaključili zbiranje občinskih zavarovalcev. Na njih so obširno razpravljali o raznih problemih v zavarovanju in socialne zaščite prebivalstva, dalje o novih predpisih s področja pokojninskega in invalidskega varstva ter krajevnih zdravstvenih vprašanjih. Skupaj so opravili okoli 202 zbora zavarovalcev. — Izvolili so tudi predstavnike, ki bodo izbrali člane novih skupščin socialnega zavarovanja. Skupščina okrajnega Zavoda za socialno zavarovanje v Novi Gorici bo imela 43 članov, skupščina zavodovih podružnic v Ajdovščini, Idriji in Tolminu pa vsaka po 23 članov.

Toča v Prlekiji

Minulo soboto popoldne je med slovitim nevihtnim padala kot orohi debela toča v Slovenskih goricah; zajela je predvsem pas ob Huma. Ključarevec pri Ormožu in Runca proti Jeruzalemu in povzročila občutno škodo tamkajšnjemu kmetijstvu. Povsem je oklestila žitne in druge posevke, kakor tudi vinsko trto in sadno drevje. Pri zadeti kmetovalci bodo morali marsikje preročiti zemljo in na njej posajiti seme poznejših kultur. Po toči nastalo škodo ocenjujejo posebne komisije; po nepopolnih podatkih bo samo vinogradništvo letos prikrnjeno za okrog pol milijarde dinarjev dohodkov; posevek pa je toča tako močno oklestila vinograde, da se bodo lahko povsem opomogli lelo po nekaj letih. Zato računajo na dolgoročnišji izpad dohodkov v vinogradništvu zaradi te vremenske katastrofe.

Na njihovih kmetijskih gospodarstvih Lava-Celje si v teh brezdeževnih tednih pomagajo z umetnim dežjem. Vodo črpa je potoka, ki je nekaj sto metrov oddaljen. Če ne bi letos imeli teh naprav za namakanje, sploh ne bi mogli saditi zelenjave za celjski živilski trg. Njihove stojnice bi po vsej verjetnosti bile slabo zalozene. Kmetijsko gospodarstvo Lava je izključno proizvajalec vrtnin in z njimi zalaga celjski trg. F. K.

Po suši na športnem knjižnem trgu

pa tudi naš mladi rod nasploh. Izboljšanje in izboljšanje knjižnega trga in tekmovalcev sporna tekmovalna razmere v športu, ki so slovenski bili ugodne. Vzilo temu so slovenski kolejarji na tekmovalnih med seboj in s tujimi dirkači dosegli več pomembnih uspehov.

V novi številki »Ljudskega športnega razen prištevov, ki obravnavajo nekatere značilne probleme v naši športni kulturi, se pripravijo s strokovno-pedagoško tematiko.

Priročnik »Po slovenskih športnih planinah« je namenjen predvsem planincem, ki hodijo po transverzali — poti, ki vodi prek naših najlepših gorskih predelov. Toda ne je zanje, marveč za vse planince, ki želijo izboljšati svoj precej knjižnica vlike vrednosti. Obsega presrežno omenjeno področje. Obsega 180 strani in 13 poglavij in spleto z potmi, zemljevidi, skicami in spleto z bogatimi podatki o naših planinskih kočah.

COMPTON (Kalfornija), 7. junija (Reuter). — Sinoči je 20-letni avstralski atlet Herb Elliot preteklet 1 miljo v času 3:58,1 minute, kar je za 0,1 sekunde slabše od svetovne rekorde rekordar Johnnyja Landryja. Drugi je bil Madžar Laszlo Tabori s 4:04,3 tretji pa olimpijski zmagovalac Ronny Delaney s 4:10,9.

SAINT LOUIS, 7. junija (Reuter). — Virgil Aikins, 30-letni črnec iz Saint Louisa, je sinoči postal prvi svetovni boksaški prvak v svetovni kategoriji. S t. k. o. v IV. rundi premagal starega prvaka Vinca Martinca v 12. stihir rundah. Je bil Martinca kar sedemkrat na tieh.

SCARBOROW, 7. junija (Reuter). — V četrtinfinalu evropskega tekmovalja za Davisov pokal vodila Velika Britanija proti Zahodni Nemčiji s 3:0 in se je tako že uvrstila v polfinalne. V igri dvojic sta Davis in Wilson premagala Huberja in Schöla s 6:2, 6:4, 6:3.

KOPENHAGEN, 7. junija (AP). — Z vodstvom 3:0 proti Danski se je Italija uvrstila v polfinalne evropskega Davisovega pokala. Rezultat dvojic: Pietrangeli, Sirola — Nielsen, Ulrich 6:2, 2:6, 6:3, 6:2.

LONDON, 7. junija (Reuter). — Na večeršnjih dirkah za Tourist Trophy, v kateri je zmagal Anglec John Surtees, se je zmerno ponosil 32-letni dirkač Douglas Wolff iz Južne Afrike. Pri hitrosti 100 milj na uro je izgubil oblast nad volanom in se z glavo zaletel v telegrafski drog.

Kaj vse povzroča ekceme

Minulo nedeljo smo govorili o alergičnih obolenjih na sploh. Danes pa o tem, katere snovi povzročajo pogoste ekceme.

Znani so tako imenovani živalski ekcemi, ki jih pravzaprav povzročajo kromove soli v nekaterih vrstah cimenta. Pekli lahko postanejo preobčutljivi ali na samo moko ali pa na kemikalije za konzerviranje in barvanje moke. Pri pericah razmeroma pogosto naletimo na ekcem, ki nastane običajno sprčo prevelike občutljivosti za milo in milni prašek. Brivci mnogo delajo s kemikalijami, ki jih uporabljajo za ondukcijo in barvanje las. Zato so tudi na njihovi koži ekcemi pogostni. Znano je, da imajo tudi barve dokaj izrazito alergeno lastnost, tako da so ekcemskim reakcijam izpostavljeni poklici, kakor so soboslikarji, pleskarji, krojači (barva), s katero je porbarvano blago), usnarjari itd. Pri mizarjih je treba predvsem paziti na lake in lepilo, pri mehanikih na bencin, nafto in strojno olje. S tem smo omenili samo neznatno število poklicev, pri katerih največkrat naletimo na ekcem.

Bržčas bodo mnogi, ki tega niso vedeli, neprijetno presenečeni, če jim povemo, da lahko postane človek preveč občutljiv tudi za kozmetična sredstva. Živo srebro kot sestavino nekaterih kozmetičnih sredstev smo že omenili, lahko pa omenimo še barvo za lase, briljantin, rdečilo za ustnice,

lak za nohte, puder, parfume (eterična olja), zobne paste itd. Omenili bi lahko tudi možnost prevelike občutljivosti za obleko (barva volne), za plastične snovi

Naš fantek bo takole primerno oblečen za počitnice ob morju

(nylon), za sredstva v gospodinjstvu (milo, milni prašek, terpenin itd.).

Prevelika občutljivost za posamezne teh alergenov je bolj redka ali pogostejša, jasno pa je, da se zaradi te možnosti ne bomo in ne moremo odreči zdravilom, ne ogibati se posameznih poklicev ali nehati uporabljati kozmetična sredstva. To bi bilo nemogoče in nesmiselno. Če smo našli nekatere pogostejše alergene in omenili možnost preobčutljivosti ter ekceme, smo storili to z namenom, da bi ljudje vendarle nekaj vedeli o njih, da bi se, če dobe ekceme, tudi sami spomnili, da gre morda za preveliko občutljivost in da bi lahko pomagali zdravniku ne samo pri učinkovitem zdravljenju, marveč tudi pri ukrepih, ki morda pripomorejo, da se ekcemi ne ponove. To je zlasti važno v industriji, kjer je včasih sprememba poklica edina možnost, da človek dokončno ozdravi. Tako se bolnik umakne alergenom, za katere je bil v svojem poklicu preveč občutljiv. Takšna odločitev je zelo težavna, toda pogosto drugače ne gre.

Kako važne so bolezni kot posledica poklica, med katerimi je

mного kožnih, vidimo tudi po tem, da imamo središča za takšne bolezni. V njih zdravniki ne samo proučujejo te bolezni s kliničnega vidika, marveč jih tudi z različni ukrepi preprečujejo. Kar tiče kožne bolezni, značilne za posamezne poklice, gre tudi za tako imenovano preventivno zaščito. Eden izmed preventivnih zaščitnih ukrepov, od katerega so mnogo pričakovali, je bila uporaba

tako imenovanih zaščitnih (silikonkih) krem v proizvodnji. S takšno kremo si je treba rahlo namazati roke. Tako nastane na njih tenka plast, nekakšne »nevidne rokavice«, ki nekaj časa ščitijo kožo pred škodljivimi snovmi. Čeprav kreme v celoti niso izpolnile pričakovanj, vendar pomenijo korak naprej v preventivni zaščiti kože.

Dr. Milorad Manok

Sezona za razne vrste mesa perutnine, divjačine, rib itd.

a) Meso domačih živali

1. govedina — celo leto, najboljša v jeseni in v začetku zime.
2. svinjina — najboljša oktobra do marca. Majhni prašički (odojčki) celo leto.
3. ovčje — od julija do decembra. Jagnje od 3 do 10 mesecev je najboljšje spomladi do jeseni.
4. perutnina — kokoši in piščanci celo leto, zlasti od aprila do decembra, gosi, race, kopuni jeseni in pozimi, golobi, grlice 16. julija do 31. decembra.

b) Divjačina

1. zajci — od 1. oktobra do 15. januarja.
2. srnjak — od 1. junija do 31. novembra in mladici — od 16. septembra do 31. decembra.
3. jeleni — od 16. avgusta do 31. decembra in mladici od 1. oktobra do 31. decembra.
4. gams — kozel — od 1. avgusta do 31. decembra; koze in mladici — od 1. septembra do 31. decembra.
5. divji prašič in svinje — od jeseni do spomladi.
6. divje race — od 1. avgusta do 28. februarja; divje gosi — od 1. avgusta do 31. marca.
7. poljske jerebice — od 1. septembra do 30. novembra; prepelice — od 16. avg. do 31. nov. gozlni jereb — od 16. avgusta do 31. novembra (samo petelinček).
8. divji petelin — (petelin) od 1. apr. do 31. maja; ruševca (petelin) od 16. aprila do 15. junija.
9. fazan — (petelin) od 1. oktobra do 31. decembra.
10. ključnač — od 1. avg. do 15. aprila. kotorna — od 16. septembra do 31. decembra.

c) Ribe

1. sladkovodne vse vrste — najboljše v jeseni in pozimi.
2. postrvi — maj. junij, julij.
3. morske ribe:
 - a) skombri, makrele — april, maj, september, oktober;
 - b) sardele — marca do junija in septembra;
 - c) brancin stari — v aprilu, mladi — oktobra in novembra;
 - d) zobatec, dental — januarja in februarja;
 - e) ribon — celo leto;
 - f) rombo in sfolije — od decembra do februarja;
 - g) tunina — oktobra do srede januarja ter aprila in maja.

d) Raki, želve itd.

1. raki sladkovodni — v mesecih brez r. to je od maja do konca avgusta.
2. raki morski in grancevoli — pozimi.
3. školjke — pozimi.

Takole lahko oblečemo punčko, ko bomo odšli na počitnice v kraj, kjer se bomo lahko kopali

e) Razno

1. želve — pozimi in spomladi.
2. žabe — spomladi.
3. polži — pozimi do aprila.

Pripomba

Spredaj navedeni podatki veljajo za dežele, ki še nimajo sodobno organiziranih hladilnih naprav. Z novo tehniko hitrega zmrzovanja pri nizkih temperaturah in v skladiščih na okrog -12° do -18° C se navadna — in tudi razna druga živila — lahko drže konzervirana, če seveda tudi pol leta po sezoni in še več. L. B.

Otrok, voda, plavanje...

Lani smo po vseh šolah v Sloveniji, drugih, tretjih in četrtih razredih izvedli anketo o športnih veččinah učencev. Le-ta je med drugim pokazala, da zna razmeroma malo otrok plavati. Plava komaj petina dečkov, deklice pa so v plavanju še manj

bro hdiijo. Pri tem moramo skrbeti, da dobi otrok v vodo z upanje. Plavanje še zdaleč ni tako važno kot to, da se otrok vode ne boji. Napačno bi bilo, če bi otroka s silo vlekli v vodo, če ga z njo škropimo in če ga potapljamo. Nikdar mu ne recimo: »No,

Škoda, da sta ga odpeljala tako daleč stran od obale

doma. Najboljši je bil rezultat v ljubljanskem okraju, kjer plava vsak tretji učenec, medtem ko so najslabši na Goriškem. Vzrokov za to je več. Marsikje otroci nimajo primerne kopalnice oz. primerne vode za kopanje, pri marsikaterem otroku pa je vzrok tudi to, da se vode boji, ker smo ga v rani mladosti z njo prestrašili. In prav o tem več besed.

Kakor smo že ugotovili, kaže statistika, da zna razmeroma malo otrok plavati in to zato, ker so imeli slabega učitelja. Mnogi občestje, matere, starejši bratje in sestre napravijo pri navajanju majhnih otrok na vodo veliko napako. Zapomniti si moramo, da z nepotrežljivostjo, kričanjem in silo nič ne opravimo.

Normalno razvite, zdrave otroke lahko začnemo navajati na vodo na prostem, takoj ko res do-

zdej pa greva v vodo«. Otrok se vode boji, gre v njo z negotovostjo in se noče učiti plavati.

NEKAJ NASVETOV

Na obrežju napravite otroku majhno jezercje, obložite ga s kamenjem in mu dajte ribico ali kakšno drugo plavaljočo igračo. Prav gotovo bo igrača kdaj ušla čez pregrado, segel bo po njej in se bo hkrati tudi zmočil. To bo večkrat poskusil in voda mu ne bo več tuja. Zmeraj ga pustite, naj se igra sam in naj počenja, kar hoče, vi ga pa opazujte, da ste takoj na mestu, če se mu kaj zgodi.

Ko se je otrok na vodo že nekoliko navadil, ga umijte od nog do glave, hkrati pa mu dovolite, da tudi on vas umije. To bo morda trajalo nekaj dni. Ko pa boste videli, da sam želi v vodo, mu lahko ponudite roko in greste z njim bresti po vodi. Tudi v tem ne pretiravajte. Pojdite le do take globine, do koder gre otrok prostovoljno. Take sprehode ponovite nekajkrat na dan in šele takrat bo premagan strah pred vodo.

Strah je zdaj mimo. Zato je prav, da se zdaj z otrokom po vodi igrate, da se včasih tudi sam potopi, pije vodo in ugotovi, da to ni nič hudega. Zdej pa je čas, da mu pokažete prve gibe plavanja. Če pa hočemo, da bo otrok znal dobro plavati, je najbolje, seveda če imamo za to priložnost, da ga damo v plavalni tečaj.

Beluši z majonezo

Beluši skuhamo in položimo na krožnik. Mrzle polijemo z majonezo, ki ji dodamo sesekljano šalotko, kapre in zelen peteršilj. Obložimo pa jih z rdečo redkvico in rezinami trdo kuhanih jajc. Majonezo pripravimo takole: dobro mešamo 3 rumenjake in sok majhne limone. Namesto limoninega soka dodamo malo kisa ali belega vina. Rumenjake poposlimo, popopramo, dodamo malo gorčice in vse dobro premešamo. Nato dolivamo po kapljičah med stalnim mešanjem dobro namazno olje, dokler se majoneza ne zgosti. Pozimi moramo paziti, da olje ni premrzlo.

Dobri prijateljci

Košček narave v stanovanju

PAPIGICA nas resnično razveseljuje

V marsikateri hiši v mestu, pa tudi na deželi, slišimo čebljanje majhnih papig — skobčevk (Melospiztakus undulatus). Tako prikupne in živahne so, lepih pestrih barv in razen tega skromne kot le malokatera ptica. Ni čudno, da so se od leta 1940, ko je prvi par teh papig prinesel iz njihove domovine — Avstralije naravnolovec Gould pa do zdaj tako razširile po Evropi, ki je postala tako rekoč njihova druga domovina.

Kot rečeno, so to skromne ptice in ne zahtevajo posebne nege in skrbi, vendar je treba z njimi ravnati nekoliko drugače kot na primer s kanarčki ali drugimi pticami-pekavkami. Če se odločimo za nakup papige, moramo vedeti sledeče:

Za parček majhnih papig potrebujemo prostorno kletko velikosti 75 x 40 x 30 cm. V njej se bodo papige dobro počutile, veselo se bodo spretavale in čebilale.

Ce pa želimo imeti papigico, ki se bo naučila ponavljati besede in stav-

ke in da bo na klic priletela na roko in znala še veliko drugih umetnij, pa jo moramo dresirati. Za dresuro je namreč primerna mlada papigica v starosti 4 tednov. Če je starejša, se teže privada na ločitev od svojih vrstnic in zato se tudi teže udomači. Odrasle papigice se slabo počutijo, če so osamljene. žalostne sede v kletki, niso prav nič živahne in rado se zgodi, da shirajo in poginejo.

Za dresuro so primerni predvsem mladi samčki, ki dajejo boljše rezultate. Samičke se teže nauče govoriti, ker so bolj močedeče. Sicer pa so prav tako krotke in inteligentne.

Mladega samčka poznamo v starosti 4—5 tednov po rojnatrdeči nosni kožici, samička pa ima belkasto-modro nosno kožico. V prvih osmih mesecih se pri obeh spolih barva kožice na nosnih bradavicah menja tako, da ima odrasel samec le-to temnomodro, samica pa rumeno-rjave barve. Samček, ki ga kupimo pri 4 tednih starosti, mora biti živahen, dobro operjen,

inmeti mora lepo razvite peruti in krepko postavo. Doma ga damo v že pripravljeno kletko, ki naj bo velika 50 x 40 x 30 cm. Seveda pa mu moramo nuditi tudi možnost letanja po sobi. Papigica, ki bo vedno zaprta v kletki, se ne bo navezala na ljudi in tudi uspehi v dresuri bodo skromni. V kletko namestimo le eno palčico, v sredini kletke, in to vsaj 15 cm pod stropom. Večje število palčic, gugalnica itd. samo škoduje dresuri. V kletko ne damo ogledalca, če ne želimo, da bo ptiček vse dni prečepel pred njim in se za okolice ne zanimal. V stanovanju tudi ne sme biti druge ptice, ker bo papigica, če bo slišala glasove drugih ptic, vsa nemirna čivkala in klicala svoje pernate tovariške. Zaradi tega tudi kletke ne postavimo v bližino okna, kamor prihajajo vrabci ali drugi ptici.

Kletko postavimo na stalen svetel prostor, tudi pozimi lahko stoji v nezakurjenem prostoru, ne sme pa biti na prepihu, sončni pripek ali v bližini peči. Za dresuro je potrebno, da visi kletka en do poldrug meter od tal.

Mlada papigica bo prvi in drugi dan imela nekoliko domotožja. Da bo začela jesti, posujemo nekaj prga na dno kletke in ji pokažimo, kako

naj je, tako kakor naše kmečke gospodinjke pokažejo to nebogljemim piščankom. Ko ptiček začne jesti in se razgledovati po kletki, ga je treba začeti poučevati.

Pod prvi mu počasi porinemo ukrivljen kazalec desne roke in ptiček bo stopil nanj. Vzamemo ga iz kletke in ga na prstu držimo v višini naših ust. Razločno in glasno mu ponavljamo besedo, katero ga nameravamo naučiti. Zadosuje, če traja pouk 2 do 3-krat dnevno, vsakokrat po 3 minuti. Seveda pa je koristno, da isto besedo ponavljamo večkrat čez dan. Tudi pri učenju papigice je ponavljanje — mati modrosti.

Ce bo pouk reden, bo papigica spregovorila že po nekaj tednih. Treba je pač potrpežljivosti. Cim več časa ji bomo posvetili, tem prej bo spregovorila. Ko bo ptiček spregovoril prvo besedo, je led prebit. Vse nadaljnje besede se bo naučil mnogo hitreje. Ko govori nekaj besed, ga začnemo učiti krajsih stavkov in naš pernat prijatelj nam bo delal veliko veselje.

Ce pri pouku ptiček uide s prsta, ne bo lovimo z roko. Vedno mu ponavljamo le ukrivljen kazalec. Dresuro znatno olajša, če papigici pra-

vilno pristrizemo peresa v perutnicah, kar naj napravi strokovnjak.

Papigica bo dobro uspevala, če jo krmimo z dobrim belim prosom, kateremu dodamo luščinega ovsa. Posodica za hrano mora biti večja kot na primer za krmiljenje kanarčka. Biti mora široka in plitva. Luščine prosa pa moramo večkrat na dan odstraniti. V prvih petih mesecih starosti damo papigici dvakrat tedensko po pol kavne žličke pretlačenega, trdo kuhanega jajčka. Po petih mesecih starosti pa vsako krmiljenje z mehko hrano (kruh, jajca, krompir) papigici samo škoduje in pogosto zaradi take hrane zbol in pogine. Razen zrnatih hrane je edini koristni dodatek za žiljo velik košček presnega kvasa, ki ga damo papigici dvakrat tedensko. Ostanke pa iz kletke takoj odstranimo. Vsak drugi dan pa dajmo v kletko list spináče ali solate. Tudi večje sadnega drevja bo papigica rada glojala. V kletki pa ne sme nikdar manjkati kosček šolske krede, kakor tudi čist, opran pesek, posut po dnu kletke in posoda s čisto vodo.

Cim več se bomo s ptičkom ukvarjali, prej bomo imeli neugnana »govornika«, ki bo zabaval mladenca in staro. B. J.

Take so kopalne obleke letos

precej zaprte z gubami okrog života

BELUŠI

in kako jih pripravimo

Beluši so zdrava in lahko prebavljiva zelenjava, ki vsebuje vitamine. Skrbno jih operemo in dodamo vodi, v kateri boste uporabljali za karkšno drugo zelenjavno juho.

NEKAJ NASVETOV
Ne zavrzite beluševih kožic oz. gosenic. Le-ti vsebujejo dragocene vitamine. Skrbno jih operite in dodajte vodi, v kateri boste uporabljali za karkšno drugo zelenjavno juho.

Pri nakupu se prepričajte, ali so beluši pravilno narezani ali so gosti in zaprti. Če odrežete majhen kosček »belušca« in je le-ta jednat, da se ni dolgo odrezal. Če pa pri kmetu, jih raje ne kupite, ker so stari, trdi in leseni. Beluši ne lupite, temveč jih z nožem strgajte od glavnice proti spodnjemu koncu.

KAKO BELUŠE PRIPRAVLJAMO
Na osebo računajte 30 do 40 dkg belušev, odvisno je od tega, ali ne najprej ponuditi samostojno ali gaite, odrežite spodnje končke stebel, naložite jih v svežnje, ki si jih povežite in položite kuhati v sladkovi. Kuhamo jih 18 do 25 minut, glede na vrsto, debelost in penavko. Beluše pobesimo iz vode naložimo na krožnik. Lahko jih namočimo v tople zabeljene s presnim maslom, ali mrzle s kisom in oljem, dobri pa so tudi z majonezo.

Papigici sta krotki in radi prideta na roko

službo dobi

OGLASNIK

»LJUDSKE PRAVICE«

kupim

SADJARJA-DREVENICARJA in mladšo moč za goveji hlev z znanjem molze krav in košnje sprejemno. Plača po dogovoru. Zglašite se osebno - takoj. - Ekonomija bolnice DSNZ Podbrezje na Gorenjskem, pošta Duplje. 2146-d

ISCEMO KVALIFICIRANO NATAKARICO vestno in pošteno. Nastop takoj! Soba zagotovljena. Gostišče »Pri Dalmatincu«, Ravne na Koroskem. 2148-d

STROJNI TEHNIK in SOFERJA C ali D kategorije dobijo zaposelitev in ljubljanskem podjetju. Naslov v ogl. oddelku LP. 5024-d

SKLADISČNE DELAVCE sprejme v skladu s trgov. podjetje »Sadije-zelenjavar« Ljubljana, Dolničarjeva ul. 4. 2152-d

REFERENT ZA GALANTERIJU v izvozu, fakultetna izobrazba s 5-letno prakso, takoj sprejemno. Naslov v ogl. oddelku LP. 5021-d

TAJNICA PODJETJA s srednjo strok. izobrazbo in ADMINISTRATORKO s srednjo strok. izobrazbo sprejemno. Naslov v ogl. oddelku LP. 5022-d

DVA GEOLOGA terenske kartiranje in laboratorijsko raziskovanje in dva PETROGRAFA takoj zaposlilmo. Naslov v ogl. oddelku LP. 5023-d

AGRONOMA in STROJEPIŠKO I a ali I b razreda sprejemno. Naslov v ogl. oddelku LP. 5031-d

TRICLANSKA SLOVENSKA DRUŽINA v Zadru - Dalmacija potrebuje pošteno, pridno in zdravo dekle od 16 do 20 let (lahko tudi upokojenka) za gospodinjstva dela. Nastop službe 15. julija ali 1. avgusta. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk pod »Zdrava Slovenka«. 5033-d

SPREJMEMO: visokokvalificirane in kvalificirane avtomobilne, avtoelektričarje, karoseriste, likarje, avtoelektričarje, mizarje, soferje C in D kategorije; delavce za pričetve v raznih strokah; referente za plan in analize; komercialista; strojne tehnike; administrativne uslužbenke z znanjem strojeplejsa in steno-grafije. - Interesenti naj se zglašijo osebno ali pismeno na naslov: Električna cestna železnica Ljubljana, Celovška cesta 164.

KVALIFICIRANEGA DEKORATERJA, - po možnosti izučenega tapetnika - sprejme ljubljansko podjetje. Naslov v ogl. oddelku LP. 5018-d

STIRI KVALIFICIRANE ZIDARJE sprejemno takoj. - Stanovanja v Ljubljani ni na razpolago. Naslov v ogl. oddelku LP. 5014-d

KVALIFICIRANEGA PRODAJALCA sprejme ljubljanska trgovina. Naslov v ogl. oddelku LP. 5017-d

GOSPODINJSKO POMOČNICO k tričlanski družini sprejemno takoj. - Lado Sušteršič, Medvode, Svetje št. 32. 5013-d

SOBO prazno, all kabinet v Ljubljani ali bližnji okolici Ljubljane - zaradi službe kupim. Ponudbe na ogl. oddelk pod »Plačam takoj v gotovini«. 5059-k

KUPIM »FIAT 600« ali lepo oranžni DKW avto. Ponudbe na oglasni oddelk »Ljudske pravice« pod »Fiat«. 5049-k

KUPIM skoraj nov NSU 175 ccm motor. Ponudbe na ogl. oddelk pod »175«. 5043-k

SOBO ALI GARNISONERJAJ takoj kupim. Naslov v ogl. odd. LP pod »šifro »Garnisonera«. 4868-k

VODNO FRANCIS TURBINO premera 30 cm v dobrem stanju kupim. Ponudbe s ceno pošliti na: Anton Vraber, Sp. Kapla 52, Obzait ob Dravi. 5005-k

DINAMO 4-5 KM 220 V in 15-20 KM kupimo. Ponudbe pošliti na naslov: Tomaž Likar, Nasore 28, Spodnja Idrija. 5005-k

MARIBORSKE VESTI
DEZURNA LEKARNA
Nedelja, 8. junija 1958: lekarna »Planinka«, Glavni trg 20, Ponedeljek, 9. junija 1958: lekarna »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Nedelja, 8. junija ob 8.30: Skvarčin - Tuje dete. Gostovanje v Slovencem gradu. Ob 15: Smetana: »Prodana nevesta. Izven.

KINO
-UNION-: italijanski cinemascopi film »Kruh, ljubezen in...«
-PARTIZAN-: italijanski film »Bisgami«.
-UDARNIK-: ameriški barvni film »Hondo«.

CELJSKE VESTI
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 8. jun. ob 8.30: Roksančič - Bablonski stolpi. Nedeljski popoldanski abonma in tven. Ob 15: Brandstetter: »Molk«. Gostovanje v Kostanjevici.

KINO
METROPOL: ameriški barvni film »Nasi zvesti prijatelji«. - Ob 10. uri matineja jugoslovanskega filma »Zadnji tir«. UNION: francosko-španski barvni film »Mlin ljubezni«. LETNI: italijanski film »Hi polka«.

ROGASKA SLATINA
KINO
Ameriški barvni cinemascopi film »Piknik«. Predstavi ob 17. in 20. uri.

VESTI Z JESENIC in okolice
Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima od 6. do 12. junija 1958 dr. Jenko Alojz.

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 8. junija 1958 Janko Novak, brivski salon, Javornik, Kidričeva cesta.

KINO
STORZIC: ameriški film »Na spati meji«. Predstava ob 10. uri. - Ameriški barvni film »Tanke na dvoru kralja Juraj«. Predstava ob 16. in 19.15. Predstava ob 15. ure dalje. - Predstava ob 18. uri. - Predstava ob 19.15. - Predstava ob 20.15.

TRIGLAV: ameriški film »Na spati meji«. Predstava ob 18. uri.

SVOBODA: ameriški film »Na spati meji«. Predstava ob 17. in 19.15. - Ameriški barvni film »Vse mladih«. Predstava ob 17. uri. - Ameriški barvni film »Na ovinka reke«. Predstava ob 19.15.

Z BLEDA
Angliški barvni film »Lepo je biti mlade«. Predstava ob 16. in 20.30. Ob 10. uri dopolne matineja.

prodam

razno

JAVNA DRAŽBA najdenih predmetov na železniški postaji Ljubljana, pri brzozemnem skladišču po 19. in 11. tega meseca ob 8. uri. Naprodaj bodo razni predmeti: aktovke, dežniki in razno.

PRODAM novo, žensko, italijansko kolo. Ludvik Kutin, Zrinjskega 5, Ljubljana. 5043-p

PRODAM zazidljivo, krasno, pogojno parcelo nasproti postaje Zalog v izmeri 1200 m². Ponudbe na ogl. odd. pod »Zalog«. 5042-p

UGODNO PRODAM krasno parcelo nasproti postaji »Kmetec«, dve mladinski »Zmaj«, eno mladinsko »Horusoronz« in eno slovensko »Mura«. Zasebniki kot kupci ne pridejo v poštev. 2131-p

PRODAM BOJLER, 30 litrov. »Tiki«, brezhuben. Kovač, Ravbarjeva 5, Ljubljana. 2144-p

MOTOR »PANNONIA« z lahko priklopo. Prodaja v oglasnem oddelku. 2133-p

KMETIJSKA ZADRUGA MAKOLE, p. Makole prodaja na licitaciji dne 9. junija 1958 rabljeno mladinsko znamke »Zmaj« podjetja Senturj pri Celju. Dražba ob 8. uri za državni in zadržni sektor, ob 9. uri pa za privatni sektor. 5001-p

ZENSKO KOLO, trpežno, rabljeno, prodaja v oglasnem oddelku LP pod »Trpežno«. 4857-p

BALIN KROGLE za balinanje, Afrika les, prodaja pipar Lovrenčič, Ljubljana, Dobrunje. 2082

PISALNI STROJ portabil »Remington«, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled v popoldanskih urah pri Lovce. Gosposvetska cesta 4/1, Ljubljana. 5009-p

POSREDOVAJ v vseh kulturah z dobrim gospodarskim poslopljem zaradi bolezni ugodno prodam. Ravna, sončna lega, električna razsvetljava, 10 minut od železniške postaje Loče in ceste. Alojzij Jeseničnik, Mlače 23, Loče pri Poljanah. 5008-p

POSREDOVAJ v SAVCI, hišna št. 60 za 350.000 din prodam. Javite se osebno ali pismeno. Vjekoslav Podplatin, Varžidin, Ptujška c. 13. 5006-p

BREJO KRAVO ali s telikom prodam. Jože Čadež, Virlog 8, Skofja Loka. VOZICE (Fleischwagen) malo rabljen za nizko ceno prodam. Ignac Zaberlošnik, Vrhe, p. Trbovlje III.

KOSILNICO (vprežno) »Lanz« ugodno prodam. Anton Kernik, Brdo pri Lukovici. 5005-p

PASNIK ob Sori (1 ha) pod žago, prodam. Vprašati pri Andrej Bernard, Gostec 6, Skofja Loka. 5010-p

SIVALNI KROJAŠKI STROJ z okroglo PRODAM kivalni stroj znamke »Veritas«. Naslov v ogl. odd. LP. 4658-p

lim čimolnik, zelo dobro ohranjen, šiva tudi tanko blago, po nizki ceni prodam. Mirko Vodnik, Trbovlje 80, Smednik. 5011-p

DVA HEKTARA GOZDA v bližnji okolici Sevnice ugodno prodam. Pojasnila pri prodajalcu časopisov v Sevnici. 5012-p

STARO OMARO, posteljo in nočno omarico prodam za 6000 dinarjev. Ulica Martina Krpana št. 31, Zg. Šiška. 2155-p

KOPALNICO, kompletno, ugodno prodam. Naslov v podružnici »Ljudske pravice« v Trbovljah. 753-p

GRAMOFON, električni, kristalna glava, pogrezljiv, ugodno prodam. - Ivan Čuček, Zidani most. 752-p

JUGOTEKSTIL-impex, Ljubljana, prodaja iz svojih osnovnih sredstev osebni avtomobil - limuzino znamke OPEL-KAPITAN. Ponudbe ložite najkasneje do 30. junija 1958. Interenti dobijo podrobnejše informacije pri uradni prodajalci. 2185-p

SOBO-STANOVANJE nujno potrebujem. Tudi sestanovalec. Ponudbe pod »Ključavnica-študent«. 2178-p

PARCELO (gozdček), zazidljivo, v Polju v obsegu 2500 m², prodam. Ponudbe na ogl. odd. pod »Polje«. 2177-p

TRGOVINI na malo in gradbenim podjetjem nudimo samo vagonске količine: ročne in strojne zidne opeke, LCD opeke, enozaravno strešno opeko, Kolkovani cementa, alabaster mavec in štukaturno trstiko. Agencija Slovenija, Ljubljana, Kotnikova št. 16, telefon 30-685. 2177-p

Komisija za sprejemanje in odpovedovanje delovnih razmerij razpisuje delovno mesto za **šefa laboratorija** inženir kemije ali kemijski tehnik. Ponudbe pošljite na naslov: **Podjetje »ŽITO MOKA«** Ljubljana - Čufarjeva 2. 2187

ŠOLSSTVO

Uprava Doma gradbene šole, Ljubljana, Gerbičeva 5/1a, sporoča: V šolskem letu 1958/59 bo sprejeto 50 novih gojencev in gojenk, ki bodo obiskovali Gradbeno srednjo šolo. Prošnjo sprejema uprava Doma do 15. avgusta t. l. Kolkovani prošnji s 30 din državne in 20 din okrajne oziroma občinske takse je treba priložiti v vseh rubrikah izpolnjeno »Vprašalno polo za sprejem gojenca« (obr. 474) in dopisnico za odgovor. Prednost pri sprejemu imajo otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja, kakor tudi dijaki iz oddaljenih krajev. Pri prihodu v Dom prinesejo s seboj: pribor za osebno higieno, osebno perilo, sobne copate (ne z gumijastimi podplatii) in zdravstveno knjižico, če so starši v delovnem razmerju. Oskrbnina se plačuje mesečno vnaprej, kavgcija v znesku 800 din za vse šolsko leto pa ob sprejemu. Vse nadaljnje informacije daje uprava Doma vsak dan od 7-14. ure. Uprava Doma Gradbene srednje šole.

Obvestila. Šola za umetno obrt v Ljubljani bo imela sprejemne izpite za I. letnik za šolsko leto 1958-59 dne 13. in 14. junija 1958. V jesenskem roku ne bo sprejemnih izpitov. Izpiti se prično 19. junija ob 8. uri. Pogoji za prijavo k izpitu so: dovršeni I. razredi gimnazija, osemletni delni sprejemni izpit, vsaj visoke gradnje, nizke gradnje, geodetski odsek in odsek za industrijo gradbenega materiala bodo 21. 22. in 23. junija 1958 ob 8. uri zjutraj. V vsak odsek bo sprejetih samo po 30 dijakov zaradi pomanjkanja strokovnih predavateljev. Kandidati, ki se nameravajo vpisati v delni sprejemni izpit, naj prinesejo ali pošljejo do 15. junija kolkovane prošnje s 30 din državne in 20 din mestne takse. Prošnji naj priložijo: a) šolsko spričevalo o dovršeni nižji srednji šoli, b) rojstni list, c) zdravniško spričevalo, da je kandidat telesno in duševno zdrav in sposoben za gradbeno in geodetsko službo (dober vid, sluh, telesno popolnost, zdrav brez hrbta, ker je operativno delo naporno. Za šenske je delo v gradbi. in geodetski operativni manj priporočljivo. Sprejemni izpit bo iz matematike in slovenskega jezika iz snovi nižje gimnazije. Nepopolnih prošnji ne bomo upoštevali. Imena sprejetih dijakov v I. razred bodo objavljena na šolski oglasni deski dne 21. junija 1958.

2. Završni izpit bodo od 11. junija dalje, v izpiti na Costarski šoli bodo 23. in 24. junija. - 4. Privatni izpiti - pismeni bodo 24., 25. in 26. junija, ustni pa 26., 27. in 28. junija. Prošnje s prilgami in predpisano takso ter predložiti upravi šole do 15. junija 1958. Kandidati za završne izpite predložijo prošnje s prilgami do 5. junija, oziroma cestarji do 15. junija. K sprejemnemu izpitu prinese vsak kandidat dve polni papirja za pismeni del izpita. - Uprava Gradbene srednje šole, Gorupova št. III.

5. zdravniško spričevalo, iz katerega mora biti razvidno, da je prošilec sposoben za kolvansko stroko. Kolkovani življenjepis (navesti socialno stanje staršev, število otrok, udeležbo v raznih kulturnih in fizikalnih sekcijah).

Nekolkovanih prošnji in prošnji brez priloženih listin ne bomo upoštevali.

V prošnji je treba navesti točen naslov ter poklic, za katerega se kandidat želi izučiti, in želi stanovati v Domu.

Puk je točiten in praktičen ter trajaj tri leta. Za časa šolanja prejema gojenca I. letnika 1500 din, II. letnika 2000 din, III. letnika 2500 din.

RAZPIS
Doma Tehniške srednje šole v Ljubljani, Vidovdanska cesta 7
Dom bo sprejel v šolskem letu 1958/59 zaradi pomanjkanja prostora zelo majhno število gojencev. Zato imajo prednost pri sprejemu otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja. Reflektanti naj pošljejo na gornji naslov: »Vprašalno polo za sprejem gojenca«, izpolnjeno in potrjeno v vseh rubrikah, prošnjo za sprejem, kolkovano s 30 dinarjev državne takse in 20 dinarjev takse OLO Ljubljana, potrdilo svoje mladinske organizacije o delu v njej, pripravilo organizacije Zveze borcev ali pristojnega organa Socialnega varstva. Prav tako naj priložijo 20 dinarjev v znanak za odgovor.

V prošnji naj navedejo vse tiste podatke, iz katerih je razvidno njihovo socialno stanje, oskrbovatelji, pa tudi podatke, na kateri odsek TSS je kandidat sprejel.

Vse to naj pošljejo najkasneje do 1. julija 1958 in sicer šole po sprejemu na TSS, ali osebno po opravljenem sprejemnem izpitu. Odgovori na prošnjo bodo pošto dostavljeni do 15. junija 1958, po tem roku dospela prošnja pa se ne bodo mogla obravnavati.

Uprava

RAZPIS
za sprejem učencev (moških) v Industrijsko gumarsko šolo v Kranju v šolskem letu 1958/59

Industrijska gumarska šola v Kranju je šola, ki pripravljaj izučn gumarski kader. Šola trajaj 3 leta. Učenci imajo praktično delo v Tovarni gumi-

jevih izdelkov SAVA v Kranju štiri ure dopolne in teoretični pouk v prostorih šole popoldne. Učenci I. razreda dobivajo mesečno nagrado v znesku 2500 dinarjev, učenci II. razreda 3000 dinarjev in učenci III. razreda 4000 dinarjev. - Bo uspešno opravljenem zaključnem izpitu imajo absolventi zagotovljeno zaposelitev v Tovarni gumi-jevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Pogoji za sprejem:

1. da so učenci telesno in duševno zdravi;
2. da so uspešno dovršili najmanj tri razrede gimnazije ali 7 razredov osemletne šole;
3. da niso mlajši od 14 in ne starejši od 17 let.

Prošnjo za sprejem, kolkovano s 30 dinarjev, izpisek iz matične knjige, šolsko in zdravniško spričevalo, sprejema ravnateljstvo šole do 15. avgusta 1958.

Šola ima svoj internat, v katerem so učenci na hrani in kjer stanujejo. Vzdrževalnina je 4800 dinarjev mesečno.

Učenci imajo možnost za kulturno izživljanje, Sport in šah.

Ravnateljstvo IGS Kranj

OBJAVA
Kuratorij študentskih domov in menz univerze v Ljubljani objavlja pogoje za sprejemanje študentov in študentk univerze, višjih šol in akademij v popolno oskrbo v študentske domove v Ljubljani za študijsko leto 1958/59.

I. Študentje-novinci z dovršeno popolno srednjo šolo vložijo: 1. Prošnjo, kolkovano s 30 din državne in 20 din občinske takse. 2. Overjoven prepis maturitnega izprijevala. 3. Potrdilo o premoženjskem stanju staršev (ne prosilca), iz katerega morata biti razvidna davčna osnova in davek za tekoče leto. 4. Priporočilo mladinske organizacije. 5. Zdravniško izprijevalo. 6. Dopisnico za odgovor s točnim naslovom.

II. Študentje, ki že obiskujejo univerzo, višjo šolo ali akademijo, priložijo svoji kolkovani prošnji vsa potrdila kot novinci pod I. točko 3., 5. in 6., razen tega pa: a) Potrdilo o opravljenih izprijeh od prvega vnosa dalje do vključno 30. VI. 1958, iz katerega morajo biti razvidni datumi in ocene opravljenih izprijev. b) Priporočilo ZSI.

Partizanske sirote in žrtve fašističnega nasilja priložijo še potrdilo Zveze borcev.

za sladokusce

PRIDITE NA POLZEVO, kjer boste postreženi z dobro kapljico in prigrizki. Ob nedeljah igra odličn kvartet iz Smarja.

ODVIRKI IN PEČENI PIŠČANCI ob nedeljah in delavnihh, druge specialitete in pristen cvček v restavraciji »KATRIČA«.

NADEVANE PRSI, TELEČJA RIŽOTA, kolencna, pljučka v omaki, razne pečenke, por in fižol v omaki, orehova potica, roglada. Vina: istrsko, črna, štajersko in istrsko belu, rebula pri »LOVCU«.

SLAVIJA PLOŠCA, cvrtni piščanci, lovska pečenka, domače močanate in druge specialitete. Refošk, rebula, izbrana butelična vina v restavraciji »SLAVIJA«.

KURJA OBARA, odličn golež, močgani z jajcem, dunajška jetra, jajčna jed, snežne kepe. Pristni cvček in vivapek pri »KINKOLE«. PRSUT, vse vrste rib, pašta fižol, dalmatinska vina v »OPERNI«.

CEVAPČICI, NAPOLEON PLOŠCA, praška rižota, ljubljanski zrezek, cigansko in srbsko nabodalo, puding, holandski krofi, sadna bomba. Teran, cvček, riling, sorta »UNION«.

PEČENO PRASKO SUNKO, kujejo obarvo, cvrtnje teletje kotlet, gorlj golež, vampe v omaki in s krompirjem, rebula s kislim zeljem, ričet z mesom, sveže morske ribe, razne slaščice in turško kavo ter izborna vipavca in brlička vina vam nudi najceneje gostilna »VRH-NICAN«. Tržaška cesta 5.

GOSTILNA NA GRICKO, Dobrova pri Ljubljani vam nudi vsak dan cvrtnje piščance, domače salamo in suhe kranjske klobase. Ob nedeljah tudi zrezko po naročilu ter razno domače pečivo. Izborna vina. Za zabavo bo zaigral vesel harmonikar.

RAZPIS
za sprejem učencev (moških) v Industrijsko gumarsko šolo v Kranju v šolskem letu 1958/59

Industrijska gumarska šola v Kranju je šola, ki pripravljaj izučn gumarski kader. Šola trajaj 3 leta. Učenci imajo praktično delo v Tovarni gumi-

jevih izdelkov SAVA v Kranju štiri ure dopolne in teoretični pouk v prostorih šole popoldne. Učenci I. razreda dobivajo mesečno nagrado v znesku 2500 dinarjev, učenci II. razreda 3000 dinarjev in učenci III. razreda 4000 dinarjev. - Bo uspešno opravljenem zaključnem izpitu imajo absolventi zagotovljeno zaposelitev v Tovarni gumi-jevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Pogoji za sprejem:

1. da so učenci telesno in duševno zdravi;
2. da so uspešno dovršili najmanj tri razrede gimnazije ali 7 razredov osemletne šole;
3. da niso mlajši od 14 in ne starejši od 17 let.

Prošnjo za sprejem, kolkovano s 30 dinarjev, izpisek iz matične knjige, šolsko in zdravniško spričevalo, sprejema ravnateljstvo šole do 15. avgusta 1958.

Šola ima svoj internat, v katerem so učenci na hrani in kjer stanujejo. Vzdrževalnina je 4800 dinarjev mesečno.

Učenci imajo možnost za kulturno izživljanje, Sport in šah.

Ravnateljstvo IGS Kranj

RAZPIS
za sprejem učencev (moških) v Industrijsko gumarsko šolo v Kranju v šolskem letu 1958/59

Industrijska gumarska šola v Kranju je šola, ki pripravljaj izučn gumarski kader. Šola trajaj 3 leta. Učenci imajo praktično delo v Tovarni gumi-

jevih izdelkov SAVA v Kranju štiri ure dopolne in teoretični pouk v prostorih šole popoldne. Učenci I. razreda dobivajo mesečno nagrado v znesku 2500 dinarjev, učenci II. razreda 3000 dinarjev in učenci III. razreda 4000 dinarjev. - Bo uspešno opravljenem zaključnem izpitu imajo absolventi zagotovljeno zaposelitev v Tovarni gumi-jevih izdelkov »Sava« v Kranju.

Pogoji za sprejem:

1. da so učenci telesno in duševno zdravi;
2. da so uspešno dovršili najmanj tri razrede gimnazije ali 7 razredov osemletne šole;
3. da niso mlajši od 14 in ne starejši od 17 let.

Prošnjo za sprejem, kolkovano s 30 dinarjev, izpisek iz matične knjige, šolsko in zdravniško spričevalo, sprejema ravnateljstvo šole do 15. avgusta 1958.

Šola ima svoj internat, v katerem so učenci na hrani in kjer stanujejo. Vzdrževalnina je 4800 dinarjev mesečno.

Učenci imajo možnost za kulturno izživljanje, Sport in šah.

Ravnateljstvo IGS Kranj

RAZPIS
za sprejem učencev v Industrijsko šolo gradbene stroke, Ljubljana

Industrijska šola gradbene stroke v Ljubljani, Trg OF 15TV sprejema 40 učencev v šolskem letu 1958/59 za poklice:

ročni stavec, tiskar za knjižni tisk, kemigraf, listograf, reprodukcijski fotograf, knjigovez, kartonaž.

Pogoji za sprejem: Telesno in duševno zdravo, 15 let starosti, z uspešno dovršeno štiri razrede gimnazije ali 7 razredov osemletke.

Lastnorodno pisano prošnjo s kolkovanim izprijevalom in zadnje šolsko sprijevalo je treba predložiti najkasneje do 28. junija 1958 ravnateljstvu šole.

RAZPIS
za sprejem učencev v Industrijsko šolo gradbene stroke, Ljubljana

Industrijska šola gradbene stroke v Ljubljani, Trg OF 15TV sprejema 40 učencev v šolskem letu 1958/59 za poklice:

ročni stavec, tiskar za knjižni tisk, kemigraf, listograf, reprodukcijski fotograf, knjigovez, kartonaž.

Pogoji za sprejem: Telesno in duševno zdravo, 15 let starosti, z uspešno dovršeno štiri razrede gimnazije ali 7 razredov osemletke.

Lastnorodno pisano prošnjo s kolkovanim izprijevalom in zadnje šolsko sprijevalo je treba predložiti najkasneje do 28. junija 1958 ravnateljstvu šole.

RAZPISI

RAZPIS
Fakultetni svet filozofske fakultete razpisuje v smislu 6. člena splošnega zakona o univerzah honorarna mesta: za strokovnega sodelavca za muzeologijo in varstvo spomenikov; strokovnega sodelavca za metodiko klasičnih jezikov, metodiko pouka slovenskega jezika, metodiko pouka modernih jezikov, metodiko pouka zgodovine; srednješolskega profesorja za francoski jezik za nefilologe, za nemški jezik za nefilologe, za italijanski jezik za nefilologe; strokovnega sodelavca, docenta, izrednega profesorja ali rednega profesorja za srbohrvatski jezik in književnost; strokovnega sodelavca za arheologijo; strokovnega sodelavca za šolsko higieno; docenta, izrednega ali rednega profesorja za zgodovino starejše slov. književnosti. - Prošnje sprejema tajništvo fakultete 15 dni po objavi v Uradnem listu LRS.

RAZPIS
Razpisna komisija Inštituta »Jožef Stefan« v Ljubljani, Jamova 39, razpisuje na podlagi 33. in 37. člena o javnih uslužbenih delovna mesta za: 1. fizika, 3 inženirje kemije; 2. 4 laborante kemije, 3 elektrotehniko, 3 strojne tehnike, 1 pisarniškega referenta (za kadrovske zadeve), 1 pisarniškega referenta, 1 materialnega knjigovodjo, 2 daktilografke, 1 nabavnega referenta (z znanjem angleščine), 3. 1 galanterijske klerarja, 2 likarja, 2 kurjaca, 1 zidarja; 4. 1 polkvalificiranega delavca mehanske stroke, 1 pomožnega skladiščnika, 2 obratna čuvaja, 2 gasilca.

Pogoji: Ad 1. popolna višja izobrazba. Ad 2. popolna srednja izobrazba.

2 študentji za naravoslovno fakulteto, skupina matematika-fizika, 2 študentji za filozofsko fakulteto, 1 višji pedagoški šolo, skupina slovenske in angleščina. Prošnje, kolkovane s 180 din državne in občinske takse, sprejema Obštinski ljudski odbor Maribor-Tezno do vključno 15. julija 1958.

Prošnji priložite: 1. prepis zadnjega spričevala, 2. izjavo prosilca, da ne prejema študentskega štipendija iz kakšnega drugega naravnostnega slova. 3. potrdilo o premoženjskem stanju in potrdilo o višini otroških dolžnic, 4. potrdilo o opravljenih izprijeh od prvega vnosa dalje do vključno 30. VI. 1958, iz katerega morajo biti razvidni datumi in ocene opravljenih izprijev. b) Priporočilo ZSI.

Pismene ponudbe s podatki o študiju in dosedanjem službovanju pošljite na upravo Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru do 30. junija.

koreografa ali samo šefa baleta, koreopetitorja, I. violinstva, II. violinstva, čellista, kontrabasista.

Pismene ponudbe s podatki o študiju in dosedanjem službovanju pošljite na upravo Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru do 30. junija.

Komisija za štipendije Obštinskega ljudskega odbora Maribor-Tezno razpisuje na osnovi 7. in 27. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ, št. 32-349/55) naslednje štipendije:

4 štipendije za učiteljske, 1 štipendijo za srednjo vzgojiteljsko šolo, 1 štipendijo za srednjo zobotehnično šolo, 1 štipendijo za šolo sanitarnih tehnikov,

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij podjetja SLIKOPLESK, Ljubljana, Gosposvetska c. 16, razpisuje delovna mesta za

skladiščne delavce
Nastop službe takoj ali po dogovoru. 2186

DNEVNE NOVICE

Zdravniška dežurna služba

Zdravstveni dom Ljubljana-Moste
Dne 8. junija - dnevna, nočna - dr. Zilko Marija, ZD Moste, Krekova ul. 5, tel. 31.359. V odsotnosti kličite telefon 30-300;

v ponedeljek, dne 8. junija: Zdravstveni dom Ljubljana-Moste, Krekova št. 5, telefon št. 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300;

9. torek, 10. junija dr. Debevec Rado, Krekova ul. 5, telefon 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300;

v sredo, dne 11. junija dr. Zavri Ivana, Krekova 5, ZD Moste, telefon 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300;

v četrtek, dne 12. junija dr. Zilko Marija, ZD Moste, Krekova 5, telefon 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300;

v petek, dne 13. junija dr. Stamaž Milena, Grablovičeva 18, telefon 30-838. V odsotnosti zdravnika kličite telefon 30-300;

v soboto, dne 14. junija dr. Debevec Rado, ZD Moste, Krekova 5, telefon 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 30-300;

v nedeljo, dne 15. junija - dnevna, nočna - dr. Debevec Rado, ZD Moste, Krekova ul. 5, telefon 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom Ljubljana-Center

Miklošičeva c. 24

Nočna zdravniška dežurna služba za nujne obiske na bolniškem domu od 20. do 7. ure zjutraj, ob nedeljah in praznikih ves dan:

8. junija 1958: dr. Papis Hubert, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

9. junija 1958: dr. Kotnik Sonja, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

10. junija 1958: dr. Podobnik Jože, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

11. junija 1958: dr. Kajželj Mirko, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

12. junija 1958: dr. Kozak-B. Vlasta, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

13. junija 1958: dr. Jerše Marjan, Miklošičeva c. 24, telefon 30-151. Za obiske otrok ista telefonska številka.

Zdravstveni dom občine Ljubljana-Bežigrad

Zdravniška dežurna služba za čas od 8. do 13. junija 1958:
dr. Sertina Miloš, Velikova 7, telefon 31-281.

Zdravstveni dom Ljubljana-Vič

Zdravstvena služba za čas od 8. do 13. junija 1958:
dr. Stok Miloš, Cankarjeva 10, telefon št. 21-519.

Zdravstveni dom Ljubljana-Siška

7. 8. in 9. junija: dr. Ljubimko Mijatovič, Cernetova 21, telefon 22-831;
10., 11., 12. in 13. junija: dr. Ladko Voglar, Celovška 34, telefon 21-808.

Zdravstveni dom Ljubljana-Rudnik

Zdravniška dežurna služba od 7. do 14. junija 1958: dr. Velikonja Valentin, Ambulanta Jzanska cesta 3, telefon št. 20-187. V odsotnosti zdravnika kličite telefon št. 20-500. V soboto dežurna služba še od 18. ure dalje.

Sobotna in nedeljska dnevna pediatrična služba do 20. ure. dr. Kornhauser Pavle, telefon 32-225.

Zdravstveni dom Ljubljana-Center obveščanje starše, da bo drugo in tretje cepljenje predšolskih otrok proti otroški paralizni od 12. do vključno 21. junija od 15. do 19. ure v Mestnem domu in Centralnem otroškem dispanzariju. Cepljeni bodo otroci, rojeni od 1. I. 1951 do 30. VI. 1957, ki so bili že enkrat ali dvakrat cepljeni. Prosimo, da se točno držite dneva in ure, navadene na vabilu, ki ste ga prejeli.

Govorne, glasovne in dihalne motnje: Jama Madeleine, dipl. logopedinja, Ulica na Grad 9, tel. 22-894.

Slovensko babiško društvo bo imelo dne 14. in 15. junija ob 18. uri in 15. junija ob 8. uri občni zbor na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, dvorana C, Titova 50. Babice, udeležite se polnoševilno!

Uprava za ceste LRS, Tehnična sekcija Ljubljana, javlja, da bo cesta II/315 zaradi obnove lesenega mostu pri km 24,918 pri Bohinjski Bistrici zaprta za ves promet od 10. do 13. junija 1958. Promet se zato presmeri po cesti III. reda št. 1562, Bitnje-Cešnjica-Fužine.

Razstava H. Smrekarja v Narodni galeriji je odprta še danes od 9. do 15. ure.

Tretja številka revije »Sodobna pisarnica« kaže po zanimivi vsebini in lepi opremi zopet napredek. Novosti je pregledna ponovitev stenografije. Članki o napravah ozvočenja, računskih pripomočkih, pisarniškem poslovanju, narekovalnih aparatih itd. bodo zadovoljili vse bralce. Novi interesi dobijo številko brezplačno na ogled, če pišete upravi, Ljubljana, Gosposka 12.

Kinooperaterski tečaj za predvajalce ozkih filmov bo v Ljubljani od 7. do 12. junija 1958. Prijave za začetniški tečaj sprejemamo do 20. junija. Po tem roku prijav ne bomo upštevali. Zavod za šolski in poučni film, Ljubljana, Miklošičeva 7.

Zahvalujem se sanitetnemu polkovniku dr. Ludviku Repetu za ves trud in pozornost v času moje bolezni. — Ivan Cizelj, Ljubljana.

Uprava za ceste LRS sporoča, da se zapora ceste Kranjska gora (hotel Erika)-Vršič-odcep k izviru Soče razširi tudi na odsek odcep k izviru Soče-Log v Trenti, tako da je cesta čez Vršič zaprta od Kranjske gore (hotel Erika) do Loga v Trenti. Zapora ceste je potrebna zaradi gradbenih del na cesti in gradnje dveh mostov čez Sočo v Trenti. Cesta bo predvidoma zaprta za ves promet do konca tega meseca.

Stenografija - dopolnilna knjiga B. Budimira je izšla v založbi Zdrženja stenografov in daktilografov LR Srbije, prav tako pa tudi Stenodaktilograf - priročnik za stenografe in daktilografe M. Maritca. Ti izdaji lahko kupite v Zdrženju stenografov in daktilografov LR Srbije, Beograd, Brankova 21.

Turistično društvo vlnodni vabi na promenadni koncert, ki bo danes v nedeljo ob 9.30 uri pred Narodnim domom in katerega izvaja goba LM pod vodstvom R. Starča.

Jutri ob 20.15 uri izredni koncert Slovenske filharmonije. Kot dirigent sodeluje absoluten dirigentskega oddelka na Akademiji za glasbo Ivo Petrič, kot solist harfistka Pavla Uršičeva. Na sporedu: Petrič: II. simfonija; Händel: Koncert za harfo, dve flavti in godalni orkester; Brahms: IV. simfonija. — Vstopnice od 60 do 120 dinarjev pri dnevni blagajni SF.

KONCERTI

DRAMA
Nedelja, 8. junija ob 20: Axelrod: Sedem let skomina. — Gostovanje ljubljanske Drame v Delavskem domu v Trbovljah. — Prirediteljsko akademsko društvo.

Ponedeljek, 9. junija: Zaprtlo.
Torek, 10. junija ob 15.30: Miller: Smrt trgovskega potnika. — Dijaski abonma II. (Stojišča so v prodaji).

Sreda, 11. junija ob 20: Miller: Smrt trgovskega potnika. — Abonma D. (Preostale vstopnice so v prodaji).
Četrtek, 12. junija ob 20: O'Neill: Dolgega dneva potovanje v noč. Abonma B. (Zadnjič v sezoni. — Preostale vstopnice so v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Nedelja, 8. junija ob 20: Nušič: Dr. Gostovanje v Podpeči.
Torek, 10. junija ob 20: Nušič: Dr. — Gostovanje v Medvodah.
Sreda, 11. junija ob 20: Goldoni: Brogianti. Gostovanje svetovno znane italijanske skupine Cesco Baseggio.
Petek, 12. junija ob 20: Casanova: Drevesa umirajo stoji. Gostovanje na Vrhniki.
Ob 20: Rattigan: Globoko sinje morje. Gostovanje v Kamniku.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom
Nedelja, 8. junija ob 20: Br. Nušič: Zaljubljeni ostali, komedija. Gostovanje v Godbeniškem domu v Domžalah.
Prodaja vstopnic v Godbeniškem domu pri tov. Juvanovi.

Sobota, 14. junija ob 20: J. Nestroy: Utopljencar, veseloigr z godbo in petjem. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 15. junija ob 16: J. Nestroy: Utopljencar, veseloigr z godbo in petjem. Red Nedelja-popoldanski. — Vstopnice so tudi v prodaji.

VZDRUŽNI DOM PODTABOR

Gostovanje Obrtniškega gledališča iz Ljubljane
Nedelja, 8. junija ob 15: Roger: »Trije fantje in eno dekle« - komedija v 3. dejanjih.

Čenjenemu občinstvu sporočamo, da bo v glavni vlogi nastopil filmski igralec »Kekec«, Matija Bari. Kdor se želi zabavati in smejati, naj obišče predstavo! Cene vstopnic: 80 in 60 din.

KINO

MURSKA SOBOTA
PARK: ameriški barvni film »Mož iz Kolorada«. Predstave: ob 10. uri matineja, ob 15. 17.30 in 20.

Petek, 15. junija ob 20: Zmavc: V pristanu so orehove lupine. Abonma U. (Preostale vstopnice so v prodaji).
Sobota, 14. junija ob 20: Shakespeare: Ukročena trmoglavka. Abonma ZSj. (Stojišča so v prodaji. — Katarina Vika Grilova.)
Nedelja, 15. junija ob 20: Goodrich-Hackett: Dnevnik Ane Frank. Gostovanje ljubljanske Drame v Tolminu. — Organizira Dom JLA.

OPERA

Nedelja, 8. junija ob 10.30: Koncert Slovenskega narodnega gledališča. (Vstopnice so še na razpolago.)
Ponedeljek, 9. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozina: Triptihon, B. Adamič: Po našem ljubljenskem mestu. Abonma red G. (Vstopnice tudi v prodaji).

Torek, 10. junija ob 20: Verdi: »Othello«. Gostovanje Jožeta Gostiča. Abonma red C. (Vstopnice tudi v prodaji).
Sreda, 11. junija ob 20: Wagner: »Večni mornar«. Abonma red E. (Vstopnice tudi v prodaji).

Četrtek, 12. junija ob 20: Baletni večer: M. Kozina: Triptihon, B. Adamič: Po našem ljubljenskem mestu. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji).
Petek, 13. junija: Zaprtlo.
Sobota, 14. junija ob 20: Verdi: »Traviata«. Abonma red P.

Nedelja, 15. junija ob 20: Verdi: »Aida«. Premiera. Izven.

Opozarjamo na današnji dopoldanski operni koncert, ko bodo prvi naši operni solisti: Vilma Bukovčeva, Vanda Gerlovičeva, Hilda Hölzlova, Nada Vidmarjeva, Janez Lipušček, Friderik Lupša, Danilo Merlek, Marcel Ostasovski in Attilio Planinsek peli vrsto najbolj popularnih opernih arij iz Manon, Turandot, Fausta, Aida, Rigoletta, Onjegina in Tosca. Sodeloval bo tudi operni zbor. Dva recitaciji bo izvedla članica Drame Vika Grilova. Koncertni program spremlja operni orkester pod vodstvom dirigenta Sama Hubada, konferencier bo član Drame Drago Makuc. Današnji koncert kot matineja bo edini v tej sezoni. Vstopnice so še na razpolago pol ure pred pričetkom matineje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Nedelja, 8. junija ob 20: Nušič: Dr. Gostovanje v Podpeči.
Torek, 10. junija ob 20: Nušič: Dr. — Gostovanje v Medvodah.
Sreda, 11. junija ob 20: Goldoni: Brogianti. Gostovanje svetovno znane italijanske skupine Cesco Baseggio.
Petek, 12. junija ob 20: Casanova: Drevesa umirajo stoji. Gostovanje na Vrhniki.
Ob 20: Rattigan: Globoko sinje morje. Gostovanje v Kamniku.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Mestni dom
Nedelja, 8. junija ob 20: Br. Nušič: Zaljubljeni ostali, komedija. Gostovanje v Godbeniškem domu v Domžalah.
Prodaja vstopnic v Godbeniškem domu pri tov. Juvanovi.

Sobota, 14. junija ob 20: J. Nestroy: Utopljencar, veseloigr z godbo in petjem. Red B. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 15. junija ob 16: J. Nestroy: Utopljencar, veseloigr z godbo in petjem. Red Nedelja-popoldanski. — Vstopnice so tudi v prodaji.

VZDRUŽNI DOM PODTABOR

Gostovanje Obrtniškega gledališča iz Ljubljane
Nedelja, 8. junija ob 15: Roger: »Trije fantje in eno dekle« - komedija v 3. dejanjih.

Čenjenemu občinstvu sporočamo, da bo v glavni vlogi nastopil filmski igralec »Kekec«, Matija Bari. Kdor se želi zabavati in smejati, naj obišče predstavo! Cene vstopnic: 80 in 60 din.

KINO

MURSKA SOBOTA
PARK: ameriški barvni film »Mož iz Kolorada«. Predstave: ob 10. uri matineja, ob 15. 17.30 in 20.

»KINO DVORANA« VELIKE LASCE
Gostovanje Obrtniškega gledališča iz Ljubljane
Nedelja, 8. junija ob 20: Roger: »Trije fantje in eno dekle« - komedija v 3. dejanjih.

Čenjenemu občinstvu sporočamo, da bo v glavni vlogi nastopal filmski igralec »Kekec«, Matija Bari. Kdor se želi zabavati in smejati, naj obišče predstavo! Cene vstopnic: 80 in 60 din. Vjudo vabljeno!

MESTNO LUTKOYNO GLEDALIŠČE

ROČNE LUTKE
Resljeva cesta 36
Gostovanje z igre Frana Milinskega: »Dve veselji zgodbi«

Ponedeljek, 9. junija ob 9. uri: Gostovanje v Anovem;

ob 11.30: Gostovanje v Solkanu; ob 15. uri: Gostovanje v Novi Gorici.
Torek, 10. junija ob 9. uri: Gostovanje v Dornberku;

ob 11.30: Gostovanje v Komnu; ob 16. uri: Gostovanje v Stanjelu.
Sreda, 11. junija ob 8.30: Gostovanje v Ajdovščini;

ob 11.30: Gostovanje v Vipavi; ob 15. uri: Gostovanje v Vipavi.

KREMA ZA ČEVLJE

VESTI IZ TRBOVELJ

DELAŠKO DOM: ameriški barvni filmski film »Reka brez povratka«. SVOBODA II: francoski film »Oče, mama, moja žena in jaz«.

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Nedelja, 8. junija ob 20: F. Hugh: »Vaskih sto let«. Abonma in izven. Gostovanje v Slovenski Bistrici. Poslovilna predstava OG-Ptuj.

Ponedeljek, 9. junija ob 20. uri: E. Haris: »Molčča ustaz«. Abonma in izven. Gostovanje v Ljutomeru — poslovilna predstava OG-Ptuj.

Torek, 10. junija ob 20. uri: F. Hugh: »Vaskih sto let«. Abonma in izven. — Gostovanje v Ljutomeru — zadnja predstava OG-Ptuj.

Petek, 13. junija ob 20. uri: F. Hugh: »Vaskih sto let«. Abonma in izven. — Gostovanje v Kidričevem — poslovilna predstava OG-Ptuj.

Opozarjamo cenjene abonente, ki so vplačali celoten abonma, da pri blagajni OG dvignejo denar za zadnjo predstavo 18. junija 1958, nakar denar zapade. Ponovno opozarjamo vse tiste, ki še niso poravnali celotnega abonmaja, da to storo do 10. junija 1958.

KINO

MURSKA SOBOTA
PARK: ameriški barvni film »Mož iz Kolorada«. Predstave: ob 10. uri matineja, ob 15. 17.30 in 20.

Protiperonosporo služba

Poročilo za 7. junij 1958
Vreme se je zopet stabiliziralo; večje temperature dosegle v Crmonju 30°C. Srednje dnevne temperature so bile v mežah med 18 in 20°C.

Napoved: Do vključno 8. t. m. naj bodo v obliki vročinskih trte vinogradniki v Goriskih Brdih, v okolici Stanjeva pri Vipavi, Ajdovščine, Ajevice, Kompetra pri Gorici, Vrtojbe, Branika in vinogradniki tržaško-komenskega kraja.

Fav tako do istega dne naj končajo svoja škropljenja vinogradniki okolice Ravnice, Sentruperta na Dolenjskem, Vinomera in Crnomlja.

V ostalih vinogradniških okoljih Slovenije je še ni nevarnosti od peronospore, kar je v zadnjih dneh deževje bilo pravčasno napovedani.

Kmetijski inštitut Slovenije in Hidrometeorološki zavod LRS

UMRL JE MOJ NADVSE LJUBLJENI MOZ IN NAJBOLJŠI PRIJATELJ

MARTINEK BENČINA

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V NEDELJO, 8. JUNIJA 1958 OB 17. URI IZ FRANČIŠKOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH

PROSIM TIHEGA SOZALJA ZALUJOČA ZENA MARIJA IN SORODNIKI

Nenadoma nas je zapustil naš vzorni sodelavec in dobri tovariš

MARTIN BENČINA

POMOČNIK GLAVNEGA DIREKTORJA

Na njegovi poslednji poti ga bomo spremili v nedeljo, 8. t. m. ob 17. uri iz Frančiškove mrliške veže na Žalah.

Dragega tovariša se bomo vedno spominjali.

SINDIKALNA PODRUŽNICA JUGOBANKE

UPRAVA JUGOSLOVANSKE BANKE ZA ZUNANJO TRGOVINO GLAVNA FILIJALA V LJUBLJANI

sporoča, da je nenadoma preminil

MARTIN BENČINA

POMOČNIK GLAVNEGA DIREKTORJA

Pogreb bo v nedeljo, 8. t. m. ob 17. uri iz Frančiškove mrliške veže

Vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Občinski ljudski odbor Kočevje sporoča, da se je pri izvrševanju službenih dolžnosti smrtno ponesrečil naš dolgoletni odbornik

MIHA KOGOJ

član ZK, SZDL in drugih množičnih organizacij, odlikovan z Redom dela

Vestnega sodelavca, ki je vse svoje sile posvetil za stvar skupnosti, bomo ohranili v trajnem spominu.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR KOČEVJE

Kolektiv Splošnega kleparstva Kočevje sporoča žalostno vest, da se je pri izvrševanju službenih dolžnosti smrtno ponesrečil član kolektiva

MIHA KOGOJ

OBRATOVODJA, ČLAN UPRAVNEGA ODBORA

Pogreb pokojnika bo danes, 8. junija 1958 ob 17. uri iz hiše žalosti Ulica Jožeta Šeška 8 v Kočevju.

Vestnega in marljivega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

KOLEKTIV SPLOŠNEGA KLEPARSTVA KOČEVJE

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Ameriški barvni film

»Nežni akordi«

Igrata Liberace in Dorothy Malona. Predstave ob 17, 19 in 21. Ob 10 mati-neja italijanskega filma »All smo ljudje ali kapljici«. V gl. vlogi Toto. Predprodaja vstopnic od 9-11, ure in od 14. ure dalje.

»PARADA DOBRE VOLJE«, izvaja ansambel Bojana Adamiča s solisti Marjano Deržaj, Beti Jurković, Majdo

Sepe itd., Frane Milčinski-Ježek in Veseli ansambel. — Vstopnice se dobijo pri blagajni kina Union.

LEJNI KINO »BEŽIGRAD«

Ameriški film

MOJH ŠEST KAZNJENCEV

Tednik: Skozl ves svet, št. 5. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave. — Predprodaja vstopnic od 9-11. in od 14. ure dalje.

KINO KOMUNA: vzhodnonemški barvni film »Lažni kapetan«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SLOGA: jugoslov. film »Poisti Vando Kosc«. Režija Zika Mitrovič. V glavni vlogi Olga Spiridonovič. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO VIC: amer. barvni cinemascope western »Belo perot«. Igrata Robert Wagner in Debra Paget. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SSKA: angl. barvni film »Semenj želja«. Tednik F. N. 23. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Predprodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9-11 in od 14. ure dalje.

MLADINSKI KINO LM: Sovjetski barvni film »Cvrček«. Predstave ob 10., 15. in 17. uri.

KINO LITOSTROJ: franc. barvni film »Nana«. Tednik št. 22. Predstave ob 18. in 20. uri.

KINO »TRIGLAV«

Češki barvni film

»DOBRI VOJAK ŠVEJK«

Brez tednika. V glavni vlogi: Rudolf Hrušinski. Predstave ob 18, 19 in 20. Prodaja vstopnic od 10-11. in od 13. ure dalje. Danes zadnjikat.

RADIO LJUBLJANA

Spored za nedeljo, dne 8. junija

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.10, 22.55.

6.00-7.00 Vesele domače viže v nedeljskem jutru — 7.15 Reklame — 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva — 7.35 Vedre melodije — 8.00 Sportna reportaža — 8.15 Z zabavnimi zvoki na poti — 8.45 Mladinska radijska igra — Smljan Rozman: Ujetnik — 9.30 Slovenska pesem v dobi romantike — 10.00 Se pomnite, tovariši — Frane Stadler — Pepe: Skušali smo rešiti Toneta Tomiča — 10.30 Kar radi poslušate (pisana vrsta priljubljenih skladb) — 11.30 Tri simfonične rapo-dije — 12.00 Nedeljska revija popevk in zabavnih melodij — 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. — 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. — 16.15 Zvone Kržišnik: Pismo, ki prinaša znanje in moč — 16.45 Glasbeni mozalk — 17.30 Radijska igra — Edmund Moris: Lesena skleda (pon.) — Režija: Rosanda Sajko — V gl. vlogi: Stane Sever — 18.15 Na obisku pri čeških zabavnih ansamblih — 18.40 »Ja sam mladi Dalmatinac...« (venček dalmatinskih narodnih) — 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 19.45 Prenos nogometne tekme za svetovno prvenstvo med re-

prezentancama Skotske in Jugoslavije (Prenos iz Vesterasa na Svedskem) — 20.50 Igra Werner Müller s svojim orkestrom — 21.15 Iz operetnega sveta — 22.15 Nočni koncert — 23.00-23.15 in 23.30-23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda)

II. program

(na valu 202,1 m in 99,9 mHz)
11.30 Nedeljski simfonični koncert — 11.30-12.00 Zabavne melodije — 13.10 Promenadni koncert — 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila — 14.15 Lahka glasba — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved — 15.10 Slavni pevci — slavne arje — 16.00-16.15 Klavir v ritmu

LPY-27

Slavko Osterc:

SUITA ZA ORKESTER

Orkester Slovenske filharmonije
Dirigent: Samo Hubad

Strokovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v LR Sloveniji, Ljubljana, Hajdrihova ulica št. 2/II

razpisuje delovno mesto

administratorke

Potrebno je znanje strojepisja in stenografije ter popolno obvladanje vseh administrativnih poslov.

Prednost imajo kandidatke s popolno srednješolsko izobrazbo, znanjem enega tujega jezika in z večletno prakso. Temeljna in položajna plača se bo določila po Zakonu o javnih uslužbenih.

Nastop službe po možnosti čimprej oziroma po dogovoru. Prošnje z vsemi potrebnimi dokazili o kvalifikaciji in dose-danjem službovanju sprejema zgornji naslov do 15. junija t. l.

2050

Gospodinja, pozor!!!

Boni tovarne mila Salvetti, Piran

V zavrtkih TOVARNE MILA »SALVETTI« — PIRAN boste od danes naprej

našle bone

ki jih bo tovarna ob njih predložitvi izplačala v gotovini srečnim nakupovalkam njenih neprekosljivih proizvodov.

KUPUJTE IN UPORABLJAJTE SAMO IZDELKE TOVARNE MILA »SALVETTI« — PIRAN

Ko 149

Raznašalke

za raznašanje »Ljubljanskega dnevnika« v opoldanskih urah sprejme tskoj uprava. Zglasite se v ekspeditu »Ljudske pravice«. Poljanski nastp 2.

Sprejemmo

strojnega tehnika konstruktorja

za izdelavo načrtov enostavnih pletilnih strojev (klepel strojev)

Tarifna postavka je po dogovoru. Pismene prijave pa je treba poslati na oglasni oddelek Ljudske pravice pod geslom »Konstruktor«. — Podjetje, ki razpisuje to delovno mesto, je v Ljubljani.

2176

Tako sprejemmo

obratovodjo

POGOJI: visokokvalificiran orodjar z večletno prakso ali pa ključavničar-strugar z večletno prakso v orodjarstvu.

Nastop službe takoj. Plača pa tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite do 25. junija 1958 na naslov:

Kovinsko obrtno podjetje »ISTRAMETAL« PIRAN

Upravni odbor podjetja ELEKTRO-KOPER

Koper — Vojkovo nabrežje 6

razpisuje naslednja delovna mesta za:

VODJO OBRATOVANJA — elektroinženir s prakso v pogonu daljnovidov, transformatorskih postaj in nizkonapetostnega omrežja

VODJO PROJEKTIVNE GRUPE — elektroinženir s prakso v projektiranju vseh elektroenergetskih naprav

PRAVNEGA REFERENTA — diplomiran pravnik s prakso v gospodarskih organizacijah

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Stanovanje zagotovljeno po dogovoru. — Pismene ponudbe dostavite na tajništvo podjetja do 15. junija 1958.

2142

PRODAMO

490 m
NKBA kabla

enožilnega, 35 kV, 170 mm²
Informacije:

»Termoelektrarna«
Trbovlje

T 54

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja AGROSERVIS — Ljubljana, Draga 41

razpisuje delovno mesto za

tehničnega obratovodjo

Pogoji: strojni tehnik z 10-letno delovno prakso v avto-stroki, ali mojster avtomehanik s 15-letno delovno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe z navedbo splošne in strokovne izobrazbe, dosežanje zaposlitve in življenjepisa pošljite upravi podjetja.

2164

Upravni odbor

podjetja »ODEJA« — Škofja Loka

razpisuje delovno mesto za

računovodjo

Zaželena popolna srednješolska izobrazba z večletno prakso. Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

Plača po tarifnem pravilniku.

2133

Komisija za delovna razmerja

POSLOVNE ZVEZE ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO V CELJU

razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. revirnega gozdarja za področje Smarje pri Jelšah, Rogaska Slatina in Kozje
2. logarja za področje Rogatec
3. logarja za področje Vojnik-Ivenca

Plača po tarifnem pravilniku.

Pogoji: ad 1: gozdarski inženir po možnosti s prakso ali gozdarski tehnik z najmanj 3-letno prakso; ad 2 in 3: nižja gozdarska šola v Idriji z opravljenim strokovnim izpitom. Vsi reflektanti naj pošljejo kratek opis dosedanjega dela ter potrdilo o nekaznovanju na zgornji naslov.

C 134

Objava

Vse, ki se zanimajo za zaposlitev v našem podjetju, obveščamo naslednje:

1. na delo sprejemamo samo na prosta delovna mesta v obratih podjetja, pogojno s prostimi stanovanji za samce v domovih podjetja;
2. vsak interesent mora vložiti pismeno prošnjo za sprejem na personalni oddelek Železarne Jesenice. Prošnja naj vsebuje: rojstne podatke, opis preteklih zaposlitev in življenjepisa;
3. komisija za sklepanje in prenehanje delovnih razmerij bo pismeno obvestila prosilca o rešitvi vloge;
4. ustnih ali telefonskih intervencij za zaposlitev ne bomo upoštevali.

Interesenti za zaposlitev v našem podjetju naj zgornje upoštevajo, da se izognejo nepotrebnim stroškom in drugim nevednostim.

ZELEZARNA JESENICE

2174

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih razmerij

Kmetijskega gospodarstva »Žovnek« — Braslovče

razpisuje

natečaj za naslednja delovna mesta z rokom prijave v 14 dneh po objavi razglašja za:

računovodjo

z ekonomsko srednješolsko izobrazbo in najmanj petletno prakso računovodje v kmetijskem knjigovodstvu

kmetijske tehnike

(za sadjarstvo, hmeljarstvo in živinorejo), s srednjo kmetijsko šolo in nekajletno prakso v eni izmed navedenih panog

normirca

z dovršeno srednjo ekonomsko šolo, in po možnosti s prakso v kmetijski proizvodnji

dva traktorista

ki obvladata poljedelska dela s priključki

strojnika

ki je več elektrotehnik, vodovodnih naprav in kmetijskega strojniškega dela

referenta za investicije in arondacijo

s srednješolsko ekonomsko izobrazbo in petletno prakso v ekonomski problematiki kmetijskega gospodarstva

Osební dohodek je določen po tarifnem pravilniku podjetja. Ponudbe z dokazili o šolski izobrazbi, dosežanjih praksi in z življenjepisom dostavite z označbo »Po razpisu« na KG »ŽOVNEK«, Braslovče.

Kmetijsko gospodarstvo »ŽOVNEK« Braslovče

2163

ELEKTROPRENOS - Ljubljana

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ

razpisuje delovna mesta za:

upravo v Ljubljani: dva elektroinženirja elektrotehnika za tehniško dokumentacijo

obrat Kleče: elektrotehnika mlajšo knjigovodsko moč tri monterje za vzdrževalno skupino DV stikalca

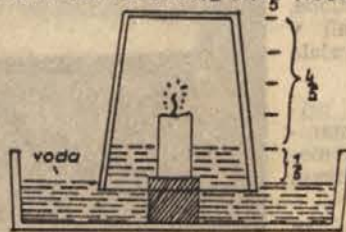
Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite na ELEKTROPRENOS — LJUBLJANA, HAJDRIHOVA 2.

2175

MILOŠ MACAROL

2 ATOMI in naša bodočnost

PRI GORENJU SVEČA POTROŠI VES KISIK, KATEREGA VSEBUJE ZRAK V KOZARCU. S TEM SE V KOZARCU ZMANJŠA PRITISK IN VODA V NJEM SE DVIGNE ZA $\frac{1}{3}$ VIŠKO.

TO JE DOKAZ, DA JE V ZRAKU PRIBLIŽNO $\frac{1}{5}$ KISIKA. OSTALE $\frac{4}{5}$ ZAVZEMA V GLAVNEM DUŠIK.

Najpomembnejša ležišča prvin so pod zemeljsko površino. Samorodnih, kemično čistih prvin je sicer bore malo, zato pa jih je več v raznih rudninah, ki jih sestavlja več prvin hkrati.

Ce želimo priti do posameznih prvin, moramo najprej izkopati rudo, jo predelati in očistiti raznih prvin. To delo opravljajo naše velike železarske, topilnice in elektrolize.

Iz posameznih kemičnih prvin si človek ustvarja življenjsko potrebne predmete, kakršnih mu ni dala sama priroda.

Med vsemi kemičnimi prvinami je v prirodi najbolj razširjen kisik. Ta sestavlja $\frac{1}{5}$ vsega zraka, $\frac{1}{2}$ vse vode, precejšen del vseh živih organizmov in malone polovico vseh rudnin pod zemeljsko površino.

Pojavu spajanja kisika s drugimi prvinami pravimo oksidacija ali »gorenje«. Tudi voda je produkt gorenja dveh plinov: vodika in kisika. Kisik opravlja tudi oksidacijo krvi v pljučih, škrgah in drugih organizmih, zato si brez tega plina ne moremo zamisliti živih bitij.

Kinematografsko podjetje v Ljubljani sprejme v službo več blagajničark

Potrebna šolska izobrazba: 4 razredi gimnazije in po možnosti znanje enega tujega jezika. — Interesentke naj se javijo v ponedeljek, 8. jun. 1958 od 10. ure dalje v kinu Union.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

MONTAŽNEM PODJETJU »TOPLOVOD«
Ljubljana, Črtomirova 6 sprejme takoj:

uslužbenca (-ko) za obračunavanje zaslužkov monterje za centralno kurjavo, vodovod in elektro monterje ključavničarje strugarje livarje vajence in nekvalificirane delavce

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Zglasite se osebno ali pošljite pismene prijave na upravo podjetja v Črtomirovi ulici 6. 2128

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri zunanjetrgovinskem podjetju

KEMIJA-IMPEX — Ljubljana, Titova 25

razpisuje delovna mesta za takojšnjo ali poznejšo zaposlitev za:

inženirja kemije tehnologa

referenta — komercialista za težke kemikalije

referenta — komercialista za papirno stroko

referenta — komercialista za steklo, z znanjem francoščine

prevajalko za tuje jezike

stenodaktilografsko z znanjem tujih jezikov (vsaj nemščine)

šoferja za osebni avto

expeditorja

Pismene ponudbe z navedbo strokovne izobrazbe, kratkim življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah naložite osebno oddajte sekretariatu Kemija-Impex, Ljubljana, Titova 25, poštni predal 418, do 23. junija 1958. 2150

RAZPIS

Komisija za uslužbenske zadeve Občinskega ljudskega odbora Hrpelje

razpisuje

na podlagi 164. člena Zakona o javnih uslužbencih naslednja delovna mesta za:

1. referenta za upravno pravne zadeve

2. referenta za šolstvo

3. šefa oddelka za notranje zadeve

4. referenta za premoženjsko-pravne zadeve in evidenco splošnega ljudskega premoženja

5. referenta za dohodek od prebivalstva

6. referenta za davčno knjigovodstvo

7. šefa posredovalnice za delo

8. dva šefa krajevnih uradov

9. dve pisarniški moči

Pogoji: pod 1: višja strokovna izobrazba — pod 2 do 7: srednja strokovna izobrazba in pod 8 in 9: nižja izobrazba.

Prejemki po predpisih Zakona o javnih uslužbencih.

Ponudbe s podatki o zadnjem službovanju in z življenjepisom, kolkovane s 180 din državnih takse in 95 din občinske takse, dostavite do 30. junija 1958 na tajništvo Občinskega ljudskega odbora Hrpelje.

Komisija za uslužbenske zadeve ObLO Hrpelje 2145

RAZPIS

Po členu 10 Pravilnika o oddajanju v izvajanje gradbenih objektov in del (Uradni list FLRJ št. 13/54)

razpisuje

INDUSTRIJA USNJA VRHNKA

drugo javno licitacijo

za oddajo gradbenih in obrtniških (razen mizarških) del za 10-stanovanjski blok na Vrhniki, na »Klisu«

Predračunska vrednost za gradbena in obrtniška (razen mizarška) dela znaša 25.822.248 din.

Rok za začetek gradbenih del je 1. avgust 1958. Rok za popolno dovršitev vseh del pa je 30. oktober 1959.

Druga licitacija bo dne 30. junija 1958 ob 9. uri dopoldne v prostorih Industrije usnja Vrhnika, Tržaška c. 31.

Varščino 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do začetka licitacije.

Ponudbe morajo biti opremljene po čl. 15 in 16 zgoraj citiranega Pravilnika.

Ponudbi predložite priloge po razpisnih pogojih v skladu čl. 17 Pravilnika.

Ponudbe bomo sprejemali 10 dni pred licitacijo in na sam dan licitacije, dne 30. junija 1958 ob 9. uri dopoldne, v Industriji usnja Vrhnika.

Licitacijski elaborat in splošni pogoji bodo interesentom oziroma ponudnikom na razpolago od 10. junija 1958 dalje vsak dan od 7. do 12. ure dopoldne v prostorih Industrije usnja Vrhnika.

Ponudniki morajo pred začetkom licitacije plačati predpisano občinsko takso 8723 din.

Investitor: Industrija usnja Vrhnika 2134

Razpisna komisija pri

KLINIČNIH BOLNICAH V LJUBLJANI

razpisuje sledeča delovna mesta za:

ONKOLOŠKI INŠTITUT:

1. zdravnika

2. dve bolničarki

3. pomožnega pisarniškega referenta

4. pisarniškega referenta

POGOJI:

ad 1: dokončan staž in odslužen kadrovski rok, po možnosti specialist ginekolog ali internist

ad 2: bolničarska šola

ad 3: nižja srednja šola in strokovni izpit za pomožnega pisarniškega referenta

ad 4: popolna srednja šola

(ad 3 in 4): prednost imajo uslužbenci z nekaj let prakse v administraciji zdravstvenih ustanov.

Nastop službe je možen takoj. Plača po uredbi. Prošnje vložite na: Razpisna komisija — Klinične bolnice v Ljubljani, Zaloška cesta 2. Razpisna komisija 2188

KOMISIJA ZA USLUŽBENSKE ZADEVE

OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA CELJE

razpisuje

sledeča delovna mesta za:

referenta tajništva za narodno obrambo

POGOJI: dovršena srednja strokovna izobrazba z nekaj prakse

geometra

POGOJI: dovršena srednja strokovna izobrazba z večletno prakso

štiri katastrske referente

POGOJI: popolna srednja šola ali vsaj štiri razrede srednje šole

Plača po predpisih. — Pravilno kolkovane prošnje z vsemi predpisanimi dokumenti vložite pri podpisani ustanovi do 15. junija 1958.

Komisija za uslužbenske zadeve Okrajni ljudski odbor Celje

2136

SPLOŠNA BOLNICA KOPER

razpisuje sledeča delovna mesta za:

1. ZDRAVNIKA SEKUNDARIJA pri internem in infektivnem oddelku v Piranu

2. ZDRAVSTVENEGA TEHNIKA — instrumentarko pri porodniško-ginekološkem oddelku v Kopru

3. ZDRAVSTVENEGA TEHNIKA — instrumentarko pri kirurškem oddelku v Izoli

4. RENTGENSKEGA TEHNIKA pri kirurškem oddelku v Izoli

5. FARMACEVTA ali FARMACEVTSKEGA TEHNIKA pri bolniških oddelkih v Kopru

6. INVENTARISTA pri upravi oddelkov v Kopru

7. KNJIGOVODJO v računovodstvu centralne uprave v Kopru

Pogoji: pod točko 1: zdravnik splošne prakse s strokovnim izpitom — pod točko 2 in 4: ustrezna strokovna šola, prednost imajo kandidati z opravljenim strokovnim izpitom — pod točko 5: magister farmacije s strokovnim izpitom ali farmaceutski pomočnik s šolo za farmaceutske pomočnike — pod točko 6: popolna srednja šola in praksa v vodenju inventarja — pod točko 7: popolna srednja šola s prakso v računovodstvu.

Nastop službe po dogovoru ali takoj. Plača po Zakonu o javnih uslužbencih in pravilniku ustanove.

Razpis se zaključuje s 25. junijem 1958.

Ko 147

OGLAŠUJTE V »LJUDSKI PRAVICI«

Razpisna komisija

SPLOŠNE BOLNICE GORICA

razpisuje naslednja službena mesta za:

zdravnika specialista, kirurga — zdravnika

anestezista — 2 zdravnika sekundarija

za interni oddelki — 2 medicinski sestri

— 5 instrumentark — 2 medicinska laboranta

— 2 babici — 5 otroških negovalk

— oddelčno administratoro

Temeljna plača po Zakonu o javnih uslužbencih, položajna plača po Pravilniku zavoda. — Pravilno kolkovane prošnje vložite pri upravi Splošne bolnice Gorica, Šempeter pri Gorici, do 1. julija 1958. 2167

TOVARNA STROJEV »IVO-LOLA RIBAR«

ŽELEZNIK — BEOGRAD

nudi in ima na zalogi s takojšnjo dobavo tele stroje:

- EKSCENTRIČNE STISKALNICE EP-5 ton
- EKSCENTRIČNE STISKALNICE EP-10 ton, odprtega in zaprtega tipa.
- EKSCENTRIČNE STISKALNICE EP-50 ton, s stabilno in premakljivo mizo
- FRAKCIJSKE STISKALNICE FP-75 ton
- PRENOSNE VRTALNE STROJE PB-30
- VISEČE BRUSILNE STROJE
- SKARJE ZA REZANJE PLOČEVINE 8 mm
- DVOVERIŽNE GREBLJIČASTE TRANSPORTERJE
- SKREJPERJE

- KLADIVA 150 kg
- ZAPIRALCE KONSERV

Do konca leta 1958 dobavimo:

- EKSCENTRIČNE STISKALNICE EP-100 ton
- KARUSEL STRUŽNICE KS-1500
- ZRAČNA KLADIVA 500 kg
- KRATKOHODNE ŠEPINGE 600/700 in 80 mm
- HIDRAVLICNE STISKALNICE različnih velikosti in za različne namene

Vsa pojasnila daje in sklepa pogodbe komercialni sektor tovarne, tel. 57-197, vsak dan od 6. do 14. ure

1963

Botaniki čakajo

Pomen dneva in noči za rast in razvoj rastlin

Znanstveniki so izdelali že vrsto strojev, ki lahko znatno pomagajo agronomom. Nekateri izmed teh strojev zagotavljajo različne vremenske razmere. Za-

Sudanski predsednik Sayid Abdelrahma El Mahdi se je z letalom pripeljal iz Kartuma v Svico, kjer ga bo preiskal in skušal ozdraviti priporočni specialist. Posnetek kaže državnega predsednika na švicarskem letališču Kloten.

misel za izdelavo teh naprav, tako imenovanih fitotronov, je dal nizozemski botanik Blauw. Znanstvenik Frits, ki živi v ZDA, je še bolj obdelal to zamisel svojega rojaka. Konstruiral je vrsto poskusnih celic, v katerih lahko po želji spreminja vreme.

Aparat se je zelo obnesel pri umetni gojitvi rastlin. Ameriški fizik Clark Millikan je dejal, da bo postal fitozon sčasoma tako pomemben za gojitev rastlin, kakor je ciklotron odločilen za uporabo atomske energije, le s to razliko, da bo fitozon z gospodarskega stališča znatno pomembnejši.

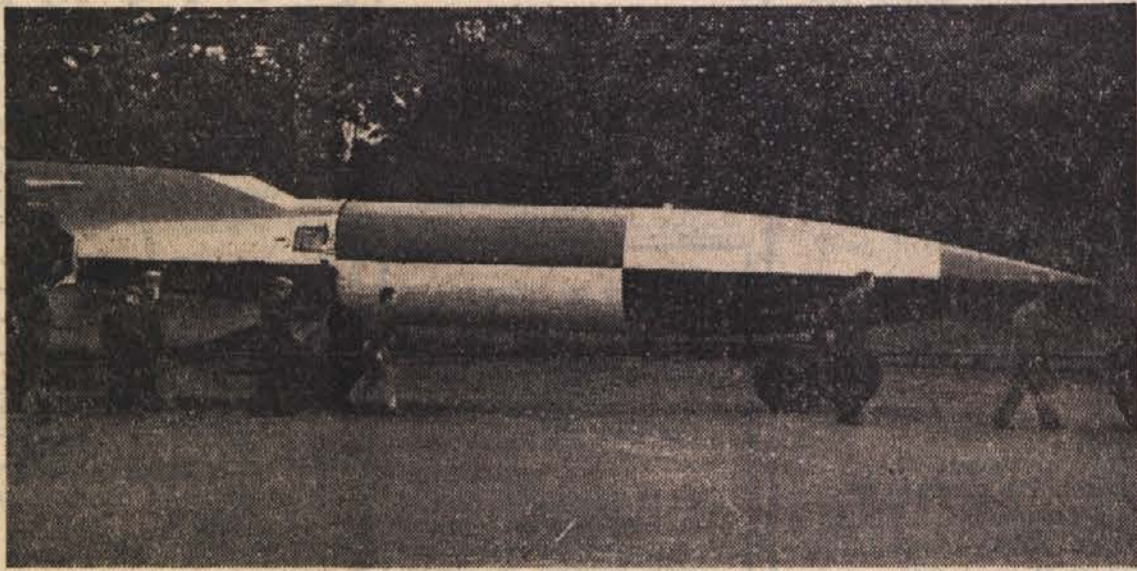
Znanstveniki so v tej napravi spreminjali dolžino dneva in noči. Pri tem so dokazali pomen dolžine svetlega in temnega obdobja v življenju rastlin. Ugotovili so tudi, da je višina temperature za določene tropske rastline znatno manj pomembna kot enaka dolžina dneva in noči.

V francoskem kraju Gif-sur-Yvette blizu Pariza zdaj delajo zadnje poskuse v velikem fitotronu. Sestavlja ga 21 poskusnih celic, v katerih je vremenske razmere mogoče natančno določiti, oziroma oblikovati. Biologi bodo naglo spreminjali temperaturo, tako da bodo znašale tempera-

turne razlike nekaj deset stotink. Hkrati bodo krajšali ali daljšali dan, spreminjali jakost svetlobe, vso zimo bodo koncentrirali v nekaj tednov, leta pa bodo trajala le nekaj mesecev.

Poskuse bodo zaključili prihodnjo pomlad, ko bodo botanikom z vseh koncev sveta omogočili sodelovanje v tem velikem fitotronu.

Pierre Chouard, profesor za fiziologijo rastlin na pariški univerzi — ta znanstvenik vodi poskuse v fitotronu — pravi, da bo novi fitozon znatno skrajšal trajanje poskusne gojitve raznih vrst rastlin. Po njegovem mnenju niti najboljše poskusi ne bodo trajali dlje kot šest mesecev.

V muzej londonske tehniške visoke šole so pred dnevi pripeljali na novo prebarvano nemško raketo »V-2«, ki je priletela nad London med drugo svetovno vojno in ni eksplodirala.

Premalo inženirjev

Po nekaterih podatkih primanjkuje zdaj v svetovnem gospodarstvu pet milijonov tehničnih strokovnjakov

- Zaradi naglega razvoja znanosti in tehnike zlasti v povojnih letih močno primanjkuje znanstvenega in strokovnega naraščaja, in sicer predvsem v deželah z razvito industrio. Zadnje čase piše o tem vprašanju čedalje pogosteje svetovni tisk, ki objavlja članke pod takimi naslovi: »Svet potrebuje pet milijonov inženirjev«, »Inženirji bodo odločili o gospodarskem prvenstvu delov«, »Hladna vojna v predavalnicah univerz in visokih šol.«

Ali so taki naslovi upravičeni? Na prvi pogled se zdi pretirana trditve, da bo svetovno gospodarstvo potrebovalo v kratkem pet milijonov strokovnjakov, statistični podatki pa prepričljivo povedo, da prav teh kadrov primanjkuje čedalje več. Za ilustracijo nekaj

podatkov: Leta 1900 je prišel v ZDA po en inženir na 250 delavcev, leta 1930 na 100, pred osmimi leti je znašalo razmerje 60:1, statistiki pa menijo, da bo prišel že leta 1970 po en inženir na 20 delavcev. V nekaterih ameriških avtomobilskih tovarnah, na primer v Chevroletu, ki izdeluje 8000 avtomobilov dnevno, je znašalo to razmerje že lani 15:1.

Nagli razvoj tehnike v deželah z razvito industrio povzroča čedalje večje težave tistim, ki morajo skrbeti za strokovni naraščaj. Kaže, da so v Sovjetski zvezi že pred leti spoznali ta problem. Po najnovejših ameriških podatkih dajejo sovjetske visoke šole več novih inženirjev letno kot ameriške. V Sovjetski zvezi je diplomiralo leta 1928 okoli 11.000 inženirjev, leta 1954 pa baje že 50.000. Rusi imajo zdaj 175 visokih šol, v katerih si pridobijo v petih letih tehnično izobrazbo okoli 300.000 študentov.

Kako je v ZDA glede znanstvenih kadrov? V ameriški industriji in gospodarstvu je zdaj zaposlenih okoli 450.000 strokovnjakov raznih strok, od tega le 4000 žensk, vendar močno primanjkuje teh kadrov. Po podatkih iz leta 1953 je v ZDA 147 priznanih univerz, na vsaki izmed njih je povprečno do pet tehničnih študijskih smeri. Skupno je tehničnih fakultet oziroma študijskih enot raznih strok 698. Leta 1953 je diplomiralo v ZDA 24.266 inženirjev, 5.670 matematikov, 2.089 fizikov, in 7.016 kemikov, torej 39.000 visoko kvalificiranih strokovnjakov. Razen tega dobi ameriška industrija vsako leto okoli 150.000 tehnikov, ki dokončajo študij na raznih tehničnih srednjih šolah. Po približnih ocenah potrebujejo v ZDA zdaj okoli

30.000 inženirjev raznih strok. Razmerje med tehnik in inženirji znaša 5:1.

V Veliki Britaniji porabijo za oborožitev 1500 milijonov funtov letno, za usposabljanje visokokvalificiranih kadrov pa le 15 milijonov. O tem so listi nedavno sprožili široko razpravo.

Zahodnonemški strokovni tisk že nekaj časa prizadevno proučuje ta problem. Letos bodo imeli

v Zahodni Nemčiji okoli 27.000 maturantov, med katerimi jih bo 23.000 nadaljevalo študij na univerzah in visokih šolah. Lani so imeli le 17.600 kandidatov za visokošolski študij. Vzrok za letošnje povečanje iščejo v tem, da mnogi študentje želijo odložiti služenje nedavno uvedenega vojaškega roka. Po približnih podatkih je zdaj v Zahodni Nemčiji 12.000 inženirjev premalo. — V kratkem naštetih podatki nazorno kažejo, kako zelo primanjkuje v industrializiranih deželah znanstvenega in tehničnega naraščaja.

Dopust na Antarktiki

Ze več let zbirajo nekatere ameriške turistične družbe kandidate za potovanje na mesec, zadnje čase pa se je začela uveljavljati nova turistična posebnost: ljudje naj bi potovali na Antarktiko. Številni ameriški listi so že objavili oglase, ki ponujajo turistom »počitnice na južnem tečaju«.

V oglasih piše, da že pripravljajo posebne ladje in letala, ki bodo vozile izletnike na tečaj. Turisti bodo stanovali v bližini nekdanjega oporišča kapitana Scotta in si bodo lahko ogledali predmete, ki jih je uporabljala ta antarktična odprava. Seveda bodo imeli na razpolago motorizirane sani, s katerimi se bodo prevažali po ledeni puščavi.

V reklamah potovalnih agencij je rečeno, da bodo poskrbeli tudi za manj pogumne ljudi. »Ne bojte se, ne boste se prehladili, ker tam mikrobi ne zdržijo zaradi prehudega mraza! Za lovec seveda na Antarktiki ni ničesar, ker je tam sleherni lov prepovedan.« Vendar vse to ne zmanjšuje mikavnosti nove turistične zamisli, zakaj po svetu je le malo ljudi, ki bi se lahko pohvalili, da so bili na južnem tečaju.

Težave zaradi predlogov

Pisma, ki vsebujejo razna priporočila in predloge, so pravecni problem italijanskega državnega upravnega aparata. Samo ministrstvo za notranje zadeve je lani prejelo 20.000 takih pism. Če upoštevamo, da je v Rimu 18 ministrstev in troje visokih komisariatov, nam pokaže račun, da prejme vlada skoraj pol milijona takih pism na leto. Za pregledovanje in obdelavo teh predlogov in priporočil je potrebnih mnogo nameštencev, ki prejmejo na leto skupno skoraj dve milijardi lir plače.

Pri Paisleyu v Angliji sta trčila potniška vlaka, eden s šolskimi otroki, drugi pa z delavci in nameščenci. Bilo je 83 ljudi ranjenih. Posnetek kaže razdejani vagon.

KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6
7					
8					
			9		
10	11	12			
13					
14			15	16	17
18					
19					

Vodoravno: 1. Polukov brat, 7. radiotehnična naprava, 8. multiplikator, 9. turški velikaš, 10. hazarder, 13. starogrška boginja jeze, 14. sredstva za topljenje, 18. očitanje, 19. sorodniki.

Navpično: 1. prislov, 2. ameriško žensko ime, 3. številka, 4. delavec, 5. jezero v SZ, 6. zdravnik, 10. starorimski državnik, 11. kraj v Sloveniji, 12. sadjarski izraz, 15. ime slovenske filmske igralke, 16. tovarna zdravil v Ljubljani, 17. les za gradnjo ladij.

RESITEV KRIŽANKE

z dne 28. maja
Vodoravno: 1. Skopje, 7. Elbrus, 8. zadete, 9. Adimir, 10. male, 11. otip, 14. novela, 15. Atanas, 17. velost, 18. atesti, 19. lectar.

ROBERT FINNEGAN

Sežgane PODOBE

Podoba je bila, da Melori rad igra prvo violino. Danu ni ugajal drugorazredni položaj, ni pa se mogel spomniti nobenega pravega izgovora, da bi mu to onemogočil. Melori je ustavil avto.

»Gregova hiša je malce niže, bolje pa je, da tukaj parkirava.«

Dan je že hotel odpreti vrata, ko ga je Melori pograbil za roko.

»Počaka! malce! Mislim, da gre tamkaj Greg. Da, Greg je! Dajva, počakajva, da bova videla, kaj bo storil.«

Na drugi strani ulice je Dan videl nekega moškega, ki je šel naglo proti avtomobilu in ga odklenil.

»Ali naj mu slediva, da bova videla, kam bo šel?« je zašepetal Melori.

»Da,« je pritrdil Dan.

Ko je Fellonov avto odpeljal, je Melori vžgal motor. Rdeči zadnji lučki Fellonovega avtomobila sta poplesavali pred njima. Vozil je navzdol do ulice Cearyn, potem pa zavil na levo. Na oglu ulice Cearyn in Jackson je Fellon zavil na desno v neko

mirnejšo ulico. Melori je vozil počasneje in mu sledil v majhni razdalji. Ko se je Fellon ustavil, je Melori zavil v prvo bližnjo ulico in pritisnil na zavoro. Dan je odprl vrata, še preden sta se ustavila in prišla sta do ogla prav tedaj, ko je Fellon vstopal v neko dvonadstropno hišo.

Melori je pograbil Dana za roko in ga lahko potisnil naprej.

»Pojdi mimo tiste hiše in poglej, kaj je tam. Greg te ne bo poznal, če bi prišel ven.«

Danu je Melorijevo ukazovanje sicer nekoliko presedalo, ker pa je sam želel storiti isto, ga je poslušal in šel vzdolž ulice. V katero hišo je Fellon vstopil, ni vedel točno. Vse hiše so bile nerazsvetljene. Vstopil je v eno izmed njih, prižgal vžgalico, da bi prečital imena na poštnih nabiralnikih. Med ostalimi je bilo na enem zapisano: Armand Glochar, umetniške fotografije.

Na stopnišču so se oglašili koraki. Dan je ugasil vžgalico, odšel na ulico in se skrnil v sosednjo vežo. Dva moška sta prišla iz hiše in vstopila v Fellonov avto. Dan je prepoznal Fellona, drugega pa ne. Ko je avto odpeljal, je tekel do ogla, kjer je ostal Melori.

Melori je že bil v avtu s prižganim motorjem. Ko je Dan vstopil, je obrnil in odpeljal v smer, kamor je izginil Fellon. Nekaj hiš pred seboj sta zagledala rdeči lučki, ki sta zavijali na desno. To bi utegnili biti Fellon; lahko pa tudi ne. Ko sta se pripeljala do ogla, kamor sta izginili lučki, sta ugledala pred seboj prazno ulico.

Melori je zaklel.

»Zdaj je zaman!« je rekel Dan.

»Kdo pa je bil z njim? Ali si ga spoznal?« je vprašal Melori.

»Ne vem. Bilo je preveč temno.«

»Kaj pa je v tisti hiši, kjer je bil?«

»Tam ima Glochar svoj atelje. Njegovo ime je zapisano na poštnem nabiralniku.«

»Ta je pa dobra!«

»Ali Fellon pozna Glocharja?«

»Mislim, da ga pozna.«

»Dajva, vrni se in pogledajva, če je Glochar doma.«

»Ne verjamem, da bi bil. Bržkone je bil Glochar s Felonom. Morebiti sta se odpeljala v Fellonovo stanovanje. Pojdiva pogledat.«

Odšel je v ulico, kjer je stanoval Fellon. Melorijeva domneva se je izkazala za pravilno. Fellonov avto je bil parkiran na istem mestu

SEDEMNAJSTO POGlavJE

Greg Fellon je stanoval v sivi stanovanjski hiši, ki je bila grajena za imenitnejše meščane. Medenasti poštni nabiralniki so se lesketali kakor ogledala. Vhod se je kar svetil.

Ko sta Dan in Lens Melori izstopila v tretjem nadstropju iz dvigala, je Fellon že odprl vrata.

»O, vidva sta,« je rekel ravnodušno.

»Zdravstvuj, Greg!« je rekel Melori in pokazal na Dana. »Mislim, da sta se že sinoči seznanila pri Hobartovih.«

»Preveč sem bil pijan, da bi se spomnil. Vstopita!«

Fellon je dihal po whiskyju. Stanovanje je bilo lepo opremljeno, očitno po okusu poklicnega strokovnjaka za notranjo opremo. Na nizki mizici je bila steklenica z whiskyjem. Arnold Winckelman je sedel na enem izmed stolov. Zdehaje ju je pozdravil. Fellon je nagnil steklenico z whiskyjem.

»Kaj je novega, Lens?« je vprašal Fellon.

»Nič posebnega, Greg. Le obiskat sva te prišla.«

»O, to mi je pa všeč!« je odvrnil Fellon prezirljivo. »Le obiskat sta me prišla! Ali bi kaj popila?«

»Ne, hvala,« je rekel Melori. »Maloprej sva bila tukaj, pa te ni bilo doma.«

»Skratka — prijateljski obisk,« je rekel jemo Fellon. »Zakaj ne povesta resnice? Vidva mislita, da sem zastupil Kenta in sta me prišla zasliševati. Vendar vedita, da ga nisem! Sta sedaj zadovoljna?« Danu je pokazal steklenico: »In vi? Ali bi kaj popili?«

»Ne, hvala,« je rekel Dan.

Fellon ga je premeril s pogledom: »Kaj pa vam je? Ali se bojite, da bi se zastupil?«

Winckelman se je vmešal v pogovor: »Počasi, Greg! Ne bodi vendar tako občutljiv!«

»Počasi!« je rekel Fellon posmehljivo. »Počasi! Zgubili ženo, kaj zato? Počasi! Obtožijo te za umor. Počasi! Pušči jih, naj skačejo po tebi! Sijajen svet!«

»Nič te ne obtožuje,« je rekel Winckelman. »Dovolj si že pil, Greg! Zakaj nisi pameten in se ne spraviš spat?«

»Sam vem, kaj je rābolje zame,« je rekel Fellon.

Kot da se je čutil dolžnega pojasniti, je Winckelman rekel: »Našel sem ga v bifeju. Popila sva nekaj in pripeljal sem ga domov.«

»Ne potrebujem nobene dojlje!« Winckelman se je dvignil.

»Odit moram. Nikar ne vzemite zares vsega, kar vam bo rekel.«

»Ti pa nikar ne pozabi tistega, o čemer sva govorila,« je zaklical za njim Fellon.

»Ne skrbi!«

»Obljubil si, saj se spominjaš!«

»Ne bom pozabil. Le pameten bodi, Greg, in nocoj ne pij več.«

Ko je Winckelman odšel, si je Greg znova natočil.

»Zav se ne bojim, da bi me zastupil.«